

AMERIKANSKI SLOVENEK

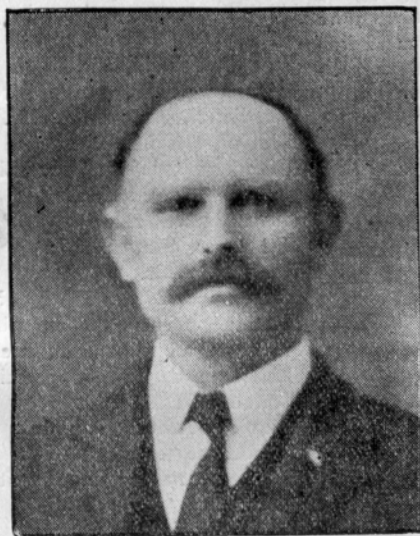
LIST ZA SLOVENSKI NAROD V AMERIKI IN GLASILO K. S. K. JEDNOTE

43 številka

Joliet, Illinois, 2. oktobra, 1908

Letnik XVII

Pozdrav gg. zborovalcem na X. glavnem
zborovanju K. S. K. Jednote v Pittsburgu, Pa.

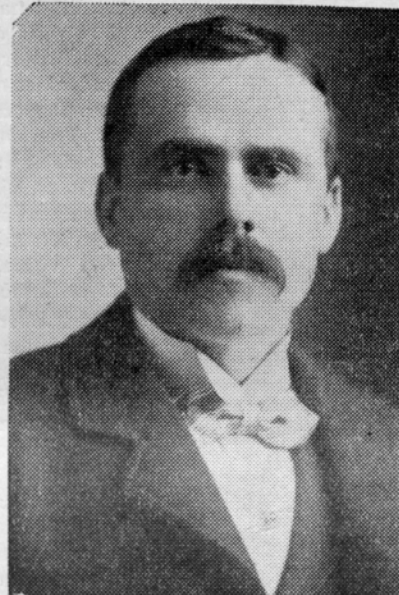
JOHN R. STERBENZ, gl. preds.
Calumet, Mich.

ANTON NEMANICH, gl. podpreds.,
Joliet, Ill.

JOSIP DUNDA, gl. tajnik,
Joliet, Ill.

JOHN GRAHEK, gl. blagajnik,
Joliet, Ill.

JOSIP JARC, gl. zapisnikar,
Cleveland, Ohio.

REV. J. KRANJEC, duh. vodja,
So. Chicago, Ill.

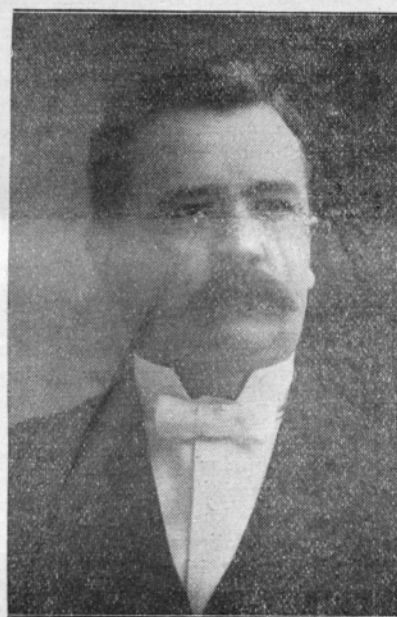

DR. MARTIN IVEC, vrh. zdravnik,
Joliet, Ill.

Glavni uradniki 1906--1908

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2.
aprila 1894.
Inkorporovana v državi Illinois 12. ja-
nuarja 1898.

FRANK MEDOŠ, pooblaščenec,
So. Chicago, Ill.

PAVEL ŠNELER, I. nadzornik,
Calumet, Mich.

ANTON GOLOBIČ, II. nadzornik,
Joliet, Ill.

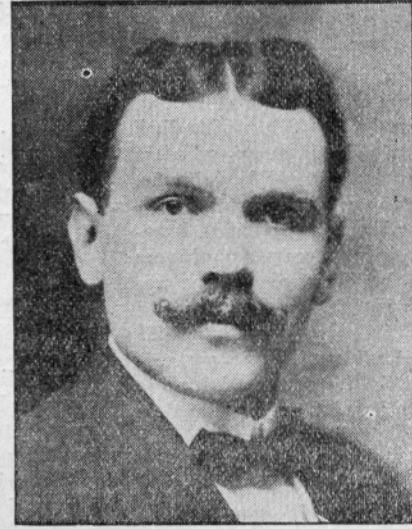
JURIJ STONIČ, III. nadzornik,
Joliet, Ill.

JOSIP SITAR, I. pravni odb.
Joliet, Ill.

MARKO OSTRONIČ, II. pravni odb.
Allegheny, Pa.

JOSIP ZALAR, III. pravni odb.,
Forest City, Pa.

PRIHODNJI PONEDELJEK, dne 5. oktobra 1908, se otvori v Pittsburgu, Pa., X. glavno zborovanje K. S. K. J. Od vseh strani Združenih držav prihite gg. delegatje z glavnimi uradniki vred v lepo napredujočo slovensko naselbino na vzhodu, da se tamkaj posvetujejo na temelju dosedanjih uspehov o nadaljnjem delovanju naše slavne organizacije, o potih in sredstvih, po katerih in s katerimi bi se dalo poslovanje K. S. K. Jednote najplodonosneje razširiti ter zboljšati in izpopolniti, tako da bi naša Jednota postala po vseh svojih naredbah tudi najvzornejša, kakor je najstarejša in najmočnejša med slovenskimi organizacijami v Ameriki. Res lepo se je doslej razvijala, pa upati je, da se bo še lepše, če bo imela vedno tako poštene, nesebične in zveste oskrbnike, kakor doslej.

Po predlogu glavnega predsednika je zadnja dva meseca objavljaj Am. Slovenec, kot glasilo K. S. K. J., različne nasvete posameznih udov za X. glavno zborovanje. O teh nasvetih bo treba trezno, stvarno in premišljeno razpravljati, da se izmed nasvetov sprejmo samo oni, ki

bodo naši organizaciji v resnično korist; in če bodo v korist organizaciji, bodo seveda tudi vsem njenim članom.

Prepričani smo, da bodo gg. zborovalcem pri vseh njihovih razpravah o posameznih nasvetih vedno pred očmi namen K. S. K. J., ki je vsem znan in se glasi: "Pripomoči k telesnemu in dušnemu blagru vdov in sirot posameznih udov in njih sorodnikov, to je: podpirati Jednotine ude v nesreči in nezgodi, lajšati vdovam in sirotam njih tužni stan, vzgojiti osirotelo deco in napraviti iz nje koristne ude človeške družbe, ohraniti med njenimi udi kot vernimi potomci njihovih pobožnih prednikov sveto katoliško vero in tako pospeševati njih večno srečo ter negovati med njenimi udi sladki materni jezik in buditi v njih ljubezen in ponos na njih narodnost."

Ta svoj plemeniti namen je naša K. S. K. Jednota vestno vršila tekom svojega štirinajstletnega obstanka, kakor je vsem dobro znano, in vršila ga bo tudi v bodoče. Zato zasluži, da jo ceni in čišla vsak zaveden Slovenec, kateremu je pri srcu napredek in prospeh sloven-

skega naroda v deželi, ki smo si jo izbrali za svojo novo domovino.

In zato bomo prihodnji teden predvsem mi ameriški Slovenci vsaj v duhu vsi na njenem glavnem zborovanju, in obhajali bomo takorekoč naš narodni praznik, kar je za nas vsako glavno zborovanje naše matere K. S. K. J. Te dni bomo še živjeje čutili hvaležnost, ki smo jo dolžni rodoljubnim ustanoviteljem in vsem poznejšim velezaslužnim oskrbnikom mogočne naše organizacije.

In ob tem narodnem prazniku nas bode letos navdajala še večja radost, kajti prvikrat bode razvita zastava K. S. K. Jednote. V nedeljo, dne 4. oktobra, bode zastava slovesno blagoslovljena kot vidno znamenje bratovske ljubezni, pod katerim se bodo v bodoče izbirali zastopniki velike armade Jednotinih članov in članic.

Pozdravljeni torej, gg. zborovalci! K resnemu delu Vam želimo prav mnogo sreče in božjega blagoslova! Vsi bomo v duhu z Vami in vsi stojimo za Vami, ki nas vodite naprej in navzgor. Srčno pozdravljeni!

Katoličanstvo v Ameriki.

Zložil po raznih angleških zapiskih John G. Olbina.

Bili so katoliški možje, ki so odkrili svetu Ameriko, in katoličanstvo je oralo ledino za razvitek in napredek tega dela sveta. Da, katoliška vera in nje verniki so toliko storili v pravstvenem, razvijalnem, blagostanskem in mnogih drugih ozirih za ameriški svet, da zasluži to veroizpovedanje spomenik odstrani ameriškega naroda.

In kaj naj bi predstavljala ta spomenik? Če čitamo zgodovino in slovstvo Amerike in sodimo nepristransko, pripoznat moramo, da je bil katoliški duhovnik najemornejši odkritelj ameriških divjih pokrajin, in da bi moral tak spomenik predstavljati katoliškega duhovna v priprosti obleki; moža upadlih, bledeh lic, iz katerih bi žarelo odločni, nevtrastni pogled, kakor če bi zrl v brezštevne nevarnosti neznanih gozdov in planjav.

Temelj spomenika moral bi biti obdan z imeni prvih oznaniteljev evangelija Kristusovega in nosilcev vere, prosvete, omike, napredka in bratoljubja na nepoznani svet, ležeč med Atlantskim in Tihim morjem.

To, kar je storil katoliški mož v prosep Amerike, v prosep nas vseh, ki tu kruha iščemo, ni bilo malo delo; mnogokrat se stavijo spomeniki za manjše zasluge. Iste čase je kraljevala križem Amerike divjost; vse je bilo nepoznato; povsod je bilo žrelo nevarnosti široko odprto. Bogaboječ in bratoljubljen katoliški misijonar pa se ni strasil ničesar, ampak korakal je pogumno, noseč sv. razpelo, v katero je zaupal, po neznanih, strašnih pragozdih in planjavah, ter veslal nevturiljivo po zapeljivih vodah, ter našel, žalbilo, premnogokrat prezgodnji britki grob med divjimi ljudmi in nevarnimi živalmi in golaznjimi. Takih katoliških Samaritanov, mož ki so žrtvovali svoje življenje, da bi oznanili edinozveličavno vero ameriškim divjakom, in pridobili ebenem novih zemlja za pregrado naseljene Evropejce, bilo je na tisoče.

Temna je zgodovina mnogih teh prakov, temna kot bajeslove.

Pravljica pripoveduje, da je v pametivku odjadral iz zahodne Irske bogaboječ in verskovnet sv. Brendan z nekaj svojih vernikov po neznanih morjih, v namen, da bi našel in pokristjanil druga človeška plamena. Njih čolni bili so majhni, obstoječi iz lesenih okvirjev, ki so bili preplečeni z volovskimi kožami. Na morju našli so krasno-blisčice, mrzle, plavne palače, v kojih ni bival nikdo. Izrekli so se nečega dne na malem, plitvem otoku, ki je bil temnega svita, in ko so zakurili, je tako hitro zginitil v vodo, da so imeli pobožni mornarji komaj dovolj časa se zopet vrniti. Po večdnem nemu križanju po neznanih morjih stopili so na drugi otok, ki je bljuval ogenj in brizgal krop. Vrnivši se na Irsko pripovedovali so vernemu ljudstvu o njih čudežnih dogodkih, ki so jih doživeli na potovanju v ptujih vodah.

Dandanes smatramo take sanjarske doživljaje naravnim prikaznim; plavne palače bili so najbrže plavajoči ledeniki; izginjivi otok bil je skoro gotovo velik morski kit; in ognjenikov, ki so že deloma izmrli, in vročih vodometov se najde dovolj ob obrežju otoka Ledena Zemlja (Iceland).

Da je Kolumb, katoliški mož, odkril Ameriko, in da je k temu odkritju mnogo pripomogel katoliški duhoven, je menda znano večini Slovencev; vendar je pa ta točka tako važna za katoličanstvo, da je ne smem popolnoma prezreti, ako hočem vsaj deloma zadostiti nadpisu tega članka.

Kolumb bil je rojen okoli leta 1435 v Genovi na Laškem. Bil je sin revnega tkalca. S 15 letom podal se je fant v mornarsko službo, ter postal je drzen mornar. Takrat je Evropa uvajala mnogo dragocenosti iz Indije; pot bila je pa tako dolga in draga, da so učenjaki, trgovci in mornarji že dlje premišljevali kako skrajšati pot in zmanjšati stroške za vožnjo v Indijo. V istih časih se je sploh smatralo, da je zemlja ploska; le Kolumb, ki je bil velik mislec zemljepisja in mornarstva, je bil z nekaj drugih učenjakov mnenja, da je okrogla, in da se mora dospeti slednjič v Indijo, če se jadra naravnost zahodno od Evrope. Tako velikansko podjetje pa je stalo denar, katerega nepremojni Kolumb ni mogel dobiti na prošnje pri raznih kraljih in cesarjih, ki so se posmehovali njegovim načrtom, češ, da je sanjač. Kolumb je že obupal, ko mu njegov prijatelj, katoliški duhovnik Juan Perez, ki je bil spovednik španske kraljice Izebele, izposluje pri njej potrebne ladje in denar. Njen soprog, kralj Ferdinand, imel je dolgotrajni boj z afriškimi Muri, in ker je bila radi tega denarna stiska, dajala je kraljica, da, ako treba, zastavi svoj lišp in dragocenosti, da pomaga Kolumbu, ko bi bilo treba.

Kolumb, po prejetju sv. zakramentov, odjadral je s tremi lesenimi jadrnicami in 120 katoliškimi možmi iz Palosa, Špansko, na petek, 3. avgusta 1492 v neznana zahodna vodovja, kjer prejel še ni nikdo brodaril. On se je vkrcal na ladjo "Santa Maria"; druge dve ste se zvali "Pinta" in "Nina"; imel je namreč 3 jadrnice. Po treh

tednih jadrnanja dospeli so na Kanarske otoke, in ko so tu dovršili potrebne poprave, odpluli so dalje proti zahodu, iskajoč pot v Indijo. Dan za dnem so jadrle šibke in majhne ladje po temnej morske puščavi, in mornarji postajali so vedno bolj nezadovoljni in obupani. Zahtevali so, naj se obrne nazaj, a Kolumb se ni vdal, čeravno so mu grozili, da ga vržejo raz krov v grozno vodno planjavo.

Nečega dne so pa mornarji v svoje veliko veselje opazili tu in tam na morskem površju zelene vejice, travo, in druge znake suhe zemlje, in v noči 11. oktobra 1492 opazil je Kolumb sam luč v daljni temi, vendar ni tega razodel, misleč, da je v zmoti. Naslednji dan, ob 2 uri zjutraj, toraj po 71. dnevnem jadrnanju po neskončni morski ptujini, zasliši se strel topa iz Pinte, v znak, da se vidi zemlja. Ko je napočil dan donel je po vseh treh jadrnicah veseli krik "zemlja, zemlja", kajti pred njimi se je razprostiral krasni otok, obraščen z zelenjem vsake vrste. Izkrčavši se, so se mornarji klee zahvalili Bogu za svojo rešitev, postavili so lesen križ na otoku, katerega je Kolumb krtil San Salvador (Sveti Odršenik). On je mislil, da je ta otok del Indije, zato je imenoval njega prebivalce Indijance, katero ime ima še danes prvotno ameriško ljudstvo. Krasoto tega južnega otoka predstavljati si more le isti, ki je bil toliko srečen, da je živel v južnih krajih, kjer zemlja rodi bujno brez posebnega obdelovanja; in to je tudi Kolumba napotilo, da je šel še južneje kjer je našel med drugimi otoki tudi velika otoka Kubo in Hayti.

Začetkom leta 1493, zvezši s seboj nekaj Indijancev, ptičev, sadja, zlata in drugih stvari, vrnilo se je Kolumbovo brodovje na Špansko, kjer je bil odkritelj nove poti sprejet z veliko častjo in slavo. Pobožna kraljica je dala napraviti iz zlata monštranco, ki je spravljena še dandanes v španskem mestu Seville. V svojih poznejših potovanjih v Ameriko je Kolumb vsikdar vzel več misijonarjev s seboj, ki so pokristjanjevali in podučevali divje Indijance. Hudobni obrekovalci so pa grdo blatili zasluznega moža, in Kolumb je bil vržen v verige, ter umrl ubog in zapuščen leta 1506. Da, niti svet, ki ga je on odkril se ne imenuje po njem, marveč po pisatelju Americus Vesputius, kojega knjige o novem svetu je čital neki nemški zemljepisec, in misleč, da je Americus iznašel novo zemljo, imenoval jo je Ameriko.

Katoliški misijonarji so pridno dohajali v tukajšnje divje kraje tudi z drugimi pomorščaki. Ivan Cabot-ovo ladijčevje pripeljalo je sem mnogo duhovnov; prve leta 1498. Vendar je katoliški cerkveni obred v Ameriki prvič zabeležen šele leta 1521, ko so duhovni Ponce de Leon-a brali sv. mašo v sedanji državi Florida, kjer se je ustanovila evropska naselbina, ki se pa ni mogla obdržati radi prehudih napadov od strani Indijancev.

Isto leto, ko so pripluli takozvani popotni očetje (Pilgrim fathers) od sedanjega Plymouth Rock, je prekorail nek franciškanski redovnik, idoč iz Kanade proti jugu, reko Niagara, in je podučeval Indijance, ki so živeli v zahodnih krajih sedanje države New York.

Dve leti pozneje prodrli so vnati jezuiti od sedanjega Sault Ste. Marie; in kapucinski očetje so tudi že začetkom sedemnajstega stoletja pridigovali Indijancem po sedanji državi Michigan.

Na zapadu Amerike potoval je Viscayno s svojimi karmeliti, in oče Juniper Serra, iz Meksike proti severu, ustanovivši med potjo misijonsko postajo San Diego, v sedanji Californiji. Kmalu zatem so ustanovili vrsto misijonskih postoj od meksiške meje do San Francisco, po dan hoda narazen. Misijonski zvonci so viseli na drevesnih vejah, in katoliški cerkev je bila divji gozd; bajta iz deblov bilo je vse poslopje, ki je ditičlo takratno misijonsko postajo.

Angleški katoličani so se prvič stalno naselili v Ameriki leta 1634, ko je Jurij Calvert, prvi Lord baltimorski, ustanovil angleško-katoliško kolonijo v Maryland. On je bil prvi, ki je dovolil prostost verskega mišljenja, in akoravno katoličan, je pomagal graditi molitnice za katerokoli si bodi kristijsko veroizpoved. Tam se je zgrajala prva stalna angleška katoliška cerkev v Ameriki, katero je oskrboval jezuit Andrej White. A že pred to nastitvijo so se obhajali katoliški verski obredi v angleščini na St. Clement otoku. Nemški katoličani so imeli prvo sv. mašo leta 1706 v Filadelphiji.

Leta 1755 našla je takozvana "Acadian" kolonija, katero je angleški kralj izgnal iz Nove Skotije, zavetje v Baltimore, od koder se je del nje podal v južneje kraje, kjer najdemo danes njih naslednike v državi Louisiana pod imenom "Cojans".

V istih časih bili so baltimorski katoliški še vedno pod oblastjo apostolskega vikarja v Londonu; vendar so se ameriški katoličani strinjali z ameriški uporniki, ki so se dvignili zoper angleško vladu v svrhu, da se osvobode in da dosežejo neodvisnost.

V odboru takratnega ameriškega zbora (Continental Congress) bili so tudi vgladni katoliški možje kot Karol Carol, Danijel Carol, Tomaž Fitzsimmons in Tomaž Sim Leo, kateri so tudi objavo neodvisnosti (Declaration of Independence) podpisali. Baltimorski katoliški duhovnik Ivan Carol, ki je bil pozneje škof, odposlan je bil v Kanado, da bi navdušil tamkajšne katoliške naselnike, večinoma francoske narodnosti, da bi šli na pomoč južnim vstajnim kolonijam. Njega vspeli sicer ni bil popolen, vendar sta se dva polka kanadskih katolikov bojevala z ameriški prekucahi za neodvisnost. Katoliški Indijanci sedanje države Maine, pod svojim glavarjem Crono, in Indijanci sv. Regine, živeli takrat v krajih sedanje države New York, igrali so jako važno vlogo v boju za neodvisnost. Katoliški Indijanci sedanje države Illinois in francoski lovci pridobili so zahod za boj za samostalnost.

Pa tudi inozemski katoličani so mnogo pripomogli za vseh vojne z Angleško. Franceta Lafayette in Rochambeau, in Poljaka Kosciusko in Pulaski bili so imeniti vodje vstajnih čet. Možto pod katoliškima poveljnikoma Stefan Maylan-om in Anton Wayne-jem bilo je večinoma katoliške vere.

A tudi denarnih pomoči niso ameriški katoliški odrekli ko je revolucionarni zbor nujno potreboval. Sedemindvajset članov prijateljskih sinov sv. Patrika (Friendly Sons of St. Patrick) ponudilo je posojilo pol milijona dolarjev, in Tomaž Fitzsimmons posodil je sam \$25,000, brez vsake prave varščine, ko so bile revolucionarjev blagajne prazne, in se je bila obupna vojna, ne vedoč na kateri strani bo končna zmaga.

Jakob Barry, vnetemu katoličanu, ki je bil jeden glavnejših poveljnikov vstake mornarice, ponudil je angleški Lord Howe 15,000 guineas in poveljniško mesto najboljših fregate britiškega ladijčevja, če zapusti uporne vrste. Zvest in svoboljubljen Barry pa je zaničljivo zavrnil: "Obljubil sem svojim dragim prijateljem žrtvovati se v prid neodvisnosti Amerike, in te obljube ne prelomim za vse britsko brodovje in za vse časti, katere zamorejo Angleži dati kateremukoli poveljniku."

Narčte za vladno mesto Washington izpeljala sta dva katoličana, in tudi načrt za "Belo hišo" (White House), imenovano sprvega "Prezidentova palača" (President's Palace), je narisal nek stavbeni inženir, ki je bil katoliške vere.

Zabeležki leta 1906 kažejo, da je bivalo v istem letu v Združenih državah, brez zunanjih posestev, nekaj nad 15 milijonov, ali približno 1-5 prebivalstva, katoličanov. Samo v istem letu pomnožilo se je katoličanstvo v tej ljudovladi za skoro pol milijona duš. Prebivalstvo otoka Porto Rico, Filipinskih otokov, in drugih vnanjih posestev, pridobljenih v zadnjem času, je večinoma katoliško, tako, da ameriška zastava vira danes več kot 24 milijonom katoliških podložnikov. Istega leta našelo se je pod vladu "Bele hiše" 12148 katoliških cerkev, 334 bilo je zgrajenih leta 1906. Takrat je katoliška cerkev oskrbovala 4398 župniških šol in drugih izobraževalnic, katere je obiskovalo približno 1,276,176 učencev in gojencev. Med drugo lastnino katoliške cerkve našelo se je tudi 266 sirotišnic, ki so bile dom in šola 40998 sirotam, 58 hiralnici, ki so preživljale na tisoče ubogih in slabotnih, in stotine bolnišnic in drugih človekoljubnih naprav, ki so bile tudi jako dobro obiskane, in v pomoč mnogim nesrečnikom. Vrh tega vzdrževala je katoliška cerkev mnogo drugih društev in naprav, ki so služile za napredek in prosveto človečanstva.

Naravno je, da so katoliški verniki že radi njih številne moči in radi njih prvotne zveze z razvitjem in zgodovino Amerike bili tudi pozneje, in so še dandanes, važni faktorji v mnogih državnih poklicih. V nadsoedišču Združenih držav (United States Supreme Court) uradovali so med drugimi tudi katoliški možje kot nadsoodnik Roger B. Taney, sodnik Edward D. White in sodnik Josip McKenna. Karol J. Bonaparte, sedanji generalni državni pravnik je mož katoliške vere. Tudi starešinska zbornica Združenih držav (United States Senate) ni brez katoliških mož; senatorji Ivan M. Gearin, država Oregon, Tomaž J. Carter, država Montana, in Stefan R. Mallory, država Florida, so člani katoliške cerkve. Naše vere so tudi Jakob Higgins, governor države Rhode Island; Mark Fagan, župan mesta Newark; in Fitzgerald, župan mesta Boston; Lamer, župan mesta St. Paul v Minn. in mnogi drugi. Sploh imajo ameriški katoličani mnogo prakov in večakov v vseh življenjskih poklicih, a omenim naj le pisatelje pripovedk (novelist) Marion Crawford-a, in Finley Peter Dunne-ja, ki je tudi eden slovečih pisateljev ameriškega naroda. Jakob F. Smith, generalni governor Filipinskih otokov je tudi mož katoliški.

Predstoječa slika kaže, da smemo biti Slovenci ponosni na vodilno cerkev našega naroda, in potem bodisi, da smo že tega ali onega političnega mišljenja. Pravi učenjaki, in naj si bodo tudi drugih ver, ne bodo katoliške cerkve nikdar naravnost napadali, ampak le odkrivajo nekatere pomanjkljave in slabosti med nekaterimi duhovstvom; brez pomanjkljavev in brez slabosti pa ni nobene človeške naprave dandanes, naj si bode posvetna ali cerkevna.

Rešen iz ognja.

(Resnična povest. Za "Am. Sl." priredil Rev. J. L. Z.)

Ko sem stopal med dolгими vrstami postelj v neki tukajšnji bolnišnici, me je s čudno silo vlekel k sebi razumni obraz enega izmed ondošnjih bolnikov, moža pri najboljših letih. Prišel sem bil previdet nekoga in bil sem na tem, da spet odidem, ko še, kot po navadi, nekoliko pomotrim obraze ležečih po posteljah, hotoč opaziti kakga trpina, ki bi morda potreboval moje pomoči, ki pa bi, kot se včasih pripeti, ne imel poguma prositi zanj. Opozorim strežnico na tujca ter jo vprašam, kdo da je.

"Protestantski pridigar je, gospod," glasi se odgovor. "Obolel je tako hudo, da so ga morali spraviti v mestno bolnišnico!"

"Od kod pa je?" jo vprašam. "O, tam nekje od zapada. Ima par prijateljev. Prinašajo mu liste in knjige."

Grem k tujcu in ga uljudno pozdravim.

"Mislim, da veste, da sem katoliški duhovnik," mu pravim. "Pa prijazno besedo vedno rad spregovorim s tistimi, ki trpe, če tudi niso katoličani."

"Katoličan pa jaz nisem," pravi on. "O, to vem," rečem jaz. "Ali midva sva oba oznanjevalca evangelija, in kot taka si nisva tujca."

Zavil je naenkrat na drug predmet, govoril gladko in dobro o dnevnih dogodkih ter imel o splošnih in posameznih vprašanjih tako pametne nazore, da je moje zanimanje zanj čutno naraščalo, in to mu tudi povem:

"Človek ne sreča mnogokrat moža kot ste vi v bolnišnici. Prav prijeto sem bil iznenaden in trdno upam, da bodejte kmalu ozdraveli. Vas-li smem spet priti pogledat?"

"Če hočete," mi odvrne. "Prijatelj nimam mnogo. Življenje sestoji iz mnogih grenkosti. Tako je bilo vsaj moje življenje. Pa molite zame!"

Odidem; ali ko mu mistnem roko, rečem: "Zaupajte na Boga. On je naš najboljši prijatelj in nas nikdar ne zapusti. To veste. Z Bogom!"

Šel sem zopet in zopet v bolnišnico, ali moj prijatelj je bil vsakokrat videti slabši. Lotila se ga je strašna mrzelica. Tresel se je od nog do glave. Cela postelja se je zibala. Bilo ga je strah pogledati. Ali nisem si ga mogel izbiti iz glave. Nekega dne, ko sem ga spet šel obiskat, naletim na nekoga pri bolnišničnih vratih:

"Vi se precej zanimate za g. P.—," mi pravi.

"Protestantskega pridigarja?" odvrnem. "Da, prav nadarjen mož! Mi je jako žal, da se vedno slabša."

"Protestantski pridigar!" vzklikne. "Kaj še! On je odpadel katoličan, ki je šel na zapad, živel podivjano življenje in se naposled lotil pridiganja, da se preživi. Ali v svojih mlajših letih je bil dober katoličan. Pa mož ne bo več dolgo živel. On misli, da ga tukaj nikdo ne pozna, ali jaz ga pa poznam. — Toda iti moram gori pogledat nekega svojega prijatelja."

Rekel nisem ne besede, ampak sem odhitel v bolnišnico. Ubogega moža je ravno spet tresla mrzelica, da je trepetal kot šiba na vodi. Pot mu je stal po čelu ter mu kapljal na vzglavje. Smrtna senca mu je visela nad obrazom.

Sedem na stol blizu njega in držeč ga za voščeno roko mu pravim:

"Prijatelj moj, vi bodejte umrli in veste, da sem katoliški duhovnik. Tudi vi ste katoličan, in jaz bi rad, da se spoveste. Pomagal vam bom, kar le morem." In vzajem šlo iz žepa.

Pogleda me obupnim pogledom, potem pa svoj obraz obrne v stran.

"Kaj," pravim jaz, "vi hočete zavreči to zadnjo milost?"

"Father," pravi on, "zame ni več rešitve. Bil sem izdajalec najgršje vrste: Onecastil sem svojo družino; za radi mene je počilo srce moji materi; zapustil sem cerkev svojih srečnih otroških let ter jo blatil javno in zasebno, kar sem mogel. Bil sem hušji kot Juda, ker sem v svoji strašni hudobiji izdal vse, kar mi je bilo kdaj drago, ne meneč se za svojo vest..."

Ravno tedaj pa ga spet prime nekrotljiva mrzelica ter ga trese, da je bilo groza. In da bi se kaj ne poškoval, pride par služabnikov in ga dži k postelji.

Ko se spet umiri, mu prigovarjam mirno in polahko, naj se spravi z Bogom. Njegovo odkritosrčno priznanje je vplivalo nanj prav kakor izpoved. Podrlo je vse okorele zatvornice napahtu in obupa. Bilo je dovolj. Videl sem lepo priloznost, ki se mi je zdaj ponudila, in poprijel sem se je z vsem taktom, ki sem ga premogel, in ne brez uspeha. Izlil je svojo dušo v celo povodenj ponižne in neprikrite samoobtožbe. Bila je podobna šumenju mnogih voda; in ko je bila pri kraju, pustila je njegovo dušo očistočeno vseh madežev in v pokoju. Sladek, sveti mir se ga je polastil, in ležal je tam kot speče dete. Dočim sem ga deval v sv. poslednje olje, teklo so mu po licih velike solze. Ko pa sem končal in v žep deval svojo stolo ter posodico za sv. olje, je široko odprl svoje oči, iz katerih mu je sijala neizrečena sreča, zaupno je dejal: "Bog je dober. Nikdar niste rekli še resničnejše besede, father, kakor pa ko ste dejali, da je On naš najboljši prijatelj."

Gorko mu stisnem roko in se obr-

nem, da grem. Pri tem pa ugledam velikega korenjaškega zamorskega slugo, ki je bil kake pol ure s težavo držal bolnika za noge, slonečega na svojih metli in molče ter spóštljivo opazujočega celo dejanje, kajti bilo je v odprti sobi. Nato pa odidem z obljubo, da se drugi dan vrnem. Domov greda pa sem občudoval dobrotljivost in milost božjo, ki je poiskala to izgubljeno ovco in jo pripeljala nazaj na pašnik, ki ga je bila zapustila. Vrnil sem se zgodaj drugo jutro, ali trudni popotnik je že našel svojega očeta. Po noči je prišla ponj smrt. Ko pogledam na prazno posteljo, ugledam nekega pohabljenega ali vselega Irca namigavati mi v svoj kot.

"Father, skazali ste onemu ubogemu fantu dobro delo," mi pravi. "Umrli je v miru in pokoju in, mislim, da srečno ter hvaležen Vsemogočnemu; a tisti zamorec, ki ste ga videli tukaj pometati, je pa dejal, da so ga samo tisti "močni mali pavolnati flaštri", ki ste mu jih vi pokladali na roke in noge, umirili ter mu dali srečno smrt, in mogoče, father, da ste mu tudi rešili dušo s pomočjo tistih 'flaštrov'."

"Da, Patrick," sem si mislil, "poln si še muh vkljub vsem nadlogam, ki te tarejo."

Ceno kosilo.

V krčmo pride dobro opravljen gost. Kratko in osorno zahteva dobre juhe za svoj denar. Potem zahteva še kos mesa in solato, vse za svoj denar. Uljudno ga vpraša krčmar: "Prosim, ali želite tudi kozarec vina?" — "Seveda," pravi gost, "če dobim kaj dobrega za svoj denar."

Ko se tujec dobro pogosti, potegne ogoljeno desetico iz žepa in pravi: "Tukaj, gospod krčmar, je moj denar."

Krčmar pravi: "Kaj pa to pomeni? Ali mi niste dolžni 75 krajcarjev?"

Gost odgovori: "Jaz nisem zahteval za 75 krajcarjev jedi in pijače, ampak za svoj denar. Tu je moj denar. Več nimam. Ako ste mi dali preveč, kdo je kriv?"

"Zviti ste kakor grča," pravi krčmar, "zaslužili ste kaj drugega. Toda dam vam kosilo zastonj in še desetico po vrhu, če bodejte molčali in greste k mojemu sosedu ter mu storite ravno tako." To je pa rekel zato, ker je bil v kregu s svojim sosedom, s krčmarjem "pri debelem volu". Zavidala sta si kruh in si delala sramoto in škodo, kjer sta le mogla.

Naš zviti gost smeje seže z jedno roko po desetici, z drugo po kljuki, želi krčmarju "Z Bogom!" in pravi: "Pri vašem sosedu, krčmarji 'pri debelem volu' sem že bil, in prav ta me je poslal k vam in nikdo drug."

Tako sta bila prekanjena oba krčmarja, zviti gost si je pa gladi!l trebuh.

Krčmarja sta se iz tega veliko naučila in se kasneje sprijaznila.

KNJIGE KATERE JE DOBITI V KNJIGARNI AMER. SLOV.

Aladin s čarobno svetilnico, cena 10c. Ali Boga Stvarnika res ni treba, 20c. Andrej Hoffer, junaški vodja Tirolcev, 20c. Arumagum, sin indijskega kneza, 15c. Avstrijski junaki, bilo in podobe, 75c. Belgijski biser, povest, 15c. Beneška vedeževalka, 15c. Biserice iz belokranjskega narodnega zaklada, 50c. Babica, prev. Fr. Cegnar, 50c. Beatin dnevnik, 25c. Boj s prirodo, 15c. Bojtek, v drevo vpreženi vitez, pravljica, 10c. Božični darovi, Rud. Urabl, 15c. Burska vojska, 30c. Cerkvica na skali, 15c. Ciganova osveta, 20c. Darovana, 10c. Domači zdravnik Kneippov, 50c. Darinka, mala Črnogorka, 20c. Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov, vezana 40c, broširana 25c. Dobra Evstahija, zgled vsem pobožnim dekletom, 15c. Domača čitalnica, Ribičev sin, pravljica, 10c. Doma in na tujem, 20c. Dve povesti iz spisov Kristofa Šmida, 15c. Dve čudodelni pravljici, 15c. Ciganova osveta, 20c. Čas je zlato, 35c. Črni bratje, 20c. Elizabeta, 15c. Erazem Predjamski, 15c. Evstahij, povest iz pisem Kristofa Šmida, 20c. Frank baron Trenk, povest, 20c. Godčevski katekizem, 20c. General Lavdon, 25c. Gözdarjev sin, 10c. Grof Radecki, 20c. Gozdovnik, povest iz ameriškega življenja, 50c. Gospodarski nauki, prva knjiga Wm. Rohrman, 60c. Hildegarda, povest, 20c. Hubad pripovedke, prvi in drugi zvezek, 20c. Ivan Resnicoljub, 15c. Izgubljena sreča, Rud. Vrabl, 20c. Izidor pobožni kmet, povest, 25c. Izza mladih let, pesmi Fr. Gestrina, 50c. Izdajalec domovine, 20c. Jurčičevi zbrani spisi, 11 zvez., \$1.10. Jernač Zmagovalec, 30c. Jaromil, povest, 15c. Knez Črni Jurij, 20c. Krava osveta, 15c. Koliščina in stepe, 15c. Kristof Kolumb, 25c. Koder, Marjetica, 50c. Kneipp, domači zdravnik, 60c. Krvna osveta, 15c. Kristofa Šmida 100 pripovedk za mla-

dino, 40c. Kristofa Šmida spisi, po 25c. Kraljica Draga, 20c. Kristof Kolumb, 25c. Kako je izginil gozd? 20c. Kako postanemo stari? Navodilo kako doseči starost, 20c. Kratek poduk o sv. zakonu, poduk za zaročence, 50c. Ljubite svoje sovražnike, povest iz maorske vojske, 20c. Leban 100 beril za mladino, 20c. Lažnjivi kljucek, povest, 20c. Maron, krščanski deček z Libanona, 15c. Moje ječe, izvrstna povest, 30c. Materina žrtve, pripovedka, 30c. Mati božja na blejskem jezeru, 10c. 60 malih povesti za mladino, 15c. Marija hči polkova, 10c. Mrtvi gostac, 20c. Mala pesmarica, 35c. Mlinarjev Janez, 40c. Mali vseznalec, 30c. Marija hči polkova, 15c. Mirko poštenjak, 20c. Miklova Zala, 40c. May-Eri, 20c. Maksimilijan, I. cesar mehikanski, 20c. Mladi samotar, povest, 15c. Mali vseznalec, 35c. Mirko poštenjakovič, 20c. Marjetica, teharski plemenitaši, 50c. Marijina otroka, 15c. Naši liberalci, 20c. Nedolžnost preganjana in povelčana, 20c. Nikolaj Zrinski, 20c. Narodne pesmi, Janko Žirovnik, 40c. Naseljenci, pripovedka, 25c. Naselnikova hči, 20c. Navod za spisovanje raznih pisem in uradnih listov, 80c. Nesrečnica, 15c. Naš Dom, 5 zvez., 25c. Na preriji, 25c. Nesrečnica, 20c. ? ? ? ? ? Narodne pripovedke za mladino, 20c. Nezgodna na Palavanu, 20c. Od Leona do Pija, dogodki v zadnjih dneh Pija X., 20c. Odkritje Amerike, poduk in zabava, \$1.00. Odgovori na ugovore proti sv. veri, 75c. Praški judek, 15c. Pri Vrbčevem Grog, 25c. Podadmiral Viljem baron Tegethoff, 20c. Princ Evgen Savojski, naskok na Belgrad, 25c. Potovanje v Liliput, 20c. Pod turškim jarmom, 20c. Pri našem cesarju, 15c. Pravila dostojnosti. Kažipot na polji olike in uljudnosti, 25c. Pregovori, prilike in reki, 25c. Poslednji Mehikanec, 25c. Prst božji, 20c. Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo, 25c. Pred nevihto. Ivan Turgenjev, 30c. Roparsko življenje, 20c. Robinson, stariši, njegove vožnje in čudovite dogodbe, 60c. Rodbinska sreča, roman, 40c. Repševec, 20c. Slovenski šaljivec, 25c. Slov. šaljive, 3 zvez., 30c. Sv. Genovefa, 20c. Šaljivi Jaka, 25c. Slovenski šaljivec veliki, zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov, 75c. Skozi širno Indijo, 30c. Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini leta 1878, 50c. Sanje v podobah, 15c. Sita, mala Hindostanka, 25c. Strelec, 25c. Stezozledec, 25c. Sveta noč, 20c. Sultanovi sužnji, 25c. Stanley v Afriki, 20c. Spretna kuharica, navod o kuhanju, 50c. Srečolovec, povest onim, ki si na tujem iščejo doma, zlasti Ameriškim naseljencem, 25c. Spominjski listi iz avstrijske zgodovine, 25c. S prestola na morišče, 20c. Senila, 15c. Solnce in senca, 15c. Svitoslav, 15c. Tisoč in ena noč, zvezek po 20c. Tiun-Ling, kitajski razbojnik, 20c. Timotej in Filemon, povest krščanskih dvojčkov, 20c. Ujetnik pomorskega roparja, 20c. V delu je rešitev, 30c. Venček pravljic in pripovedk, 20c. Vstajenje, Rud. Vrabl, 20c. V gorskem zakotju, 15c. Vrtomirov prstan, 20c. V gorskem zakotju, 20c. V zarji mladosti, zbirka povesti in pesmi za šolsko mladino, 20c. Voščilna knjižnica za vse prilike slovenski mladini v porabo, 25c. Vojska na Turškem, 25c. Zlata vas, podučna in kratkočasna povest, 25c. Za kruhom, 15c. Zmaj z Bosne, povest

AMERIKANSKI SLOVENEK

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. A. JEDNOTE

43 številka

Joliet, Illinois, 2. oktobra 1908

Letnik XVII

TUBERKULOZA NA DNEVNEM REDU.

V Washingtonu zboruje mednarodni kongres zdravnikov iz vseh dežel omikanege sveta.

NAD TRITISOČ UDELEŽENCEV

Med njimi dr. Robert Koch in drugi svetoslovni zatiralci bolezni.

Washington, D. C., 30. sept. — Nad 30 narodnosti je zastopanih na 6. tretletnem mednarodnem kongresu v razpravljanje o tuberkulozi, ki se je predvčerajšnjim otvoril tukaj v novem narodnem muzeju. Med navzočimi delegati, katerih je nad 3000, sta tudi svetoslovna zdravnik prof. dr. Robert Koch, Nemeč, in dr. A. Vladimirov, Rus.

V včerajšnji seji je govoril tudi profesor Irving Fisher z Yale-vseučilišča, ki je izjavil, da je samo v Združ. državah začasno pet milijonov ljudi bolnih za jetiko, da podležejo prerano smrti, če se kaj ne stori v njihovo rešitev. Generalstabi zdravnik Simon G. Unterberger iz Petrograda, Rusko, je govoril o "dednosti v tuberkulozi". Rekel je med drugim: "Vsako nagrmotnost k bolezni, ki nastopi v katerikoli osebi, se smatra za dedno, vsejedno, da li izhaja dotična bolezen iz obeh roditeljev ali drugih prednikov, ali ne. Nagrmotnost k jetiki je podedovana in se razvije lahko različnim potom. Mnogi notranji pregledi mrličev so pokazali, da ima vsak človek, star nad 40 let, gotove ostanke tuberkulozne okuženja v sebi. Ampak primeroma je lahko, zatreti jetične kali ali cime; to se zgodi, če se telesni ustroj krepi z zdravilnimi sredstvi, tudi s primerno dieto ali zmernostjo v jedi in pijači." Dr. Samuel Berheim iz Pariza je prišel na temelju kliničnih dejstev in poskusov na živalih do zaključka, da se tuberkuloza prenaša predvsem po kašlu ali cimah iz zraka in potom sapnikov.

Danes je dr. Robert Koch, ki je svojčas odkril tuberkel-bacil, v svojem govoru izjavil, da so naprave pod vodstvom dr. H. H. Biggs stoječega newyorškega zdravstvenega departamenta v zatiranje tuberkuloze tako vzgledne, da jih bo vedno priporočal drugim mestnim upravam kot vzor. Prav posebnega priporočila vredno, je rekel dr. Koch, je v New Yorku uvedeno obvezujoče zlaganje tuberkuloznih slučajev in, če treba, nasilno ostraževanje takih za sosesčino nevarnih bolnikov. Dr. Koch je potem podrobno opisal na Nemškem vpljavo zaščitne naredbe proti razširjanju bolezni ter izrazil upanje, da dobe vse dežele po razpravah teh kongresov namigljaje v zatiranje te strašne bolezni.

Govorili so potem še drugi odlični zdravniki.

Železniška nesreča.

Park City, Mont., 25. sept. — Od 30 do 40 oseb je bilo danes usmrčenih ali ranjenih ob železniški nesreči, ki se je pripetila tu blizu. Trčila sta skupaj oseben in tovarni vlak Burlington-ozir. Northern Pacific-železnice, vsled snežnega viharja.

Harry K. Thaw.

White Plains, N. Y., 27. sept. — Harry K. Thawovo prošnjo, naj potniki določijo, da li mu je še duh omarčen, je včeraj državni višji sodnik Mills začasno zavrnil. Sodnik je ga Thawovim odvornikom sporočil, da bo Thawove razloge za njegovo prošnjo zaslusal dne 5. oktobra. Medtem ostane Thaw v tukajšnji okrajni ječi.

Ogromne izgube.

Ann Arbor, Mich., 29. sept. — Državni gozdni nadzornik, prof. Filbert Roth, ki se je pravkar vrnil z nadzorovanja po gozdnih požarih opustošenih okrajev v severnem Michiganu, poroča, da je najmanj 1,000,000 akrov gozdojstva uničenih. Izgubo samo na rastočem lesovju ceni na \$10,000,000. Vštevis izgubo na de posekanem, obdelanem in za trg pripravljenem lesu, razdejanih stanovanjih in uničenih letinah, bo znašala skupna škoda, povzročena po gozdnih požarih, pač do \$40,000,000.

Bolgarija kraljestvo?

Berolin, 27. sept. — Izvanredno prireditelji napitniki, ki sta ju izmenjala cesar Franc Jožef in bolgarski knez Ferdinand med slavnostno pojedino ob obisku zadnjega v Budimpešti, vzbujata občo pozornost. Mnogoterniki smatrajo odlikovanje bolgarskega kneza po svoločnem vladarju za predigro k povzdigu Bolgarije v kraljestvo. Vsi povdarjajo, da je Bolgarija zelo napredovala glede notranje politike in uprave.

Podržavljenje premogovnikov.

Madison, Wis., 29. sept. — V govoru, ki ga je imel predsednik wisconsinskega državnega vseučilišča Van Hiese pred "Farmer's National"-kongresom, je rekel med drugim sledeče: "Združitev posesti premogovih rudnikov v deželi v rokah kacega pol tucata kapitalistov, ki po svoji volji določajo za odjemalce premoga veljavne cene, se mora končati, ako ti samotrži kočno ne uvidijo, da obdelavajo premogovnike samo za ljudstvo. Po naših postavah smo te velike deželne zaloge pustili preiti v zasebne roke, ki bi morale biti lastnina narodova, a družbe bi jih imele samo upravljati v prid ljudstvu. Ako tega ne delajo, kar je jasno dokazano, potem zahteva pravičnost in pravni čut, da vzame vlada nadzorstvo in vodstvo teh premogovih rudnikov v svoje roke."

3,125 usmrčenih v premogovnikih.

Washington, D. C., 28. sept. — Vsled nezgod po premogovih rudnikih v deželi v zadnjem koledarskem letu je umrlo 3,125 moških in poleg tega je bilo še ranjenih 5,314, po pravkar objavljenem poročilu zemljelovnega urada. Število smrtnih slučajev med premogarji leta 1907 je bilo večje za 1,033 nego ono leta 1906 in pravijo, da je bilo to najhujše leto v zgodovini premogove obrti. Poročilo pa ni popolno, ker iz več držav niso bile vpsolane zahtevane številke. Izmed skupnega števila so 947 smrtnih slučajev in 343 poškodb povzročile plinove eksplozije, a 201 smrtni slučaj in 416 poškodb pa eksplozije prahu. Glavni vzrok smrtnim slučajem je bilo rušenje rudniških stropov in premoga. Take nezgode so povzročile 1,122 smrtnih slučajev in 2,141 poškodb.

150 letnica Pittsburga.

Pittsburg, Pa., 28. sept. — Z grmenjem topov iz Fort Mt. Washingtona, brizganjem tisočih parnih piškalci po tovarnah, železnih in parkih, je začel Pittsburg danes dopoldne ob 9. uri obhajati 150. obletnico svojega obstanka. Slavnosti bodo trajale teden dni.

Delavci reveži na Angleškem.

London, 29. sept. — Vlada se namoč peča z vprašanjem, kako pomagati stotisočim delavcem brez posla v velikih središčih Združenega kraljevstva. Vodilni državnihi se strinjajo v tem, da bo število brezposelnih delavcev prihodnjo zimo prav mnogo večje, nego med zadnjimi 20. leti. O številu brezposelnih v Londonu so cenitve zelo različne. Vendar se sploh priznava, da jih je prav mnogo nad četrtilijona. Najhuje se godi začasno delavcem v tovarniškem in pristanškem mestu Glasgow. Tam je čez 25,000 oseb brez dela; Sunderland jih pa ima 13,000, Birmingham 10,000, Liverpool 14,000, Manchester 8,000 in druga fabriška mesta od 1000 do 5000. Poleg tega je še 150,000 volnarjev brez dela v Lancashire-distriktu. Iz tega je razvidno, da mora vlada sama iskati odpomoci.

Zaštrajkali.

Hannibal, Mo., 27. sept. — Tristo "inozemcev", ki so bili zaposleni v tovarni "Portland Cement"-kompaniji, je danes zaštrajkalo, v dosegu zvišanja plač. Doslej so dobivali za nakladanje 12c pri vozu in imeti hočejo 14c.

Zločinska nemarnost.

San Diego, Cal., 25. sept. — Bolniška strežajka Mary Arthur, 19 let stara, v tukajšnji okrajni bolnišnici je danes pred okrajnim pravnikom priznala, da je po neprevidnosti dala nekaterim bolnikom pitne vode, ki se je v nji nahajal strup. Osem bolnikov je vsled tega hudo obolelo; trije so že umrli, četrti umira in ostali štirje so še v smrtni nevarnosti.

110 oseb utonilo.

Wrangel, Alaska, 24. sept. — Stoindeset izmed 137 oseb na krovu parnika "Star of Bengal", ki je zadel ob pečine, je utonilo. Kapitan razbite ladije, Wagner, je ležal celo uro v nezvesti, ko so ga potegnili iz vode. Ko se je zavedel, je takoj obdolžil kapitana vlečenih ladij "Kyak" in "Hattie Gage", ker sta njegovo ladijo pustila na cedilu.

Svarilo pred izseljevanjem.

Dunaj, 30. sept. — Avstrijska vlada izdaja ponovna svarila proti izseljevanju v Ameriko, posebno v državo Pensilvanijo. Pri tem kaže na poročila, ki jih je vpsolal avstro-ogrski poslanik v Washingtonu, baron Hengelmüller in po katerih je delavski položaj v Ameriki in posebno v Pensilvaniji še vedno zelo žalosten. Kajti nele da se ne nastavlja nobeni novi delavci, marveč tudi stari se še vedno odstavljajo.

KOLERA NA RUSKEM SEDAJ POJEMA.

Odkar je nastopila v Petrogradu, je bilo zgašenih 5655 obolelih in 2168 smrtnih slučajev.

I NA FILIPINIH NAZADUJE.

Drugod so bili le poredki slučajji te grozne azijske kuge.

Petrograd, 30. sept. — V zadnjih 24. urah je bilo zgašenih 223 novih obolelih in 93 smrtnih slučajev za kolero. Odkar je ta azijska kuga nastopila, je bilo zgašenih 5655 obolelih in 2168 smrtnih slučajev ter 1631 bolnikov kot ozdravljenih.

Petrograd, 29. sept. — Število dnevnih obolelih za kolero se neprestano zmanjšava, in tudi smrtnih slučajev je čimdalje manj v Petrogradu. Po izkazu, ki ga je objavila mestna oblast, je bilo v zadnjih 24. urah do danes opoldne zgašenih 222 obolelih in 99 smrtnih slučajev. Število smrtnih slučajev skupaj z ozdravljenimi bolniki začnaja sedaj presegati število novih obolelih.

Včeraj je zbolelo za kolero osem bolniških strežajev, vsled česar se je ostalih strežajev polotil grozen strah. Le z največjo težavo jih pridržujejo na njihovih mestih.

Prvi minister Stolypin je naslovil na župana petrogradskega pismo, v katerem ostro graja razmere v glavnih mestnih bolnišnicah.

Manila, Filipini, 29. sept. — Kolera nazaduje. Danes je bilo za dobo 12. ur zgašenih samo deset novih slučajev. Med zbolelimi je ameriška učiteljica ga. C. A. Carter.

Peking, 29. sept. — V mestu Tong Sha, 60 mil sevovzhodno od Tientsina, je 500 oseb podleglo kolero, odkar je nastopila. Ampak sedaj pričakujejo, da je kuga tam dosegla svoj vrhunec.

Hudo pa razsaja kolera v Yang-Tsee-dolini. V Hankowu je podleglo grozni bolezni 30,000 Kitajcev in kakih 100 inozemcev.

Antwerp, Belgija, 29. sept. — Parnik "Kinghowel" iz Taganroga, Rusko, ki je danes semkaj dospel, je donesl vest, da so trije mornarji od njegove posadke umrli, — bržkone za kolero.

Luettich, Belgija, 29. sept. — Madame Martier, Francozinja, ki je zbolela na povratku iz Varšave, kjer je njen soprog, vojaški zdravnik, umrl za kolero, je kmalu po prenosu v bolnišnišnico umrla. Železniški vlak in kolodvor sta bila temeljito razkužena. Pozneje pa so tukajšnji zdravniki zanimali, da je gospa umrla za kolero. Sedaj trde, da je njeno smrt povzročila žalost nad smrtjo njenega soproga.

10,000 ljudi utonilo v Indiji.

Bombay, 29. sept. — Vsled dolgotrajnega deževja so reke v distriktih Hyderabad in Deccan stopile čez breg in napravile neizmerno škodo. Reka Musi je narasla za 60 čevljev. Deroči tok je odtrgal vse mostove in opustošil zemljo na milje daleč. Število človeških žrtev je ogromno. Na tucete mrličev so našli na drevesnih vejah. Bolnišnico v Hyderabadu so valovi izpodprali, da se je zrušila in vsi ljudje v nji so storili smrt. Nad 1000 hiš je razdejanih in tisočeri domačini umirajo lakote.

Heydarabad, 30. sept. — Po najnovjših poročilih je ob povodnjah v okrajih Heydarabad in Deccan storilo smrt nad 10,000 ljudi.

Nesreča v Berolinu.

Berolin, 26. sept. — Dva vlaka berlinske nadulčne železnice sta danes popoldne trčila skupaj, vsled česar je bilo 20 oseb usmrčenih in 19 hudo ranjenih. En vlak je padel 40 čevljev globoko na cesto in je bil popolnoma razdejan. Vsi potniki so bili ranjeni.

Grof Zeppelin.

Karlsruhe, Nemčija, 28. sept. — Za zrakoplova grofa Zeppelina nabrani darovi znašajo že šest milijonov mark. A prispevki še vedno dohajajo.

Grof Zeppelin se spet dvigne v zrak s svojim starim, medtem povečanim in po najnovejših izkušnjah zboljšanim zrakoplovom sredi meseca oktobra.

Najboljše na svetu.

Gosp. Frank Pelinka, Owatonna, Minn. piše: "Smelo rečem, da so Severovi Praški zoper glavobol in nevarljajo najboljše zdravilo na svetu. Pomagali so skoro vsi naši družini in jaz bi ne mogel biti brez njih." Prodajajo se v vseh lekarnah. 12 praškov v škatlici 25 centov. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Ljubeznjivi Bryan.

Lincoln, Neb., 29. sept. — Demokratični predsedniški kandidat Bryan je naprosil svoje tukajšnje pristaše, naj med navzočnostjo njegovega nasprotnika Tafta v Lincolnu odstranijo njegove (Bryanove) podobe iz oken po stanovanjih in prodajalnicah.

Res lepo.

Indianapolis, Ind., 28. sept. — Državni poslanec Luther W. Kinsely, zastopnik De Kalb countyja, je podpisal in zaprisegel danes "affidavit", po katerem izjavlja, da mu je bil guverner Hanly obljubil državno službo z letno plačo \$2500, če glasuje za "County Local Option Bill", česar pa ni storil.

Ponarejeno pismo.

New York, 27. sept. — "Times" je pred nekaj tedni objavila pismo, katero je baje sestavil pokojni bivši predsednik Grover Cleveland malo pred svojo smrtjo in ki v njem obsoja sedanja načela demokratične stranke, kakor tudi Bryana in druge strankine voditelje, a daje prednost republikanski stranki in njenim kandidatom. Sedaj pa je oskrbnik Clevelandove zapuščine, F. S. Hastings, dokazal, da je bilo pismo ponarejeno.

Gozdni požari.

Cadillac, Mich., 24. sept. — Zdaten dež je končno pogasil izza dveh mesecev v tej krajini besneče gozdne požare. Napravljeno gotno škodo cenijo nad \$1,000,000.

Superior, Wis., 25. sept. — V obsegu kach 40 milj je vse gozdne požare pogasil pokrajinski dež, ki je trajal več ur.

Eureka, Cal., 26. sept. — Velik gozdni požar razsaja v sosesčini. Zgorela je že na \$160,000 precejena žaga in lesna zaloga "Kelstrom Lumber"-kompanije. Ogenj se strašno naglo bliza velikemu smrekovemu gozdu med Kelstromom in Trinidadom. V zadnji kraj je dospelo že nad 100 beguncev.

Milwaukee, Wis., 28. sept. — Dež je sinoči pogasil gozdne požare, ki so več tednov razsajali po Marinette-distriktu. Selišči Call in Kinsman sta zgoreli. Po gozdnih požarih povzročena škoda bo znašala na milijone dolarjev.

Prvi sneg.

Calumet, Mich., 28. sept. — Tukaj je danes celo uro snežilo. Wausau, Wis., 28. sept. — Tu je danes padlo dva palca snega, ki se je pa hitro stopil.

New Richmond, Wis., 28. sept. — Po močnem dežju je tukaj toplotina padla pod ledišče in začelo je snežiti.

Mraz.

Omaha, Neb., 28. sept. — Iz raznih delov države Nebraska dohajajo poročila, da je mrzlina, nastopivša prošlo noč, zelo škodovala poljske sadeže. Kansas City, Mo., 29. sept. — Huda zmrzal je nastopila prošlo noč v skoro vseh delih države.

Topeka, Kas., 29. sept. — Iz vseh delov države poročajo o hudem mrazu, ki je napravil poljskim pridelkom mnogo škode.

Vremensko poročilo.

Washington, D. C., 28. sept. — Suša ki je pritiskala na razne deželne pokrajine, bode danes končno končana, kakor poroča vremenski urad. Danes in jutri bo hudo šel dež. Po vzhodnih državah bo deževalo baje še v sredo. Dežju ima potem slediti lepo, a hladno vreme.

Vihar po velikih jezerih.

Detroit, Mich., 30. sept. — Vihar, ki je razsajal po velikih jezerih v nedeljo, ponedeljek in včeraj, je napravil skupne škode za \$800,000. Parnik "Wolverine", s 15 mornarji in 10—15 potniki na krovu, se je baje pogreznil. Parnik "Neehot" se je v nedeljo zvečer razbil ob pečinah. Imel je na krovu 2000 ton železne rude. In ponesrečilo se je še več drugih ladij.

Proti trozvezi?

Budimpešta, 27. sept. — Trgovinski minister Ferenc Kossuth je priznal, da se namerava ustanoviti ogrska narodna banka s francoskim kapitalom. Skrajno zvito pa zanika resnico trditve, da temelji načrt na spletkah proti trozvezi.

Kuga v Venezueli.

Willemstad, Curacao, 27. sept. — Pisma iz venezolanskega glavnega mesta Caracas poročajo, da je azijska kuga tamkaj iznova nastopila in da se razširja, in da se je pripetilo že več smrtnih slučajev med višjimi sloji.

JAVNA ZEMLJIŠČA ZA NASELITEV.

Rosebud-rezervacija v South Dakoti je te dni mnogotisočim ljudem zaželeni cilj.

VPISOVANJE SE ZAČNE 5. OKT.

In bo trajalo do 17. oktobra, nakar se prične izžrebanje prosilcev.

Chicago, Ill., 1. okt. — Z dopustitvijo vzhodnega dela Rosebud-rezervacije pred štirimi leti se je začel razvoj bogatega ozemlja za poljedelstvo, ki obsega najboljšo zemljo v južni South Dakoti.

Že naseljeni del zemlje se imenuje sedaj Gregory county; neposredno zapadno od Gregory countyja leži Tripp county, ki obsega nad 80,000 akrov vladne "homesteads"-zemlje, in ta se bo sedaj otvorila za naselitev v dne 5. do 17. oktobra.

Po svoji kakovosti je zemlja podobna onej v sosednem countyju, in bržkone je to eno najbogatejših poljedelskih ozemelj, in sicer vsak aker na njem, kar jih ima vlada sedaj še pod svojim nadzorstvom, in obenem je to ena zadnjih parcel farmske zemlje, ki se sploh še otvori "homesteads"-naseljevanju. Leži pa sredi velikega koruznega pasa Missouri-doline, kjer se sosedna zemljišča prodajajo po \$30 do \$75 za akro.

Živina, prešiči, žito in seno se lahko redi ozir. prideluje v veliki meri na zemljiščih, ki jih vlada namerava dati iz svoje roke.

Krajini tudi ne primanjkuje prometnih zvez. Naravnostna črta Chicago & Northwestern železnice drži do rezervacije in sicer čez najlepše farmsko ozemlje na zapadu; in že samo zato se splača vožnja tjakaj, kjer se potem še lahko vpiše svoje ime za izžrebanje, ki položi v roko srečnejev po četrte sekcije bogate prerijske zemlje.

Zemljiške vrednosti v South Dakoti se brez izjeme dražijo, zato je v njih denar izvrstno naložen.

Združenih držav zemljovknjizni uradi se nahajajo v mestih Dallas in Gregory, S. D. in zaprisežene listine se lahko dobe v mestih O'Neill in Valentine, in potem se lahko vpslojejo v Dallas za vknjižbo.

Kdor obišče Rosebud-krajino, naj si kupi vožnji listek po Northwestern-črti, ki je edina železnica, da res doseže Rosebud-rezervacijo. Mesto Dallas leži samo pol milje od rezervacije, in Northwestern-črta drži naravnost čez to mejno črto. Gregory leži ob Northwestern-železnici, pet milj jugozapadno od Bonesteda, in O'Neill in Valentine, južno od rezervacije, se tudi lahko dosežeta po Northwestern-črti.

Kdor se hoče dati vpisati za ta zemljišča, ako ni bivši zavezni vojak ali mornar vojne mornarice, mora priti osebno v Dallas, Gregory, O'Neill ali Valentine. Vpisovanje se začne v ponedeljek, dne 5. oktobra, in se konča v soboto 17. oktobra.

Izžrebanje se začne v ponedeljek 19. oktobra. Kdor zadene srečko, bo obveščen, da pride v Dallas in se da vknjižiti.

Predvsem pa je sedaj storiti sledeče: Vsak moški ali neozeno dekle nad 21 let star(o) lahko dobi na neododnih zavezniških ozemljih "homestead" v obsegu 160 akrov, če je dotičnik ali dotičnica državljani ali državljanka Združenih držav ali če ima vsaj že "prvi papir". Pri zemljiškem uradu se vloži prošnja za "homestead", kateri so priložene pristojbine za 160 akrov v znesku \$14; formule ali vzorce za prošnje je izdala vlada. Ko pozneje dokaže, da si pet let bival na dotičnem kosu zemlje in ga obdelaval, plača pristojbino kach \$8 in potem dobi od vlade "patent", posestno pismo.

Ljubezen do domačije.

Vsi ljubimo svoje domačije in svoje rodbine, sredi katerih se počutimo naj-srečnejše, posebno če nas ne nadlegujeta stiska in bolezen. Ampak v času bolezni se najbolj pokazuje naša ljubezen, ker ničesar ne opuščamo, da le ustrežemo bolniku. V tem oziru vam lahko svetujemo nekaj dobrega. Če se vam bolezen začneja z izgubo slasti, želodčno nepriliko ali slično težavo, uživajte koj Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To vam kmalu okrepi prebavila do pravne delavnosti in z njimi celo telo. Uživalo naj bi se pri vseh boleznih želodca in črev, ob telesni slabosti in duševni potrtosti. V lekarnah. Jos. Triner, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Okoli sveta.

Gibraltar, Špansko, 30. sept. — Ameriški bojni ladiji "Alabama" in "Maine", prednja straža ameriškega bojnega brodograja, ki potuje okoli sveta, sta danes opoldne dospeli semkaj.

NA POMOČ ROJAKOM!

Cvetoča slovenska naselbina Chisholm, Minn., je bila dne 5. t. m. vpepeljena, kakor našim čitalcem dobroznano. Od treh strani so mesto zajeli plameni strašnega gozdnega požara in v nekaj urah je preostalo le prazno in pusto pogorišče. Nesrečni Chisholmčani so si komaj rešili golo življenje. In med njimi je prav mnogo naših rojakov in vaših ožjih sorodnikov, ki so izgubili vse, kar so si v potu svojega obraza tekoma let prihranili in zgradili. Več stotisoč dolarjev imajo samo naši rojaki škode po groznem požaru. Da v prvi sili reveži ne obupajo, priskočimo jim na pomoč vsi, ki nam je mišlja usoda; a pomagamo hitro, ravnaajo se po reku: Dvakrat da, kdor hitro da!

V to svrhu doposlane nam mile dare bomo s hvaležnostjo izkazovali v našem listu in točno odpodljali v prave roke, da se obrnejo v prid našim prizadetim rojakom. Milodari naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

IZKAZI MILODAROV.

Za slovenske pogorelce v Minnesoti, ozir. Chisholmu, so darovali sledeči gospodje oziroma tvrdje:

I. izkaz.

Amerikanski Slovenec.....\$100.00
Anton Nemanich..... 5.00
Rev. F. S. Susteršič..... 5.00
Jos. Klepec..... 3.00
Wm. Grahek..... 2.00
Math Grahek..... 1.00
Geo. Loparc..... 1.00

Skupaj.....\$117.00

II. izkaz.

Rev. A. J. Režek, Houghton, Mich.....\$ 5.00
Joliet National Bank (po g. Dundi)..... 15.00
Josip Dunda..... 2.00
Janko Ogulin..... 1.00

Skupaj.....\$ 23.00

III. izkaz.

Rev. John Plevnik, Waukegan, Ill.....\$ 5.00
Rev. B. Ponikvar, Cleveland, O..... 5.00
Rev. Al. Kraschowitz..... 2.00
Rev. John Kranjec, So. Chicago, Ill..... 1.00
Rev. Lavrič, Indianapolis, Ind..... 1.00
Leo. Makuc, Pen Argyll, Pa..... 1.00

Skupaj.....\$ 15.00

Po izgrelih v Ljubljani.

Dunaj, 25. sept. — Povodom omenjenih protinemskih izgrediv slovenskega prebivalstva v Ljubljani na Kranjskem je vlada sklenila nastopiti energično. Deželni predsednik v Ljubljani, Teodor Schwarz, je dobil naročilo, najodločneje in z vsemi na razpolago mu stoječimi sredstvi ščiti ljudi in lastnino in zagotoviti svobodno izvrševanje zasebnih opravkov. Zbirati se na cesti ali javnih trgih je prepovedano, kakor tudi strahovati po sameznike v svrhu odstranjevanja trgovskih izveskov. Povzročitelji zadnjih krvavih izgrediv so imajo kaznovati.

V kričečem nasprotju s tem vladnim nastopom je vedenje slovenskega župana ljubljanskega, g. Ivana Hribarja. Ta nadaljuje hujskanje na svojo pest. (I kajpak!) Ko sta bila dva ob izgrediv padla Slovence pokopana, je v svojem nagrobnem govoru take-rekoč prisegel maščevanje. (No, seveda — smo priobčili to brzojavko po chicaški nemški tetki.)

Predsednik Schwarz odslovljen.

Dunaj, 27. sept. — Vlada pripravlja odslovljenje deželnega predsednika Teodorja Schwarz v Ljubljani, Kranjsko. Predsedniku se očita, da je svojo dolžnost močno zanemaril, drugače se ljubljanski izgrediv ne bi razteg-nili do takega obsega.

Merodajne oblasti tudi premišljajo podržavljenje tamošnje policije, tako da se županu odtegne sodnost o porabi varstvene straže. Ta ukrep je povzročil fanatični (!) slovenski župan Hribar v Ljubljani, ki svoje sovraštvo do Nemcev javno kaže (Prav ima! Op. st.) pri vsaki priliki. (Tudi to brzojavko nam je donesla "Illinois Staats-Zeitung".)

Korupcija na Portugalskem.

London, 30. sept. — Na Portugalskem so odkrili veliko korupcijo. Zapleteni je v škandal veliko politikov, ki so pisali ravnatelju tobačne režije da izposlujejo, da se uspeh tobačne režije ustavi namestu s 37 milijoni le z en

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Joliet, Ill., 30. sept. — Osemnajst mož, gl. uradnikov in delegatov, odpotuje v soboto popoldne iz našega mesta v Pittsburg, Pa., kjer bode v nedeljo blagoslovljena in prvikrat javno razvita zastava K. S. K. Jednote, a v ponedeljek bode otvorjeno X. glavni zborovanje naše slavne organizacije. Srečno pot želimo našim zastopnikom in obilo božjega blagoslova vsem zborovalcem!

— Za bazar v korist naši cerkvi sv. Jožefa, ki se prične dne 24. oktobra v Golobčevi dvorani, raste zanimanje od dne do dne, čimbolj se mu približujemo.

— Nov postavljeni praznik, takozvani Landing Day, bomo v bodoče obhajali tudi v našem mestu na dan 12. oktobra vsakega leta. Tako je sklenil mestni odbor v ponedeljkovi seji, ko je bila sprejeta tozadevna ordinanca. Za vpeljavo novega praznika v spomin Kristofa Kolumbovega izkrcanja si je stekel največ zaslug katoliški red Kolumbovih Vitezov, ki je predložil mestnemu odboru dotični nasvet. Celo zadovo je bil spravljen v tir naš rojak in Kolumbov vitez, g. Jos. Klepec, s pomočjo odbornikov tukajšnjega dvorana Kolumbovih Vitezov.

— G. Anton Nemanich st., podpredsednik K. S. K. J., še ni popolnoma ozdravel od svoje obistne bolezni. Vendar upa dr. Ivec, ki neumorno skrbi zanj, da bode g. Nemanich vstanu, podati se v soboto v Pittsburg na konvencijo, kar mu iz srca želimo.

— G. Josip Sitar, naš veleugledni trgovec in gl. odbornik K. S. K. J., je zopet popolnoma zdrav. Predzadnjo soboto je bil nenadno in nevarno zbolel za appendicitis. Poklican je bil nemudoma dr. Ivec, ki je bolnika še tisti večer o polnoči spremljal v bolnišnico sv. Jožefa. Tam je ostal naš bolnik samo tri dni. Trpel je sicer neznanjske bolečine in prestal takorekto smrtno težavo; a četrti dan je zapustil bolnišnico in se podal domov in na delo — ozdravljen brez vsake operacije. Dr. Ivec se je spet izkazal zdravniku-mojstra, in jolietški rojaki smo lahko veseli, da imamo v svoji sredi tacega doktorja-rojaka. Želeli bi le bilo, da bi naši ljudje vedno imeli malo več zaupanja do svojcev, ki so v svojem področju večaki in vsega priporočila vredni, kakor je baš dr. Ivec.

— Newyorški "Narodni List" z dne 26. t. m. je na prvi strani objavil pod naslovom "Borba za mrtvaca" — Natanje izmedju hrvatskog i slovenskog pogrebnička — Nakon pogreba doći će i do parnice" sledeči dopis:

"U Joliet, Ill., u tamošnjem našoj hrvatskoj koloniji, odigrao se je malo čudni igrokaz oko mrtvaca gdje. Matije Puheka. Supruga Matije Puheka, koji ima saloon na Scott Str., sjedila je prekojućer kod stola u saloonu, pažeći na trgovinu, jer je njezin mož bio u poslu u gradu odsutan. Ona je baš jela kruh, kad joj je iznenada pozlilo, te ju udarila kap tako, da je sa krutom u ustima na stolu sjedeći ostala mrtva. Anton Nemanich, Slovenac, koji ima pogrebni zavod u Jolietu, dočuo je za tu naglu smrt, došao sa pogrebim kolima i odveo truplo u svoj "shop". Kada se je vratio Matija Puhek iz grada i došao u svoj saloon, nije našao svoje supruge, a susjedi mu rekoše, da ju je udarila kap i da je mrtva. On podje odmah u stražnje sobe, ali ne našde nigdje truplo svojoj pokojnice. Susjedi mu na to rekoše, da je truplo odveo jedan pogrebni, neznajući koji. Puhek se dađe odmah u lov za truplom svoje pokojnice i nakon je oblietio više pogrebničkih zavoda, nađe truplo svoje pokojne žene kod Antona Nemanicha, sa kojim dođe do svadje, jer kako je mogao da odveze truplo bez njegove dozvole. Vračajući se nakon te svadje kući, svratio se je svom zemljaku pogrebniku Težaku, koji ima pod tvrdom Težak i Markievich pogrebni zavod, te mu je naložio, da ide po truplo njegove supruge i da će mu on prirediti sprevod. Težak je odmah pošao za svojim kolima do Nemanicha i tražio, da mu izruči truplo pokojne Puheka, ali Nemanich neće da izruči trupla. U to stize i sam Puhek, te nastane natezanje, tko će da dobije truplo pokojnice. Nemanich je konačno zatražio \$15. za "trouble", kojega je imao sa truplom pokojnice, pa ako mu se to plati, on će truplo izručiti. Nakon je Puhek platio zatraženih \$15, truplo pokojnice odveo je Težak u svoj "shop", te izjavio, čim će tielo pokojnice biti pokopano, pođignuti će parnicu proti Nemanichu, jer da si je nepovratno prisvojio truplo pokojnice. Ova borba za mrtvaca prouzročila je veliku sablazan u tamošnjoj hrvatskoj i slovenskoj koloniji."

S tem dopisom se je resnica nesramno pačila, kar dokazem v sledečem: Prvič. "Natezanje izmedju hrvatskog i slov. pogrebnička" je v Jolietu sploh nemogoče, ker hrvatskega pogrebnička tukaj doslej ni bilo in ga ni; kdor mi dokaže, da je, mu plačam \$100.00. Pogrebniček Težak je sin kranjsko-slovenskih staršev, rojen v Clinton countyju, Iowa; in njegov družnik Markievicz (ne: Markievič) je rodom pruski Poljak, ki živi 12 milj daleč od

Jolietu, tam v Lemontu pod Chicago. Ali sta ta dva potentakem — hrvatska pogrebnička?!

Drugič. "Igrokaz odigrao se u našoj hrvatskoj koloniji". Spet laž. Vse prizadete osebe so slovenske narodnosti in spadajo v našo slovensko naselbino.

Tretjič. Vsa stvar se je "odigrala" čisto drugače, nego jo slika zakotni dopis, ki se boji s svojim imenom na dan. Ko je blago pokojnico nenadno zalotila smrt, njenega sopraga ni bilo doma, a prišel je kmalu na lice mesta rajnikin brat, g. Martin Mušič, ki je nemudoma po telefonu poklical pogrebnička Nemanicha. Ker je pa bil g. Anton Nemanich st. po opravkih na sodišču, je Mrs. Nemanich poslala po doktorja Ivca. Medtem se je g. Anton Nemanich vračal domov in med potjo je srečal policijskega vslužbenca Murphya, ki mu je naznanil smrtni slučaj. G. Nemanich st. je šel takoj v Puhkovo domovanje, kjer so že bili dr. Ivec ter policijska zastopnika Connors in Lukanič. Ko je dr. Ivec konstatiral smrt, je g. Connors rekel g. Nemanichu: "Now take charge of the body." G. Nemanich je vprašal g. Mušiča, ali ima kot najbližji navzoči sorodnik kaj proti temu. G. Mušič je rekel, da nič. In navzoča hči rajnikin, ga. Katarina Papež, je rekla g. Nemanichu, naj prepelje truplo v svoj pogrebni zavod, kamor bo prinesla obleko za svojo mater. Tedaj šele je g. Nemanich st. poslal po voz in g. Mušič je sam pomagal spraviti mrliča v ambulanco. Čez kakih 20 minut se je zbrala v Nemanichevem pogrebem zavodu vsa Puhkova zlahta, razun g. Matije Puhka, sopraga pokojnice. In ob 1. uri popoldne se je zbrala v zavodu mrljiška komisija, in prišel je zraven tudi g. Puhek, ki je sedel med poroto, oziroma med gg. Težaka in Markievicza, ki sta bila navzoča. Zdajci je pa pridiral neki Frank Kozlowski z mrtvaškim vozom g. William Wunderlicha, znanega nemškega pogrebnička. Gg. Težak in Markievicz sta koj nato pristopila k mrliču in ga hoteli odnesti na voz. Tedaj pa priskoči g. Ant. Nemanich ml. in pravi: "Kdo bo pa plačal našo skrb in delo?" Markievicz mu odgovori: "Vam nič! Kajti g. Puhek je s kontraktom izročil truplo nama." G. Nemanich st. pravi nato: "Tega pa midva z mojim sinom ne poznavam. Plačajta 'Vaš price', kakor sta ga zahtevala od naju meseca maja v sličnem slučaju." In onadva sta se zasmejala in rekla: "Pojdita na court! A midva vzameva mrliča." Odgovor: "Ne branimo Vama. A plačati morate Vaš price poprej." Markievicz je nato ponudil \$5, potem \$10 in nazadnje je plačal \$15, kot sta bila ceno določila sama Težak in Markievicz za enak slučaj.

Četrtič. Kar se pa tiče trditve: "Puhek se dađe u lov za truplom svoje pokojnice i nakon je oblietio više pogrebničkih zavoda, nađe truplo kod Antona Nemanicha" — je res smešno, predbacivati g. Puhku tako nevednost. Saj je vendar Nemanichev pogrebniški zavod najbližji, zakaj se ni g. Puhek ozrl najprej vanj? Ali mu je bilo tako malo znan ta naš pogrebni zavod, ki obstoja že iz leta 1895? Obžalujem.

Newyorški "Narodni List" pa naj drugič pazi, da ne bo spet sprejemal poštnim potom takih laži in obrekovanj, kot jih je kar mrgolelo v gorenjem dopisu; drugače ga utegne klicati na odgovor sam Stric Sam. S tem zaključujem za danes.

Anton Nemanich st.

— 58. reci: osemindeset, prosilec za druge državljanske papirje je bilo zadnjo soboto na sodišču pri skušnjah. Pa skušnja ni več tako lahka, kot je bila še nedavno. Polovica "kandidatov" je propadla. Med prisilici je bilo največ Slovencev, ki so se tudi najboljše obnesli, dasi ne vsi.

— G. Anton Terdich je bil med štiriintridesetimi salunariji, ki so morali zadnji teden plačati radi kršenja nedeljske postave po \$56.85. Pa naš rojak, vulgo "Ta bolji Tone", se ni žalostil ali jezil; ampak jezil se je morda okrajni klerk, ko je prvi prišel z "zakljem" drobiža in rekel: "Tu imate mnogo globo!" In klerk je imel in našel v potu svojega obraza: 585 centov, 320 niklov, 250 dajmov, 10 pol dolarjev in 5 dolarjev. In "ta boljšega Toneta" slavo so razobnili vsi večerni listi. Pust bi bil svet brez "špasa".

— Ako se ponesrečite; ako kupite hišo ali posestvo in rabite pojasniti; ako rabite pojasniti glede evropskih ali ameriških postav — obrnite se na me, ki sem edini avstrijski advokat v Jolietu in sem namestnik konzula. S. E. Freund, 320 Barber Bldg.

— Ali ste bolni? Pridite ali pišite slovenskemu zdravniku: Dr. Ivec, 711 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Ely, Minn., 22. sept. — (Slovensko predmestje Pioneer Lukešev v nevarnosti pred ognjem!) Danes popoldne ob četrti uri se je unelo poslopje, lastnina Jos. Skaleta, kjer je bila pred nekaj meseci mestna trgovina z mesom. Ogenj se je zanesel od dimnika parnega stroja, kateri v bližini stoji in

daje paro za vrtalne stroje, kateri delajo za vodovod. Ogenj se je z neznanstveno hitrostjo razširil po poslopju ravno ob vhodu iz sob s prvega nadstropja in ko bi se nahajala podobno kakšna družina, bi ji ogenj popolnoma zabranil izhod. Hitri pomoči delavstva in našim rojakom, kateri so imeli ravno precej vode pri roki, se je zahvaliti, da se ni ogenj razširil po vsem poslopju, ter ravno ob procelju tega poslopja se nahaja velika naselbina predmestja, v kateri živijo izključno sami Slovenci; predmestje je bilo vsled južnega vetra v nevarnosti. Tudi požarna bramba je bila hitro na licu mesta, a imela je vsled pokvarjene alarmne zveze zamudo. Že večkrat se je v bližini tega stroja vnelo a so še vselej pravočasno ugasil. Škode je ogenj učinil do dvesto dolarjev. Kakor navadno bodejo menda tudi tu po škodi uredili varnostne priprave.

Joseph J. Peshell.

Ely, Minn., 23. sept. — Rojak Geo. Janžekovič, kateri se je bil ponesrečil dne 15. sept. v Sibley rudniku, je izven nevarnosti. Sesalka se je bila razletela in vroča para je v njegov obraz brizgnila ter ga po njem grozno ožgala. Sreča je le, da so ostale oči neškodovane. Sedaj se mu obrača na bolje, kar mu iz srca želimo.

Zopet bodejo kričali hlapi kapitalistov, da si je ta ubogi delavec le sam svoje nesreče kriv, dasi se oni brigajo za varnost delavca toliko kakor za lanski sneg, pač pa le navidezno, kakor pesek v oči. Taka je tudi s kapitalističnimi angl. listi, vse drugo tako lepo pišejo, samo da njim več nese, a za korist in varnost delavca se ne sploča samo malo potruditi.

Kaka varnostna skrb je za delavce v teh rudnikih zadnji čas, se lahko prepriča oni, kateri trpi ali se hoče le nekoliko časa poslužiti tega dela v rudnikih. Za ilustracijo le par besed, kar so mi tukajšnji delavci dokazali. V tukajšnjih železornidnih so tako imenovani kevnji ali rušilne župljine, v katerih delavci izstreljuje rudo navzdol. V teh kevnih ali, kakor jih naši rojaki imenujejo, mesnicah je strašno nevarno. Na stotine delavcev je že podleglo smrti ali pa trpe grozne muke za dobljene v teh mesnicah. Vendar je bilo tudi v teh imenovanih kevnih prve čase, posebno dokler ni bilo še tega grajščaka, veliko bolje za delavce kakor pa sedanjí čas, ker bilo je v imenovanih prostorih veliko več delavstva usposljenega nego pa sedaj. V vsakem takim kevnju je bilo uposlenih od trije do četrto delavcev. Minerji so imeli mnogo, da so razstrelili za vilerje dovelj rude ter skrbeli za varnost v oboku kevnja. A kaj pa sedaj? Sedaj je vposlenih več kakor polovica manj teh delavcev, na vsak tak kevn pride po eden delavec, in sicer eden miner za dva kevnja, in tega naganja iz mesnice v mesnico; še časa mu ne dopušte, da bi si nekoliko uredil za varnost nad svojim telom, temveč ga pritiska da zopet pomaga to izstreljeno rudo spraviti v vsipalnice. Kar pa še delo ne uniči človeške moči, to uniči še bolj ta neprestani strupeni dim, v katerem se ne vidi par stopinj naprej. Da, ta strupeni dim je uničil mnogim našim rojakom čvrsto zdravje. Ni čuda, da se vsled take gonje veliko naših rojakov ponesreči; kajti ravno naši rojaki imajo najbolj nevarne posle ali prostore. Potem se pa že ta nepreklicani grajščak izgovarja, da ni on vzrok tolikih ponesrečenj, in se že znese prav hudomušno. Pri tem se pa le ponaša, kako on zna z majhnim številom delavstva veliko množino rude producirati iz rudnikov.

Da, dragi čitatelj, v teh malih vrsticah spoznaš, koliko trpi tukajšnji delavec. Velika sprememba je zdaj med delavskim stališčem prejšnjih let in sedaj. In če se hoče delavec malo potruditi, že so planili po njem hlapi in hajd, s trebuchom za krhom, ker tu si ne bode prebral, kajti vlada en gospodar čez vse tukajšnje rudnike.

Ko bi hotel pisar to vse stališče tukajšnjega delavstva opisati, napolnil bi dve strani časopisa. A upam, da bodem, če mi bodejo okoliščine dopuščale, še zopet naprej kaj več pisal. Pozdrav cenjenim čitateljem in rojakom ter na svidenje! J. J. P.

Pen Argyl, Pa., 22. sept. — Cenjeno uredništvo! Prosim, sprejmite glih par vrstic v nam ljubljani list. Res da posebnega nimam sporočiti, pa vendar slabega nič, hvala Bogu. Delamo se zmeraj po navadi. Dežja potrebujemo vsi, zemlja in ljudje. Pa trošt že kaže. Danes je tako megla, da se ne vidi pet minut daleč, in tudi nekoliko kapljic prihaja.

Moram omeniti, da močno se mi smilijo rojaki in vsi drugi, kateri so bili v mestecu Chisholm, Minn., ker jim je ogenj uničil vse. Še jaz rečem eno besedo, da rojaki, kateri še niste nič darovali, pomagajte ubogim revežem! Veliko število rojakov je v Ameriki, vsaki rojak če le kaj daruje, bodo ubogi reveži si ložje opomogli. Tukaj, kjer sem jaz, sem sam in ne morem nikogar prositi, da bi kaj daroval. Tuj narod je tuj, saj sami znate. Po drugih mestih je Vas dosti, le zložite jim, ker tukaj na zemlji mal darek je stoterno povrnjen tam v nebesih, in vsi smo pod Bogom, ne vemo, kje nas nesreča doleti in bomo pomoči prosili. Tudi zdaj tem ubogim revežem pomagajmo vsak po svoji moči in skladajmo za naše rojake, naše brate.

Za sedaj nimam kaj drugega sporočiti. To naj omenim, da rojaki, ki ste želeli priti iz Munhall, Pa., Allegheny Co. in dvomite, če bi res dobili delo

tukaj, pa če še nimate tam dela in bi mogoče še dolgo štapaši, žiher pridete; delalo se bo tudi zopet, saj je dolga železnica, zakaj bi ne dobili dela? Delo dobite, žiher pridete; mislim, da nazaj ne boste šli zaradi dela, da ga ne dobite.

Pozdrav vsem rojakom po širnej Ameriki. Leopold Makuc, Box 281.

Pueblo, Colo., 19. sept. — Zadnji četrtček 17. t. m. so imeli farani cerkveno veselico ali fair, v slovenski društveni dvorani sv. Jožefa. Udeležba od strani Slovencev je bila prav mala, v primeri tako velike naselbine. Pripraviti imamo to raznim okolnostim. Med bolj odličnimi Slovenci bilo je videti le nekatere, n. pr. g. Snedec, g. Thoman, g. Simonich. Razni dobili, ki so jih darovala radodarna srca, so se vsi dobro razpečali. Veliko je k temu pripomogel rojak g. Louis V. Truger. Hvalevredno priznanje pa so dobile kontestantije: Mrs. Buh (v Grove) in Mrs. Geršič (v Bessmer) za lep naslonjač (zofa); prva je nabrala \$85.60, druga \$37.10. Tekmovalki za lepo omaro (kosten): gđ. Ivanka Simonich (v Grove) in gospica Marica Klobučar (v Bessmer); prva nabrala \$90.95, druga \$18.50. Torej zmaga v Grovu! Gospica Klobučar se pa naj nikar ne straši v bodoče tekmovati za čast božjo in napredek fare. Za izvrstno godbo skrbel je g. Jerman, tako da se je mladina lahko prosto zabavala s plesom v prostorni dvorani. Žal, da se je med mladino čulo le malo domačih glasov.

Zadnjo nedeljo so pokopali umrlega rojaka 22 letnega Mihaela Kernik. Lahka mu zemljica! Hočevar.

Pueblo, Colo., 27. sept. — Tukaj je pretekli petek zaspala v Gospodu Frančiška Russ, po domače Plotarca. Tukaj zapuščala sopraga in dva žalujoča sinova, katera sta dobro znana med tukajšnjimi in tudi po drugih naselbinah živečimi Slovenci. Rajnica bila je blagega in radodarnega srca. Ob mnogobrojni udeležbi rojakov so jo danes spremljali k zadnjemu počitku tudi tri slovenska društva: Dr. sv. Jožefa, dr. sv. Trojice in žensko dr. sv. Ane, ktereaga članica je bila rajnica. Sladko spavaj sjanje pravičnega v gomili na tujih tleh!

Včeraj in danes zjutraj imeli smo mrzlo vreme, sneg je padal kot da smo sredi zime.

Čitateljem pozdrav! Hočevar.

Rib Lake, Wis., 26. sept. — Dolgo časa se nisem nič oglašil v cenjenem listu "A. Slov." Vzrok je bil, ko nisem imel časa, dela je obilo, ne osem ur na dan, ampak 16, peče pa ni nobene, so le stroški, pa le ko bi ti stroški vsi hasnili na pr. jaz sem jih imel pre-

cej, ko mi nič ne koristijo. Kakor znano, imamo tudi tukaj gozdni požar. Južno in zahodno od jezera Rib Lake je zgorelo okoli 8 sekšnov gozda in gromovja. 6 farmarjev je popolnoma pogorelo, le s težavo so si rešili življenje. V tej okolici, v koji je moje zemljišče, smo imeli skoraj vsak svoj ogenj. Meni je zgorelo okoli 5 akrov najlepšega gozda, hiša, sicer ne še do delana, štala in ves stavljeni les, kar sem ga imel. Dalje mi je zgorelo tudi en kord drv in en kord bark. Škode imam na drevju in poslopji okoli \$500. Kako je pri nas ogenj nastal, je in ostane uganjka. Goreti je začelo ravno opoldne, ko smo južinali. Vžgalo se je tik ceste. Ogenj se je tako naglo širil, da nam je bilo nemogoče kaj rešiti. Vodnjaka nisem bil še skopal, nismo torej imeli s čim gasiti, a potok je pa preveč odrok in suša je pa huda, že od 14. avg. ni padlo nič dežja in še takrat ga je bilo malo. Od 10. sept. pa do danes sem bil skoro noč in dan na nogah, ker sem moral čuvati ogenj in šele danes me je rešil blagodejni dež in šele sedaj se bomo nekoliko oddahnili.

Mogoče bi nekateri radi vedeli, kako se nam je kaj letina obnesla tukaj. Ta je nekako sredna letos, vzrok je bila velika suša. Delavske razmere so tudi tukaj slabe; žaga ne dela stanovito, strojarna tudi še ne dela. Govori se, da se bode kmalu delo odprlo v gozdu in drugod, vendar pa bo težko kaj pred volitvami. Druga kupčija tudi ni dobra, dokler ne pade kaj snega; potem se gozdni pridelek lažje spravi v denar. Sedaj naj to zadostuje, drugič kaj več.

Pozdravljam vse rojake širom Amerike, kakor tudi slavno X. konvencijo K. S. K. J. v Pittsburgu, Pa., da bi v slogi mnogo dobrega ukrenili za naš mili narod! Peter Perušek.

South Omaha, Neb., 27. sept. — Prosim za malo prostora, ker bi rad naznanil vsem čitateljem žalostno novico, katera se je zgodila 8. septembra. Umrli je povsod dobroznani rojak John Spreitzer, rojen v Černomlju na Kranjskem. Pred 17. leti je bival v Jolietu, potem se preselil v Kansas City in od tam v South Omaha. Tukaj je živel se svojo famijo precej dobro, ker dokler je človek zdrav je najboljšje; a prezgodnja smrt ga je vzela 8. sept. Zapuščala veliko siromaštvo, ženo s šestimi nedoraslimi otroki; najstarejši ima 13 let, najmlajši pa en mesec; uboge sirote brez najmanjše podpore! Njegov pogreb so oskrbeli njegovi prijatelji, da je bil lep sprevod iz česke cerkve se sveto mašo na St. Mary-pokopališče v South Omaha. Vzrok smrti je bil želodečni krč, ki ga je večkrat mučil, dokler mu je vzel življenje. Po-

kojni je bil star 40 let. Zapustil je 4 male sine in 2 hčeri, ženo in eno sestro, Mary Jerman, in enega popoli-brata v starem kraju. N. p. v. m.!

Dragi bralec, gledi v duhu te otročičke, ki so že danes kruha lačni, a kaj bo še, dokler si ga bodo mogli sami delati in zaslužiti. Zatoraj pozor in pogled na častivredna društva. Vsaki naj pristopi v društvo, dokler more, ker nobeden ne ve, kako hitro ga pobere neumljena smrt.

Zdaj pa sprejmite pozdrav vsi čitatelji in čitateljice po širni Ameriki. Jos. Wash.

Bridgeport, Ohio, 14. sept. — Cenj. urednik, prosim, da priobčite ta dopis, kateri naj bi bil za svarilo vsem onim, kateri so namenjeni priti gledat farme v Missouri in v prevdarek tistim, kateri se želijo naseliti na farme. Torej naj začnem takole.

Odkar se je pričela takozvana kriza in odkar se je začelo zanimanje za farme, sem redno čital vse dopise, kar jih je bilo v listu. Naredil sem si program, da prodam hišo, kakor hitro bomo mogoče, in potem se podam v Missouri, kjer ta dežela leži nekako bolj na sredi Zedinjenih Držav, ker ni preveč na severu in ne preveč na jugu. Mislim sem si izbrati deželo ne preveč vročo in ne preveč mrzlo. Čital sem: "Rajski kraji — lepo sadje — prva nagrada na razstavi v St. Louisu — ali hočeš postati sam svoj gospodar — rodovitna zemljišča v južni Missouri, kjer so kratke zime in dolga poletja — obdelana zemlja — fajna hiša se studentem, hlevom, sadnim drevjem" in tako dalje. Res vse to mi je dalo povoda, vse take besede morajo res človeka navdušiti za kmetijo, katere sem bil navajen v starem kraju. Misleč, tukaj ali tamkaj, v rajskih krajih v Missouri bo pa še bolje, ker je boljša zemlja, kjer vsa rodi in napreduje. Ala, dobil sem kupca, prodal hišico, pa v rajske kraje.

Dne 8. sept. zjutraj jo odrinem, si preskrbim zemljevid, izrežem naslove iz lista A. S. od tamošnjih Slovencev, in sem šel, a brez družine, le kar sam. V Bellaire, Ohio, vstopim na vlak. Luka-matija je bil res že nekoliko videti utrujen, ker je že prišel iz New Yorka; no, še en klanec, potlej boš pa že še šel, saj je po ravnem tjeptroji Cincinnatiju; tam pa lahko dobimo svežega, tacega, da zna za pot že sam do St. Louisa. In zgodilo se je. Pridem tja, si malo želodec pozdravim, pogledam na zemljevid; no, že vidim kot da en čas za Mississippi reko, potem malo na desno in potem zopet za eno malo reko, katera teče ravno čez Poplar Bluff. Naenkrat zakriči na to postavljene in omeni, če se nisem zmo-

Nadaljevanje na 9 strani.

ZADOVOLJNI ODJEMALCI SO NAŠA NAJBOLJŠA REKLAMA

Pretege, Natege i Odrge

V vsakem domu, posebno kjer so otroci, se vedno pripeti kaka poškodba; sicer ne zadostna, da bi treba zdravnika, vendar se mora trpeti. Pretegnjen členk, nategnjena rana, poškodovanje prstov, ako se odrge ali zdrobi prst. Vse take male bolečine pa najhitreje in najprijetneje ozdravi

Severovo Olje sv. Gotharda

ravno tako hitro in dobro, kakor, ako bi se rabil zdravnik. Čitajte kar pove g. John Micklea iz Deweyville, Texas o Olju sv. Gotharda:

"Gospodje! Imel sem jako odrgnjeno nogo, pa po ribanju iste z Oljem sv. Gotharda se je hitro pozdravila in sem bil zmožen iti zopet na delo. Olje sv. Gotharda je izvrstno zdravilo za odrge natege in razne poškodbe. Cena 50 centov.

Severova zdravila so naprodaj pri vseh lekarnarjih. Pazite, da dobite "Severova"

Razne Bolezni

obisti in jeter, kakor kronično vnetje obisti, Brightova bolezen, kamenček, sealnična kislina v krvi in druge bolezni na obistih zdravi.

Severovo Zdravilo za Obisti in Jetra

in je absolutno zanesljivo ter izvrstno delujoče. To je najboljša tonika zoper vse prejomanjene bolezni. Dobi se v vseh velikostih, po 75 centov, in \$1.25 steklenica.

Navadna Slabost

Ali ste se že kedaj počutili nenavadno slabe? Ali preide noč brez da se sladko naspite, ali se vstanete trudni?

Severov življenski Balzam

se mora rabiti v takih slučajih, ker je najboljša tonika in krepišo života. Deluje prijetno na prebavne organe in pomaga že leden delovati. Cena 75 centov.

Zdravniški nasvet damo na zahtevo-ZASTONJ

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— V Ameriko z ljubljanskega Južnega kolodvora se je odpeljalo dne 10. sept. 6 Slovencev in 7 Hrvatov; 11. sept. 5 Slovencev; 15. sept. 15 Slovencev, 10 Hrvatov in 40 Makedoncev. — Iz Amerike v Ljubljano se je vrnilo dne 11. sept. 275 oseb; 15. sept. 190 Hrvatov in Slovencev.

štajerski in graški nemški listi so pričeli pozive na Nemce in nemškutar-

— Nemci napadli skupščinarje družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj na Štajerskem dne 13. sept. Vsi spodnjeje, da naj se iz vseh spodnještajerskih mest udeležijo ljudskega nemškega shoda, kateri je bil 13. sept. sklican v Ptuj. To je bilo le postranskega pomena; glavno je bilo čitati, deloma jasno izraženo, deloma med vrstami skrito, naj se zbero nemški pretepači v Ptuj, da z nasilstvom zabranijo Slovencev dohod v mesto, oziroma, da jih dejanski napadejo. Z uradnega mesta se je v Ptuj hujskalo proti Slovincem v občinskem svetu, kjer se je sprejela Plachkega resolucija, da se protestira proti skupščini Ciril-Metodove družbe v Ptuj, češ, da je radi tega nemški značaj mesta v nevarnosti! Smešno in aberitsko obenem! V glavnem pa je izvršil svojo hujskajočo nalogo nek letak, v katerem se poziva ptujsko fakinažo, naj se zbere v nedeljo 13. sept. dopoldan od dohoda vseh vlakov v Ptuj in naj dejansko napade prihajajoče mirne slovenske skupščinarje. V soboto zvečer so se pripeljali s poštnim vlakom prvi skupščinarji. Na kolodvoru in na cesti je sprejelo prihajajoče divje vpitje in "heil"-klici; palice so se grozeče dvigale nad mirne ljudi, med katerimi je bila celo jedna ženska! Ves nemški mob je drl za Slovence in pred pošto je napravil kordon s klici: "Ne pustimo vas v mesto!" Zbrani so bili nemški burši, trgovski pomočniki, obrtni vajenci in — srednješolci. Vsi ti "kultiviranci" so pljuvali na Slovence, dvema iztrgali kakor navadni cestni roparji ročne torbice iz rok in vzeli g. dr. Žerjavu iz Ljubljane klobuk. Policija je bila baje, kakor je trdil drugi dan Orniš, preslaba; res pa je, da ni niti z mazinem resno gnila, da bi razpršila nemško druhal. Ta je zasledovala Slovence do "Narodnega doma", metala kamenje in baje tudi svinec na nje in pobila nato s huromskim tuljenjem okna restavracije v "Narodnem domu". Dne 13. sept. je prišla glavna masa skupščinarjev z dopoldanskim poštnim vlakom. Pred kolodvorom so jih že čakali najnovejši štajerski kalabrezi, nemški burši v častni in prijateljski družbi s ptujsko poulično svojatjo. Komaj so se pokazali Slovinci, se je že začelo vpitje. Policija — bili so v Ptuj policisti iz Celja, Maribora, Celovca in Beljaka — je pustila docela nezadosten opek prehod med zbranimi nemškimi demonstranti, kateri so na ta način z rokami in palicami suvali prišlece. Na to pa jih policija ni razgnala, temveč jih je pustila mirno zasledovati v mesto korakajoče Slovence. Imela je za Nemce le prijazne opomine, za Slovence pa takoj grožnje s postavo. Vkljub temu je bil pohod za Slovence časten. Pelo se je slovenske narodne himne, čijih zvoki so docela zadušili "Die Wacht am Rhein" in zdelo se je včas, da se giblje samo en velik slovenski sprevid v mesto. Prvič se je to zgodilo v Ptuj — in lahko rečemo, da ne zadnjič. Led je prebit in Nemcem se je pokazalo, da se utegne tudi ta trdnjava zrušiti. Nemški turši so imeli še posebno bojno sredstvo: metali so jajca, napolnjena s kopirnim črnilom. Med drugimi so pomazali prof. Masljo iz Ljubljane, katerega so tudi s palicami napadli. Popoldan so se burši in njihova častna poulična straža (pripomniti je tu, da se ptujskemu meščanstvu ni zljubilo braniti nemšk. značaja mesta Ptuja) naenkrat priklatili pred Narodni dom in vrgli jedno jajce na poslopje ter ga s črnilom pomazali. Seveda se je nabralo pred hišo takoj nekaj Slovencev, ki so bili samoobsebi umevno razburjeni. Prišlo je do spopada in policija je potegnila sablje. Seveda prehitro in brez pravega vzroka! Odlikovali so se s svojim nastopom zlasti celovški policaji. Posredovala sta takoj drž. poslanca Ploj in Roblek, seveda sta tudi onadva odnesla znake surovosti nemških "akademikov" na obleki in na klobukih. Aretiralo se je akademika G. R. ker je rekel: "To je nemška kultura!" Dotični policaj je celo rabil vrnil Aretirali so nadalje brez vzroka gosp. prof. Zelenika in nekaj fantov. Vendar pa se jih Orniš ni upal pridržati v zaporu. Razburjenje v "Nar. domu" je bilo takrat in vobče celi dan nepopisno. Povod so se slišale ostre besede zlasti proti ptujskim nemškim trgovcem, katerih pomočniki so kmečke ženske in može mazali s črnilom in jih suvali. Prijeli so tudi mlinarja g. Brenčiča in ga peljali na rotovž. Ko se je vračal, je opazil, da mu manjka 260 kron; ker ni misliti, da bi mu zginili na policiji, so mu pa če nemški burši in njih pomagači v pretepu ugrabili, drugače ni mogoče. Torej pocestni roparji in tatje! Po mestu so napadali razbesneli nemški pobje vsakogar, kogar so do-

bili; akademika g. P. je 20 buršev naenkrat teplo, posestnika g. H. z Dornave so z nožem ranili na glavi. Torej kje so — "Messerhelden"? Popoldan se je pripeljalo iz Maribora nekaj kmečkih ljudi, večinoma ženske, katere so šle na romanje v Ruše. Burši in njih pomagači so si dovolili to, da so kmečke ljudi napadli, jim vzeli križ in ga tepali z nogami ter pljuvali po njem. Krono vsem surovostim so si postavili burši, celjski in mariborski, na kolodvoru pri odhodu polnočnega vlaka. Čakali so tam Slovence, da bi jih dejansko napadli, vključno temu, da je bil župan Orniš s policijo vred tam. Na 4 ali 5 akademikov, ki so že bili na peronu, je napravilo okrog 30 buršev s "Todschaegerji" in železnimi palicami v Ornišovi navzočnosti na kolodvoru pravcato gonjo. Ker so se ti umaknili v pisarno, so naskočili pisarno, pogasili luči in dva slovenska akad. sta bila na mestu ranjena. Na to so ostali Slovinci v pisarni, zunaj pa so jim kazali burši palice in bikovke. G. akademika P. so pa dobili na peronu in ga tako pretepli, da ni mogel niti stati. Istotako so brez poviada napadli g. R. s Polzele in mu skušali strgati obleko in kravato. Na to se je spravilo 4 ali 5 akademikov v poseben oddelek; burši so vrel v isti vagon, pogasili luč in v temi udrihali s palicami in suvali po njih. Da bi jih v temi lažje in mirneje tepli, so potegnili za vrvi in dali znak za alarm, da se je vlak vstavil! Slovinci pa so morali, da se rešajo pred napadali sredi proge potiskati iz vlaka ter peš korakati proti bližnji postaji, da si tako rešijo življenje!

— Učni tečaj za bolniške strežnice, ki se je vršil v Ljubljani, se je zaključil dne 8. septembra. Izvežbalo se je 32 deklet, ki bodo po raznih krajih naše dežele izvrševale plemenito delo krščanskega usmiljenja. Tako tečaj na tako obširni podlagi se do sedaj še nikjer v Avstriji ni vršil. Učni uspehi so izredno povoljni. Povrh je vsaka udeleženka dobila kovčeg z najpotebnejšimi pripravami za bolniško potrebo.

— Umrla je v Volčah mati č. g. župnika Zarlija.

— Utonil je v Novem mestu v Krki postrežkov sin, petleten Anton Novak.

— Umrl je dne 3. sept. Matevž Pušel v starosti 70 let v Kolenčevih Struge pri Dobrepoljah na Dolenjskem, brat starinarja gosp. Gregorja Pušela. Rajniki je bil jako nadarjen in priljubljen človek, tako da ga pogreša ne le Kolenčavas, nego cela struška dolina.

— Radi izgubljene pravde uboj. V Gorenici na Kočevskem sta napadla brata Parte 27 let starega posestnika Jurija Vidmarja in mu z noži razparala trebuh. Brata sta sovražila Vidmarja, ker sta pozimi izgubila na Dunaju neko tožbo proti njemu.

— Umrla je dne 7. sept. v 32. letu svoje starosti na Pruskem v Oberhausenu po ljubljanskih trgovinah in po Gorenjskem dobro znana Marija Ahačič roj. Ravnihar iz Škofje Loke. Pokojnica je bila hči škofjeloškega pta Franceta Ravniharja in je izvrševala svoj posel več kakor 12 let. Pred sedmimi leti se je omožila. Njen mož je bil tudi nekaj časa v Ameriki; v zadnjem času pa je delal v Oberhausenu na Pruskem, kamor mu je tudi ona sledila meseca maja t. l. V 32. letu je morala zapustiti ta svet za vedno; za njo žalujejo trije nepreskrbljeni dečki.

— Lepa slavnost se je vršila na Mali Šmarni dan v Dragi pri Beli cerkvi na Dolenjskem; namreč blagoslovljenje nove Zajčeve votivne kapele. Gospod Alojzij Zajc, posestnik in vinotrtar v Spodnji Šiški pri Ljubljani in zaveden rojak, je dal v svojem rojstnem kraju v Dragi pri Beli cerkvi postaviti v spomin celi ugledni Zajčevi rodbini umetniško zidano in krasno opravljenno kapelo v čast Mariji Pomočnici.

— Napredek v Kropi. V Kropi so dne 10. sept. zvečer prvokrat gorele električne luči. Zebjalska zadruga je napeljala v svoje prostore elektriko, kar znači nov napredek zadruge.

— Velikanska goba. Iz Vižmarjev se poroča, da je posestnik Francišek Kajzar št. 38 v Vižmarjih dobil v gozdu nad vasjo veliko užitno gobo, dobro ohranjeno. Goba je imela 1 m 20 cm zgoraj v premeru. Imela jo je za kosilo cela družina 12 oseb, poleg tega je je posestnik dejal še sušiti eno veliko rečeto (reto).

— Bratranča zaklal. 22. junija t. l. se je vršila v Brusnicah pri Novem mestu birma. Kakor že navada ozir. razvada pri takih prilikah, gre ljudstvo po končanem cerkv. opravilu v krčmo. Tako je šel tudi Jožef Boltes, 29 let star oženjen posestnik, o mraku v gostilno Franceta Kresa v Gaberji. Ne da bi se kaj kregal ali tepel, je stal pred hišo, ko pride njegov bratranec, Fr. Rajk iz Gaberje, sedanjí obdolženec, in mu porine dolg nož v levo stegno, da je dne 26. junija v bolnišnici vsled izkvravljenja umrl. Obdolženec se zagovarja, da ni mislil bratranca, ampak nekoga drugega, ki ga je baje

prej davil. Ta zelo slab zagovor pa priče popolnoma ovrežejo. Prisodili so mu tri leta težke ječe.

— Navihani ljubimec. Pred tremi leti je v mestu Sheboygan, Wis., vzel leta 1879 v Otočacu rojeni mizarski pomočnik Alojzij Kurteš 35 letno omoženo delavko Marijo Renčičevo iz Isole k sebi. Kurteš je delal v tovarni, Renčičeva pa se je pečala s pranjem, sploh gospodinjstvom, naposled je pa prevzela gostilno ("salon"). Ker sta bila pridna in varčna, sta si v teku treh let prihranila 7400 K, katere je Kurteš meseca februarja tega leta vložil v mestno hranilnico ljubljansko, in sicer 3556 K na svoje ime, 3500 K pa na Renčičeve. Svojo knjižico je dal vinkulirati. Renčičeva bi ga bila rada poročila, a on je vedno našel kak izgovor. Ker Renčičeva ni znala brati, je pokazala knjižico neki svoji prijateljici, katere ji je povedala, kako stvar stoji. Nastal je med njima prepri in Renčičeva je hotela razdreti zvezo s Kurtešom. Dala mu je še 100 dolarjev, da razmere uredi. Toda Kurteš je z denarjem izginil in se ni več vrnil. Končno je Renčičeva pogledala v omaro in videla, da so s Kurtešom izginile tudi njene knjižice. Brzojavila je takoj mestni hranilnici in obvestila pismo ljubljansko policijo, kateri je tudi poslala Kurtešovo sliko. Dne 4. sept. je Kurteš prišel v hranilnico, kjer je dvignil ves denar na svojo knjižico, ko pa je hotel dvigniti še Renčičeve denar, se je pojavil za njim policijski stražnik in Kurteša aretoval. Izročili so ga sodišču.

— Nesrečen dan je bil za družino Kožuhovega žagarja na Vrhniki 28. avgust. Oče je skočil raz stene na kup plev; v plevah je pa bil zasut otep slame, na katerem mu je spodrsnilo, da si je nogo zlomil. Ravno isti dan mu je padel v vodo okrog tri leta star otrok; mati je to opazila ter priskočila svojemu ljubljencu na pomoč; a utonila bi bila oba, da ju niso v bližini nahajajoči se ljudje rešili. Nesreča res nikoli ne počiva.

— Tele se je obesilo. Dne 31. avgusta je bilo v Domžalah na vozove naloženo 12 eksemplarov živine. Med živino je bilo tudi neko tele privezano na vrvi, ki se je med vožnjo zaplelo med robove neke kravi. Krava je vrv nategnila in ko so v Sežani odprli voz, našli so tele obešeno, mrtvo.

— Izpred ljubljanskega porotnega sodišča. (Z revolverjem streljal). Posestnika sin Janez Juvan iz Viševka, je delal več let v rudokopih v Ameriki, potem se pa vrnil v svojo domovino. V nedeljo, dne 19. julija t. l., popival je Juvan v družbi svojih bratov in drugih fantov v Ahčanovi krčmi v Adergasu. Tam se je nahajal znan pretepač Andrej Pogačar in ker je ta nekoč Juvanovega brata Franceta oklofutal in ker je bila množina zavzete pijske živce razvnela, prišlo je med Janezom Juvanom in Pogačarjem do prepira, končno se je pa ta okoli 4. ure popoldne na Juvanovem vozu odpeljal v Savejevo krčmo v Velesovo; tu se je nadaljeval prepri, a do spopada le ni prišlo, ker so vsi navzoči gostilno zapustili. Kasneje je pa prišel Janez Juvan v družbi svojih bratov in nekaj fantov v to gostilno, kamor se je vrnil tudi Pogačar, bil je zelo razjarjen ter je preklinjal, kar je dalo zopet povod k besedičenju. Janez Juvan se je okoli 9. ure domu odpeljal, konje spregel in jih postavil v hlev, med tem ko so drugi se preselili iz krčme v uto, postavljeno poleg gostilne. Čez dobro uro se je Janez peš vrnil; predno je stopil v uto, vprašal je Franceta Petriča in Jakoba Žumra, če se še notri kregajo, na to pa stopil v uto ter z ameriškim revolverjem trikrat ustrelil na Pogačarja, ki je pri mizi sedel, in ga z vsemi tremi strelji zadel: dvakrat v glavo, enkrat v pleča; bil je takoj mrtav. Ko je stari Pogačar o smrti svojega sina zvedel, je rekel: "To sem slutil, da bo imel moj sin Andrej takšen konec, a vedno sem mislil, da se mu bo v Cerkljah, ne pa v Velesovem prigodilo." Po storjenem dejanju je storilec pobegnil. Da bi ga orožniki ne prijeli, je šel po skrivnih potih v Ljubljano, potem se odpeljal z brzovlakom v Trst, od koder se je mislil odpeljati v Ameriko. A misel, da bi se potem ne smel nikdar vrniti v svojo domovino, mu je predrugačila sklep. Peljal se je zvečer nazaj v Ljubljano, in se oglasil v Figovčevi gostilni. Ko je pa tu čul govorjenje o uboju v Velesovem, je vstal ter pustil pijske nedotaknjeno in se podal k znanцу Jožefu Mačku v Krojaških ulicah, kateremu je priznal svoj čin. Izročil mu je 670 K gotovine in revolver, na to se pa sam prijavil v jetnišnico, kjer se ga za zaradi pozne ure isti dan ni več sprejelo. Obdolženec, kakor tudi vse priče potrjuje, da je bil Juvan takrat zelo pijan, druge priče so pa celo trdile, da je bil do nezvesti pijan, on sam trdi, da je bil od pijske omamljen in da se ne ve ničesar spominjati. Potrotniki so prvo vprašanje na uboj potrdili, potrdili so pa tudi dodatno vprašanje, da je izvršil uboj v popolni pijanosti, katere pa ni bil sam kriv. Sodišče je na to takoj izreкло oprostilno sodbo.

— Slovska turistovska zveza. Dne 8. septembra se je vršila v Ljubljani konferenca slovsanskih turistovskih društev radi ustanovitve širše slovske turistovske zveze. Udeležili so se zastopniki Slovencev, Čehov, Rusov in Poljakov. Konferenca je sklenila, da se ustanovi zveza slovsanskih turistovskih društev. Predlagalo se je, da se

sestavi v Pragi centralni slovanski turistovski biro, kateri združi vsa slovanska društva. Predsednik pripravljalnega odbora v Pragi, gosp. dr. Vratislav Černý, je dobil nalog, da takoj zbere ves material za pripravljalne korake v svrhu, da se čimprej ta centralni biro osnuje. Predlagalo se je, da naj pokrijejo stroške za to pisarno in za poslujočega tajnika glavna turistovska društva in glavna slovanska mesta. Sklenilo se je končno, da se najkasneje v letu 1909 skliče v Pragi shod zastopnikov pri zvezi sodelujočih društev.

— Kočevski kulturonošci so dne 11. sept. zvečer napadli na kočevskem kolodvoru Slovence, kateri so se vračali iz Ribnice.

— Vladna podpora zadružništvu. Vlada je dovolila "Mlekarski zadrugi na Brezovici" pri Ljubljani podpore 3800 kron. Podpora je namenjena za delno pokritje stroškov nove oprave in vodovoda.

ŠTAJARSKO

— Savinjsko dolino smatrajo Nemci že za svojo. Tako vsaj poroča "Deutsche Wacht", ki samozvestno piše, kako si v savinjski dolini Nemci osvajajo kos za kosom.

— Slovenske Gorice so letos blagoslovljene. Vinogradi in sadonosni ki so obrodili tako, kakor že veliko let ne.

— Boj kot podraženege piva bridko občutijo nekatere pivovarne. V Kapfenbergu je podjetje pivovarne Horn mrtvo, Goessova pivovarna pri Ljubnem pa že prav težko izhaja. Boj kot traja še naprej. Ker je letos veliko sadja in obeta tudi vinska letina na Spodnje Štajerskem prav dobro, bode boj proti podraženege pivu čedalje hujši. Pivovarna v Muerzschlagu je izstopila iz kartela pivovarnejev, kateri so pivo podražili. S tem je storjen začetek za zrušenje tega na škodo konsumentom vsrvarjenega kar tela bogatih fabrikantov.

— Umoril je pri Sv. Lovrencu na Dr. polju v nedeljo 6. sept. zvečer 18 letni kmečki sin Franc Zajc 17 letnega fanta Kavčeviča. Pri neki hiši so dekleta pletla vence za ženitovanje. Vasovat so prišli tje tudi fantje in oba imenovana sta se sprla na kar je Zajc zbolel Kavčeviča tako močno v bok, da so mu takoj izstopila čreva in je v groznih bolečinah drugi dan umrl.

— Ubili so v nedeljo 6. sept. ponoči v Mariji Puščavi hlapca Švajgerja iz Št. Lovrenca. Švajger je pil v Eich-

holzerjevi gostilni v Puščavi in se tam z nekim fantom skregal. Zjutraj so ga našli mrtvega z razbito črepijo na cesti.

— Lep izkupiček. V "Slovenskem Gospodarju" čitamo, da je prodal Martin Fric, posestnik v Prepoljah na Dravskem polju, svinjo za 394 kron.

— "Padat' vidim list za listom." S tem rekom toži celjski nemški listič, ker je prišlo Oroslovo posestvo na Dobrni v slovenske roke. Kliče na pomoč "Suedmarko", češ, naj ne germanizira samo v Št. Ilju ker nemštvu s tem ni veliko pomagano, če postane en kraj nemški, dočim gre drugje v zgubo "nemška" posest.

PRIMORSKO.

— Slovske časnikarje v Trstu je pričakovalo na tržaškem kolodvoru do 2000 tržaških Slovanov. Časnikarje je v imenu tržaških Slovencev pozdravil dr. Ribarž. Dne 11. sept. zvečer je bil v "Narodnem Domu" koncert na čast gostom.

— V spomin Simonu Gregorčiču. Dne 6. sept. so odkrili pri sv. Lovrencu na Goriškem nagrobni spomenik pesniku Simonu Gregorčiču. Vse vasi v okoliših so bile v zastavah. Po sveti maši se je vršila slavnost na pokopališču. Peveci so zapeli "Blagor mu". Govoril je dr. Osvald. Razkritje se je vršilo med zvonjenjem zvonov in pokanjem topičev. Popoldne se je na Vrsnem na rojstni hiši pesnikovi odkrila spominska plošča.

— Pogorela je v Marijanu na Goriškem delavnica tamosnje mizarske zadruge. Škodo cenijo na 200 tisoč kron, 500 delavcev je brez kruha.

— Dva ogleduha, Nemca, so prijeli v Pulju. Našli so pri njiju fotografične posnetke puljskih trdnjav in luke.

— Umrl je na Reki policijski komisar Franc Vidmar. Rojen je bil v Gorici.

— Ubila sta v Trstu 2 italijanska delavca iz kraljevine slovskega težaka Preleca, s katerim sta skupaj stanovala: Glavni vzrok je narodnostno sovraštvo.

KOROŠKO.

— Celovec, 12. septembra. Upokojeni dvorni svetnik Roman Waschica, ki je dalje časa služboval v Ljubljani pri deželni vladi, je izvršil samoumor. Pri Špitalu je skočil v vodo. Njegovo

truplo so kmalu potegnili iz vode.

— Vsled opeklin je umrla v Celovcu čevljarjeva žena Ana Trunčnik, ker se ji je po naključju pri kuhanju obleka vnela. Ponesrečenka je tekla na ulico, ko se ji je obleka vnela, kjer so ji potem pasanti obleko dol trgali, ta beg ji je bil pa v nesrečo, da je bila še bolj opečena in je drugi dan vsled tega umrla.

— Celovško konjsko cestno železnico je kupila občina za 135 tisoč kron. Namerava se urediti električno cestno železnico.

HRVATSKO.

— Madjarska naselbina v Zagrebu, ki šteje okoli 3000 oseb, večinoma uslužbenec državne železnice, postaja samozavestna. Osnovala je podružnico "Zveze železničarjev dežel sv. krone ogrske". Predsednik te podružnice je te dni pozdravil občni zbor "Zveze", ki je zboroval v stolnem Biogradu z brzojavko, ki končuje tako-le: "Sprejmite iskren bratski pozdrav iz sedaj še tujega, pa ne za dolgo tujega Zagreba! Z madjarskim srcem in dušo udani Glembay Gyula itd."—To so pač jasne besede!

— Z Dunaja se poroča, da nameravajo v delegacijskem zasedanju predlagati Slovenci, Čehi in socialni demokrati, naj se podeli Bosni in Hercegovini parlament.

— Dr. Stjepan Miletič. V noči od 7. do 8. sept. je umrl v Muenchenu bivši intendant hrvatskega narodnega gledališča, dr. modroslovja Stjepan Miletič v starosti 40 let.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za 20.50	100 kron,
za 41.00	200 kron,
za 102.50	500 kron,
za 204.50	1000 kron,
za 1018.50	5000 kron,

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane vsote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljate izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registrovanem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. FRANK SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York, 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

PRESELITEV!

FRANK SAKSER CO.

IN

"GLAS NARODA"

Se nahaja od sedaj naprej v

LASTNI HISI

82 Cortland Street - NEW YORK

To je tik Pennsylvanije železnice, postaja Cortland Street Station ali dober blok od Baltimore & Ohio Železnice

AMERIKANSKI SLOVENEK

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in najcenejši slovensko-katoliški list v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Naročnina za Združene države le proti predplači \$1.00 na leto; za Evropo proti predplači \$2.00 na leto.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na
AMERIKANSKI SLOVENEK
JOLIET, ILL.

Tiskarna telefon Chicago in N. W. 500
Uredništva telefona Chi. 1541.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, tda nam natančno naznanijo poleg novega tudi stari naslov.

Rokopisi se ne vračajo.
Dopisi brez podpisa se ne priobčijo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and lowest-priced Slovenian Catholic Newspaper in America. The Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

4. okt. Nedelja Francišek, Seraf.
5. " Pondeljek Placid in tovar.
6. " Torek Bruno, spozn.
7. " Sreda Justina, devica.
8. " Četrtek Brigita, vdova.
9. " Petek Dionizij šk. muč.
10. " Sobota Francišek Borg.

Bratom delegatom K. S. K. J. o priliki
X. konvencije v Pittsburgu, Pa.

Pozdravljeni bratje mi dragi bodite,
Pozdravljena družba slovenskih ti četi
Dospela ki sem kaj raznih si krajev
S preblagim namenom Jednote že spet.

V desetič že danes ti skupno zboruješ
In kličeš sinove ti svoje na dan;
V številu obilnem Vas vez bratoljubja
Dovedla je letos v pittsburgsko stran.

Načela in misli res Vaše so svete,
Ljubezno do brata to Vaš je poziv;
Rojak da rojaku pomaga v nesreči,
Naj bode že mrtev, naj bode še živ.

V zastavo Jednote te zlate besede
Zapišimo danes in v naše srce! —
Jo dvigajmo kvišku, ter v njeno okrilje
Zdravimo rojake, rojakinje vse.

Naj blagoslov Večni z neba Vam dodeli,
Sadu da rodilo to delo bi spet.
Naj drage nam brate nesreče obvarje,
Ohrani Jednoto še mnogo nam let!

J. Z.

ROŽNIVENSKI MESEC.

V katoliški cerkvi je vsaki mesec, vsaki dan, da skoraj vsaka ura posvečena kak poseben pobožnosti, ki nas spominja Boga in večnosti. V hrupu in skrbih življenja pa se zdi, da mnogi pozabijo na to, kar je potrebno; še, boj za obstanek, skrb za družino, hrepenenje po bogastvu ali slavi sveta, dirka za kratkočasjem in vživanjem zavzema ves njihov čas.

Cerkev dobro vedoč za vse te zapreke in zadržke našega izveličanja nam pride na pomoč s tem, da nam ob gotovih časih priporoča kar najbolj koristne pripomočke, s katerimi moremo doseči svoj zadnji cilj in konec. Take pobožnosti in duhovne vaje so kakor kačipot, ki nam na potu zemškega življenja kažejo pot proti nebesom. Mesec oktober, na primer, je rožnivenški mesec, posebej posvečen češenju Matere Božje z molitvijo sv. Rožnega venca. Nobena druga molitev ni vernemu kristjani ljubša in dražja in kdor na njej ne najde veselja ali komur se zdi dolgočasna, ta kaže, da je zamrla v njem ljubezen do Boga in Matere Božje.

V čem pa obstoji molitev sv. Rožnega venca? Mejem ko se ustmeno molijo gotovo številno očenašev in češenj, je treba v duhu premišljevati skrivnosti iz življenja Izveličarjeve in njegove svete matere. Rožni venec združuje ustmeno in premišljevalno molitev. Je-li pač lepši, častitljivejši molitev, kakor so molitve rožniveške? Njega posamezne dele smo prejeli deloma od Boga, deloma od nadangelja Gabriela, deloma od apostolov. Najlepše v Rožnem vencu pa so skrivnosti same. Zato ga molimo najboljše, če med molitvijo posamezne skrivnosti premišljujemo, se vanje zamislimo ali takorekč vtopimo in občudujemo čednosti Izveličarjeve in Matere Božje, ki se razodevajo v teh skrivnostih ter prosimo, naj nam Bog po priprošnji Marijini podeli milost, da zamoremo te skrivnosti posnemati. To so najimcnejše skrivnosti naše vere: skrivnosti včlovečenja, rojstva,

in detinstva Kristusovega, njegovega britkega trpljenja in smrti, njegovega vstajenja in poveljanja. To so tudi predmeti, ki nam v njih krščanski umetniki najraje slikajo in upodabljajo dogodka iz življenja Odršenikovega. Zdi se, kakor da stojimo v galeriji umetnih slik in prizor, jeden lepši od drugega se vrsti pred našimi očmi; Marija je zmirom v bližini Jezusa, saj je ona tako zvesto sodelovala s svojim božjim Sinom. Premišljevanje njenih čednosti nas vnaša k ljubezni do Marije, k njenemu češenju in posnemanju. Če vse to prav premislamo, moramo spoznati, da je rožnivec res lepa in jako koristna molitev.

Papež Pij IX. je imenoval rožnivec najdražji zaklad, kar jih je imel v vatikanu. Tudi Leo XIII. in sedanjí slavno vladajoči papež Pij X. opevoma priporočata molitev sv. Rožnega venca in bratovščine, v katerih se opravlja ta molitev skupno ali posamezno.

Verni kristjani radi slušajo glas svojih duhovnih poglavarjev in posvetijo zlasti meseca oktobra nekoliko svojega časa sv. Rožnemu vencu, ki je najbolj priporočilna domača pobožnost in donaša tolikanj dobrega sadu.

MATI, PRIJATELJICA SVOJIH OTROK.

Majhno drevesce potrebuje podporo. Ko pa nekoliko vzraste, odvzame spretna roka podporo, da se drevesce samo tem lepše razvija. Tako je pri otrocih. Dokler so še majhni, se morajo opirati ob skrbno mater. Ko pa nekoliko odrastejo, je dobro, da tudi sami nekoliko poskusijo svojo moč. Pa to se mora prav umeriti. Ne bi bilo prav, ako bi se mati svojim otrokom, ko vstopijo v šolo, popolno odtegnila. Ne, ostati jim mora še vedno to, kar jim je bila, le njeno razmerje med otroki mora biti nekaj drugačno. Sedaj, ko se otroci sami razvijajo, jim bodi mati prijateljica. To ji ne bo težko, saj ima njihova srca v svoji oblasti. Predvsem mora biti njeno srce odprto za otrokovo bol, pa tudi za njegovo srečo. V tej dobi otrok že misli in prevdaja. Vsled tega kazni ne bo vedno na pravi mestu, pač pa bo mati s primernim opominom veliko dosegla. To ji bo naklonilo zaupanje in njeno srce bo tisti prostorček, kamor se bodo zatekali v vsakem položaju življenja. Materino srce bode svetilnik, ki se bodo vanj ozirali otroci, da ne bodo zgrehili prave poti.

Pred vsem skrbi mati zato, da so otroci radi okoli nje. Ob vsaki priliki naj jim pokaže, da jih ima rada, da je tudi ona rada med njimi, in da jo veseli, če ji otroci zaupajo svoje male skrbi in težave. Njeno oko bodi pazno na to, kaj otroci bero in s kom občujejo, da ne bodo tuje roke podrlje, kar so njene pozidale.

Pa tudi otroci naj pomagajo materi, njen križ nositi, in njeno veselje bodi tudi veselje njenih otrok. Seveda jim ne sme nikdar pripovedovati težav, ki jih povzroča njen soprog, tudi napak poslovanj naj pred otroki ne razkriva, to bi bolj škodilo kakor koristilo. A takih skrbi, ki jih dela gospodinjstvo, ni treba, da bi jih sama nosila. Hčerki se bo dobro zdelo, ko bo videla, da ji mati to in ono skrb zaupa in čislala jo bo, videč, kako trpi, pa da je pri vsem tem vendar prijazna.

In še nekaj. Ako je postala vez prijateljstva med materjo in otroki tako tesna, sme li potem mati sama stopiti pred Jezusa, kadar ga hoče prejeti v zakramentu ljubezni? Nikakor ne. Tam, kjer išče mati pomoči in tolažbe, mora najti pomoč in tolažbo tudi njena hči, njen sin. Kadar je mati pri Mariji, naj bodo tudi njeni otroci, kadar posluša mati božjo besedo, naj jo poslušajo tudi hčere in sinovi.

Ob taki prijateljici bodo otroci krepko vspevali in njihova duša bo postala močna za vse boje, ki jih bo nudilo življenje.

PREVEČ BLAGOSLOVA.

Tužne so razmere v vinorodni Californiji; tužnejše, nego so bile kdaj prej. Od pridelkov lanske vinske trgatve se še nahaja toliko v velikih kletah, da se večje vinogradniške družbe dolgo niso mogle odločiti, ali naj letos sploh drozgajo ali stiskajo grozdje. Naposled so se z vinogradniki pogodile tako, da zadnji za prijeljano grozdje ne prejmejo plačila v gotovini, nego da vzamejo v zameno primerno količino tržnih vin, katera morajo sami spečevati. Če ne bodo mogli vina razprodati, potem ostane isto v družbinah kletah. Potemtakem ni pričakovati premnogo dela za stiskalnice, prav znaten del letošnje trgatve se bo porabil za rožine ali suho grozdje. Več vzrokov je privedlo do tega neprijetnega položaja. Lanska trgatve je bila nenavadno obilna in množine novega vina so vsled tega prav velike. Poleg tega je gospodarska stiska močno vplivala na porabo kalifornijskih vin. Četudi so se vina v zadnjih letih prav znatno zboljšala, vendar ostane dejstvo, da so je slejkoprej bili predvsem priseljeni italijanski in francoski delavci. Baš ta delavski sloj pa je imel najhujše trpeti pod gospodarsko stisko. Mnogi so se vrnili v svojo domovino, in oni, ki so tukaj ostali, so se morali omejevati. Da je razširjanje prohibicijskega gibanja tudi zelo škodovalo kupčijo z vinom, je znano. Kamor prodre prohibicija, tam se razširja uživanje whiskeya, a porušanje piva in vina nazaduje. To nazadovanje prizadeva kalifornijske vinogradnike tem občutnejše, ker začenejo pred pe-

timi leti zasajeni obsežni novi vinogradi sedaj kazati svojo plodovitost. Računali so baš za prihodnje leto z ugodnim razvojem vinarstva, a sedaj gledajo pred sabo vrsto slabih let.

POKOJNINA ZA STARCE.

Državna delavska zveza v Wisconsinu je naprosila kongres, naj napravi in sprejme postavbo, po kateri bi dobili po \$12 pokojnine na mesec vsi delavci, ki so zaslužili manj nego \$1.000 na leto, ko so dosegli starost 60 let. Nemčija ima tovrstno naredbo v obliki zavarovalnega pisma, in s pomočjo iste je odpravila ubožnice. Njeni starci prejmejo svoto, ki zdato pomnožuje družinske dohodke in zato so starčki dobrodošli gostje ob domačem ognjišču in otroci jih ne smatrajo za breme, kakor v tej deželi in na Anglaškem. Obenem pa se ne troši denar za drage ubožnice in preskrbovanje ubožcev. Dokler je delavec sposoben za delo in zaslužek, se mu od tedenskih plač pritrjuje majhna svota in slično svoto vplačuje njegov delodajalec. Ta denar oskrbuje država in dohodki iz njega se posvečajo za preskrbovanje tistih ljudi, ki so v svojih delavnih letih prispevali k skupnemu skladu. Samoto žanjejo potem samo oni, ki ne pripadajo temu skladu in zato niso vstanu dobivati pokojnine. To preskrbovanje se potem smatra za državno pripoznanje zaslug, ki si jih je dotični prejemalec pokojnine stekel za občino. Tem potom čuti najnavadnejši delavec, da se je preskrbel za svoje stare dni. Vsled tega se mu ni bati ubožnice in tudi v nevarnosti ni pred zanemarjanjem ali ne-hvaležnostjo svojih lastnih otrok. Pri letni starši so potem preskrbljeni po svoje. V tem oziru je Nemčija daleč pred Združenimi državami in daleč pred wisconsinso delavsko federacijo, ker postavlja Nemčija svojo pokojnino na temelj trgovskih načel, tako da prejemalci iste takorekoč skrbje sami zase.

PREOBRAT V MORNARICI.

Iz Washingtona poročajo: Pod avspicijami geološkega urada se vrši preiskovanje, kako bi se dalo na vojni ladjah kuriti mesto s premogom s plinom. Kurjenje s plinom ima mnogo prednosti pred kurjenjem s premogom vendar izvedenci se dosedaj še niso zjedini, ker plin povzročuje nevarnost razstrelbe, kateri se je jako težko izogniti. Kakor se je izjavil inženir Robert Fernald, pod katerega nadzorstvom se vrše preizkuševanja; bode moderna vojna ladja popolnoma mirna; iz nje se ne bode kadilo, ker plin bode preskrboval vse ladijske stroje; nadalje bode ladja plula v zelo nizki vodi z brzino 40 vozlov na uro. Vse slabe ladijske točke bodo pod vodo, dočim bode na krovu uničevalna baterija topov. Ponoči ladje sploh ne bode opaziti, ker ne bode imela jarbolnikov, ne dimnikov ter se bode lahko nevidno popolnoma tiho približala sovražniku. Inženir Fernald stroji se imenitno angl. Internal Combustion Motor. Združene države bodo kmalu imele najboljšo mornarico na svetu, ki se bode lahko kosala z mornaričinim brodomjem treh drugih držav. Plinovni stroji so na vojni ladjah povsem praktični, ker povzročujejo manj stroškov, nadalje, ker se plin lahko izdeluje in na vojni ladjah, torej odpadejo takozvana premogarska nakladališča ali premogovne postaje, in nadalje, ker pri plinovih strojih slednji ne povzročujejo nobenega ropota, kar je posebej važnosti za vojno mornarico. Plin se prideluje v posebnem aparatu, ki ne potrebuje dimnika. Oglje se spremeni direktno v plin, ki takoj odide v stroje. Kako bi se odstranil dim iz strojnih prostorov vojni in drugih ladij, to vprašanje je strokovnjake že več let mučilo s težkimi študijami. Dandanes se lahko opazi sovražno ladjo milje daleč po dnevu in ponoči, ko uhajajo iskre iz dimnikov. Nadalje je moderna vojna ladja s plinovimi stroji precej zavarovana pred sovražniki. Jarboli in dimniki odpadejo in ves gorjenji krov se spremeni v baterijo. Dimniki so dosedaj dajali dober cilj za streljanje. Odslej naprej bodo baterije sovražniku popolnoma zakrite in povzročale temveč škode napadalcu. Več poizkusov se je vršilo že v Norfolk, W. Va., in s poizkusi so bili vsi navzoči veščaki zelo zadovoljni. Kakor hitro se dokaže, da je plin sposoben brez nevarnosti za ladijske stroje, ga upeljejo, oziroma plinove stroje po vseh ameriških vojni ladjah, mesto dosedanjih, ki se kurijo s premogom.

Redka volila.

Francoska akademija je odklonila volilo 100,000 frankov, radi "razmotrivanj", ki so bila pridejana volilu. Sicer se ne ve za razmotrivanja, toda lahko si mislimo, da je zopet kak zaupnik napravil eno izmed redkih oporok, na katerih je imelo že toliko ljudi svoje veselje. Saj je zapustil nek vr mož velikansko premoženje svoje-mu vnuku le pod tem pogojem, da prepotuje ves svet s petimi soldi (francoski denar) v žepu. Veliko pozornost je vzbudila v pretečenem letu oporoka Piksercourta; dva velika najdobita na dan svoje poroke vso dedščino — en milijon frankov od mesta Ronen kot izvršitelja oporoke. Oglevali so se kandidati iz vsega sveta, toda pravi dedič umrlega so oporekali oporoki, in slednjič so se zedinili, da ostane za velika 100 tisoč frankov, ki sta se umrlema zdelata tako

važna. Madame B. v Courbevoie je zapustila svojo vilo in zemljišče okrog nje stari služkinji pod pogojem, da mora vžeti na dom vse domače živali, na katere bi bila opozorjena. Služkinja je željo svoje gospodinje strogo izpolnjevala ter je redila v gotovem času nad sto psov in mačk. Oporoke v prid živalim so v Ameriki skoro na dnevnem redu. Nedavno je umrl v mali občini na Savojemskem bivši občinski svetnik, ki je večji del svojega precejšnjega premoženja zapustil občini, ako bi bila ta pripravljena, na glavnem trgu postaviti kip umrlega in napis z zlatimi črkami — to je izrecno zahteval —: "Občina gospodu X., dobrotniku človeštva". Po 18 mesecih so mu odkrili spomenik. Neka proročevalka na karte se je nekega dne zelo začudila, ko je podedovala 350,000 frankov; zapustila ji je to premoženje neka oseba, ki je na njen svet zadelo veliko srečko. Oseba je zahtevala le pogoj, da mora skozi 25 let, junija iti na njen grob in ondi enkrat proročevati na karte.

Petica je sveta številka Kitajcem, ki imajo petero planetov, petero kreposti, petero vkusov, petero muzikalnih glasov, petero plemenitajših razredov in petero barv.

Solo za časnike so ustanovili na vseučilišču države Missouri. Solo bo izdajala majhen dnevnik za praktične vaje.

Časopis je iznašel neki pariški zdravnik, ki je bil povsod vedno dobrodošel, kadar je prišel s kako novico ali govorico. Naprosil je zato kardinala Richelieu za patent, da sme izdajati list, ki ga je imenoval "Paris Gazette". To je bilo leta 1622.

Okoli Hamptona, Va., je 4,500 akrov obsežna struga, v kateri se goje ostrige, in trije hamptonski trgovci odposiljajo na leto nad 300,000 galonov ostrig.

Komtesa poročila kmeta. V Budimpešti se je poročila komtesa Henrieta Pongracz s kmetom Janom Ondrasikom. Oče komtesin je temu zakonu dolgo časa nasprotoval, nedavno je pa umrl. Komtesa je jako bogata.

Esperanto se imenuje svetovni jezik, ki dobiva čimdalje več pristašev med učenjaki. Četrti esperantski kongres v Draždanih je uspel nad vse sijajno. Esperanto je svojo praktično porabo dokazal že nešteto krat, a na tem kongresu pa tudi svojo porabo za umetniške smotre. Zanimiv je bil poskus s šolskimi otroci v dobi od 10 do 13 let, ki so vkljub kratki učni dobi 7 tednov odgovarjali v svetovnem jeziku zelo gladko. Prihodnji kongres bode v Ameriki.

Samoumor v kovčegu. Na poseben način se je umoril v Parizu neki Leman. Kupil je velikanski kovčeg, napravil v kovčegu luknjo, skozi katero je napeljal v kovčeg plinovo cev. Kovčeg je bil napravljen tako, da se od znotraj ni mogel odpreti. Leman je nato odprl plinovo cev, vlegel se v kovčeg, ga zaprl in se tako s plinom zadušil v kovčegu.

Polmilijonska dedščina brez vrednosti. V kašavski palači grofa Forpacha so našli zazidan zavoj, vreden pol milijona kron, last nekega italijanskega podmaršala, ki je umrl, ne da bi bil komu izdal svojo skrivnost. Oglasilo se je 50 dedičev, a dognalo se je, da so listine razvzen neke 600 kron vredne srečke, že izgubile veljavo.

Konsum mleka v Parizu znaša 2,600,000 hl na leto; mesto šteje 2,700,000 prebivalcev ter odpade na glavo $\frac{1}{4}$ litra mleka na dan. To je navadni minimum, v Berlinu, na Dunaju, v Pragi se povzije po 1-3 litra na glavo in na dan. Pariz dobiva svoje mleko iz 12 najbližjih departementov, dovaža se pa tudi iz 100 km oddaljenih krajev. — Na Francoskem pridejo na 100 prebivalcev 203 molzne krave, na Češkem 174, na Moravskem 182, na Nemškem 177, na Danskem 414.

More li zrakovplov postati nevaren trdnjavam? Na to vprašanje je v "Pester Lloyd" odgovoril neki vojaški strokovnjak nastopno: Vodljiv zrakovplov velja za vojsko samo kot sredstvo za rekognosciranje, ali ne bo se ga moglo uporabljati kot bojno orožje. Kajti kakoršen je sedaj, ne bo mogel nikdar škoditi sovražniku s svojo vsebino: pač pa škodi navadno onim, ki se nahajajo v njem. Dokler se ne uredi tako, da bo možno iz njega streljati sigurno, ni nobene nevarnosti za trdnjave.

Posoda iz premoga. V ruski razstavi ameriških izdelkov v Parizu je videti novo posodo, narejeno iz premoga. Krožniki, vrči, umivalniki, cvečnice vaze itd., vse blesteče črno. Uporabljeni premog je zelo trd, antracit iz Pennsylvanije. Posebno delavnico za to posodo je ustanovil neki nekdanji rudar, ki ima sedaj v svoji službi sto delavcev. Predmeti se najprej po večjem izklesajo in potem dogotove na vrtlinici, končno se pa izgladijo. Posoda je zelo poceni, pa vendar nese dovolj dobička izdelovalcu. Vsekako pa vsak ne bo rad jedel s črnih krožnikov.

Dvajset odlikovanih gospodičen v Milanu na stroške "Daily Maila". V Milan je došlo 20 gospodičen, ki so na poučnem potovanju na stroške angleškega lista "Daily Maila". Lansko leto meseca decembra je veliki angleški list "Daily Mail", ki istočasno izhaja v Londonu, Manchesteru in Parizu, razpisal natečaj ter obljubil, da odkupi 20 gospodičen na potovanju tri tedne. To nagrado dobi onih 20 gospodičen, ki bodo imele največ glasov od svojih znancev ali čitateljev lista. In Angleži so pričeli glasovati. Gospodične, ki so sedaj na potovanju na listove stroške, so dobile 20,565,437 glasov, a prva je dobila 565,137 glasov. Pri tem glasovanju ni bila odločujoča lepota, ampak naobrazba, ter se vse potovalke bavijo z literaturo, slikarstvom in kiparstvom.

Brzjavni prenos slik. Dr. Arthur Korn iz Monakovega, ki je iznašel brzjavni prenos slik, je pred kratkim otvoril v Kodanju novo postajo za svoj slikovni brzjav, katere uporabo so si zagotovili za skandinavse dežele kodanjski in stockholmski dnevniki. Korn se je namr napravnemu časnikaškemu poročevalcu izrazil o praktični uporabi svojega izuma zelo zaupljivo. Slikovni brzjav ima bodočnost zagotovljeno v službi časnikaštva, pa tudi kriminalne policije. V Londonu se je posrečilo s pomočjo Kornovega izuma vjeti iz Pariza pobeglega tatu.

Edini katoliški list za slovenski narod v Ameriki je Amerikanski Slove-nec. Vse zanimive novice iz vseh naselbin dobite v našem listu. Naročujte in priporočajte ga. Stane samo \$1.00 na leto; za staro domovino \$2.00.

POZOR, ROJAKINJE!
Ali veste kje je dobiti najboljši meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici **J. & A. Pasdertz** je dobiti najboljši sveže in preka-ene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite toraj iz-iskusite naše meso. Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo. Ne pozabite toraj obiskati nas v naši novi mesnici na vogalu Broadway in Granite ceste. Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1113.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les.
Če boš kupoval od nas, ti bomo vse če postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa. Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, late, cederne stebre, desk-ine singlne vsake vrste. Nas prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala. Predno kupiš LUMBER, oglasi a pri nas in oglej si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar!

W. J. LYONS,
Naš Office in Lumber Yard na vogl-DES PLAINES IN CLINTON STS

Občinstvu naznanjam, da se sem preselila na

510 N. Bluff St.

Ana Vogrin,

Izkušena babica
N. W. telefon 1727.
510 N. Bluff St. Joliet, Ill.

Poročilo od First National Bank-e
V JOLIETU, ILL.
ob zaključku poslovanja dne 23 septembra. 1908.

VIRI:	
Posojila in odštevk	\$ 637,307.91
Presežki	6,186.81
U. S. Bondi	100,000.00
Druge obveznice	391,095.99
Premičnina	14,500.00
Gotovina	401,259.84
Skupno	\$1,550,350.55
Obveznost:	
Glavnica	\$ 100,000.00
Preostanek in dobiček	162,579.60
Obveznice	100,000.00
Vloge	1,187,770.95
Skupno	\$1,550,350.55

First National Bank
110 N. Ottawa Street JOLIET, ILL.

MALI OGLASI.

ANGLEŠČINA V 3 DO 6 MESE-cih. Lepopisje, slovenščina in računstvo. Pouk se vrši potom dopi-sovanja. Pojasnila se dajejo za-stonj. Slovenska korespondenčna šola, Box 181, Station B, Cleveland, Ohio. 6mo.

NA PRODAJ LOTE OKOLI POLJ-ske cerkve na hribčku, v obrokih po \$1.00 na teden. Vprašaj: Anton Ko-šiček, 1771 N. Broadway, Joliet, Ill.

KJE JE GEORGE NOVAKOVIČ, rodom Hrvat in neoznjen. Pozivlja se, da se tekom 40 dni zglesi na spo-daj podpisane, pri kojem je bival-dlje časa na hrani, a ne da bi pla-čal ter neznanu kam odkuril. Če se ne zglesi v imenovanem roku mu bodejo njegove stvari na javni draž-bi prodane. John Peryon, Aurora, Minn., Box 252. 38—St.

ZA NASLOV ANE OBLAK IZ Vranešić pri Črnomlju, bi rada zve-dela nje sestra Mrs. Barbara Marko-vič, preje Svajgar, Box 313, Ely, Minn.

POTREBUJEMO — GOSPODINJE da kupujejo "Honest John" Horse Radish, dobite ga pri grocerjih in mesarjih. Poskusite in prepričajte se, da je najboljši.

NA PRODAJ HIŠA Z 11 SOBAMI Prostor za 3 družine ali za boarding house. Mehka in trda voda pri ro-ki; plin in elektrika. Med Ruby in Marble Sts., 905 N. Hickory St., Jo-liet. Vprašajte za pogoje v hiši, ali pa pri Dr. L. Munch, nad First Nat'l Bank, Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

za prihodnjih 10 dni po zelo znižani ceni.
Velika zaloga vsakovrstni barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvar-ska dela ter obešanje stenskega pa-pirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chicago telef. 2794 Joliet, Ill. tel. 68 7.

Filip Hibler
Northwestern Phone 1422.
1014 N. Chicago St., Joliet, Ill.

priporoča rojakom svojo
BRIVNICA
Dobro delo se jamči. Delo je urno, ker sta dva brivca ve-dno pri roki.

Citajte rojaki!

Znano je, da se z ameriškim kmetijstvom doseže imovitost, neod-visnost in sreča. Drugi narodi kupi-jejo zemljo, vstanovljajo naselbine — vasi, trge, mesta —, pomagajo si med-sebojno, postanejo imoviti, neodvisni, čislani, ter ohranijo in širijo narodnost svojo. Čas je tudi za nas Slovence, da se osrčimo in oprimemo kmetijstva v Ameriki. Kupimo dobro zemljo in vstanovimo slovenske naselbine, lepo novo domovino, in zaistnimo prijet-no bodočnost sebi, dragi rodbini svoji in našim potomcem. Prodajemo kme-tije in zemljo, in imamo izvrstni svet za naselbine, kjer je zdravo podnebje, dobra voda, in blizu velikih mest, kjer se vse lahko in dobro proda, kjer je industrija živahna, in delavec ima de-nar, ker polovico več zasluži kot na jugovzhodu. Pišite na: Brunshmid, Olbina & Rovnjak, 708 S. 10th St., Minneapolis, Minn.

K. S. K.

J EDNOTA

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 4. aprila 1894. Inkorporovana v državi

Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik:.....John R. Sterbenc, 2008 Calumet ave., Calumet, Mich.

Prvi podpredsednik:.....Anton Nemanich, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

II. podpredsednik:.....Frank Bojce, R. R. No. 1, Box 148, Pueblo, Colo.

Glavni tajnik:.....Josip Dunda, 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

II. tajnik:.....Josip Jarc, 1221 E. 60th St., N. E., Cleveland, O.

Blagajnik:.....John Grahek, 1012 North Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja:.....Rev. John Kranjec, 9536 Ewing ave., So. Chicago, Ill.

Pooblaščenec:.....Frank Medosh, 9478 Ewing ave., So. Chicago, Ill.

Vrhovni zdravnik:.....Dr. Martin Ivec, 711 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Paul Schneller, 509 Pine St., Calumet, Mich.

Anton Golobitsh, 807 N. Chicago st., Joliet, Ill.

George Stonich, 813 N. Chicago St., Joliet, Ill.

PRAVNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Josip Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Marko Ostrovič, 92 Villa St., Allegheny, Pa.

Josip Zalar, ml., Box 547, Forest City, Pa.

PROŠNJA ZA SPREJEM.

Novovstanovljeno žensko društvo sv. Ane v Waukegan, Ill. prosi vsprejema v K. S. K. Jednoto. Imena prosilk: Marija Setnikar, roj 1890, Marija Šusteršič, roj 1890, Marija Kirn, roj 1889, Marija Lah, roj 1889, Marija Jarc, roj 1888, Marija Zakovšek, roj 1888, Ana Železnik, roj 1887, Angela Mensinger, roj 1887, Franciška Jerop, roj 1887, Ivana Troha, roj 1886, Jožefa Slovnik, roj 1886, Ana Šusteršič, roj 1886, Franciška Drobnič, roj 1885, Neža Petkovšek, roj 1885, Ivana Leskovec, roj 1884, Marija Mlinar, roj 1884, Marijana Grdišer, roj 1884, Marija Sebenik, roj 1884, Marija Bounet, roj 1884, Marija Svete, roj 1883, Jerica Čepon, roj 1882, Karolina Korenčan, roj 1881, Marijana Makovec, roj 1877, Liza Merlak, roj 1876, Ivana Gregorka, roj 1872, Ivana Varshek, roj 1871, Neža Setnikar, roj 1866.

Dr. št. 27 članic.

Novovstanovljeno društvo sv. Martina v West Mineral, Kans. prosi vsprejema v K. S. K. Jednoto. Imena članov: Janez Jakše, roj 1886, Franc Kokej, roj 1886, Janez Bernik, roj 1882, Alojzij Kokelj, roj 1882, Gottlieb Sluge, roj 1881, Anton Dolenc, roj 1879, Janez Špeh, roj 1878, Franc Karamara, roj 1876, Peter Dolenc, roj 1876, Ignacij Schlage, roj 1876, Jakob Dolenc, roj 1874, Janez Hribar, roj 1874, Anton Vehar, roj 1871. Dr. št. 13 čl.

PRISTOPILO ČLANI.

K društvu sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 13285 Janez Tekavčič, roj 1888, 13286 Franc Anžlovar, roj 1886, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 334 članov.

K društvu sv. Jožefa 21, Federal, Pa., 13287 Ignac Uršič, roj 1875, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 97 članov.

K društvu sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 13288 Anton Hren, roj 1882, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 69 članov.

K društvu sv. Cirila in Metoda 45, East Helena, Mont., 13289 Jožef Hudoklin, roj 1888, 13290 Franc Golob, roj 1883, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 30 članov.

K društvu sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 13291 Franc Cerjak, roj 1883, 13292 Janez Ponikvar, roj 1881, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 149 članov.

K društvu sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 13293 Janez Debevec, roj 1885, 13294 Franc Javh, roj 1884, 13295 Janez Čoš, roj 1881, 13296 Jožef Bučar, roj 1881, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 232 članov.

K društvu vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, O., 13297 Gabrijel Klanfar, roj 1886, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 55 članov.

K društvu Marije Sedem Žalosti 84, Trimountain, Mich., 13298 Štefan Landripet, roj 1883, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 90 članov.

K društvu sv. Cirila in Metoda 101, So. Lorain, Ohio, 13299 Alojzij Steržaj, roj 1890, 13300 Franc Gradišek, roj 1886, 13301 Janez Prime, roj 1886, 13302 Janez Ivančič, roj 1885, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 29 članov.

K društvu Novi Dom 102, Newark, N. J., 13303 Jožef Zrimec, roj 1881, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 13 članov.

PRESTOPILO ČLANI.

Od društva sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., k društvu sv. Antona Pad. 71, Goff, Pa., 7437 Jožef Progar, 28. sept. 1908. I. dr. št. 84 članov.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., k društvu sv. Janeza Krst. 20, Ironwood, Mich., 4095 Lovro Verbos, 28. sept. 1908. I. dr. št. 68 članov.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., k društvu sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 9512 Luka Bradica, 24. sept. 1908. I. dr. št. 67 članov.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., k društvu sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 9512 Luka Bradica, 24. sept. 1908. II. dr. št. 54 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvu sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 4095 Lovro Verbos, 21. sept. 1908. Dr. št. 69 članov.

K društvu sv. Antona Padov. 72, Ely, Minn., 7490 Anton Rent, 11999 Urban Rent, 23. sept. 1908. Dr. št. 70 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 9501 Anton Petric, 28. sept. 1908. Dr. št. 250 članov.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 12672 Marko Kozjan, 9511 Anton Barbič, 9177 Janez Furjanč, 1905 Janez Beličič, 9251 Marko Verbos Hodičan, 10354 Rudolf Vincek, 21. sept. 1908. Dr. št. 68 članov.

Od društva sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 12621 Leopold Voljč, 22. sept. 1908. Dr. št. 231 članov.

Od društva sv. Jožefa 56, Leadville, Colo., 10891 Franc Kostelec, 9205 Peter Krašovec, 10912 Anton Krašovec, 4402 Franc German, 21. sept. 1908. Dr. št. 147 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 8749 Franc Kožar, 9992 Jožef Hren, 21. sept. 1908. Dr. št. 228 članov.

Od društva vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 4197 Jurij Glasič, 28. sept. 1908. Dr. št. 53 članov.

Od društva sv. Barbare 68, Irwin, Pa., 12247 Jožef Lovše, 28. sept. 1908. Dr. št. 108 članov.

Od društva sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 12551 Janez Čičigaj, 21. sept. 1908. Dr. št. 65 članov.

Od društva sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 7019 Martin Grahek, 25. sept. 1908. Dr. št. 86 članov.

ODSTOPILO ČLANI.

Od društva Marije Sedem Žalosti 50, Allegheny, Pa., 2147 Franc Spehar, 30. sept. 1908. Dr. št. 120 članov.

Od društva sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 8588 Anton Žitnik, 22. sept. 1908. Dr. št. 230 članov.

Od društva sv. Srca Jezusovega 54, Chisholm, Minn., 9921 Franc Zamernik, 14. sept. 1908. Dr. št. 108 članov.

Od društva sv. Janeza Krst. 60, Wenona, Ill., 4468 Franc Kastelc, 21. sept. 1908. Dr. št. 56 članov.

Od društva sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 13155 Mihael Gorše, 21. sept. 1908. Dr. št. 53 članov.

IZLOČENI ČLANI.

Od društva sv. Janeza Krst. 60, Wenona, Ill., 11800 Jožef Lipovec, 21. sept. 1908. Dr. št. 55 članov.

Od društva sv. Nikolaja 67, Steelton, Pa., 5614 Anton Bukovec, 21. sept. 1908. Dr. št. 36 članov.

Od društva sv. Antona Pad. 72, Ely, Minn., 8164 Jožef Rebernik, 8165 Janez Jerič, 10508 Franc Smole, 23. sept. 1908. Dr. št. 68 članov.

Od društva sv. Antona Pad. 87, Joliet, Ill., 11744 Franc Šusteršič, 28. sept. 1908. Dr. št. 65 članov.

Od društva sv. Jožefa 112, Ely, Minn., 461 Gregor Rus, 21. sept. 1908. Dr. št. 85 članov.

PRISTOPILE ČLANICE.

K društvu sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 3789 Marija Anžlovar, roj 1887, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 166 članic.

K društvu sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., 3790 Marija Miklavčič, roj 1872, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 14 članic.

K društvu sv. Srca Jez. 54, Chisholm, Minn., 3791 Franciška Hlačar, roj 1885, spr. 1. okt. 1908. Dr. št. 17 članic.

K društvu sv. Barbare 92, Pittsburg, Pa., 3792 Terezija Bratušič, roj 1865, spr. 1. oktobra 1908. Dr. št. 28 članic.

PRESTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., k društvu sv. Janeza Krst. 20, Ironwood, Mich., 1777 Katarina Verbos, 28. sept. 1908. I. dr. št. 26 članic.

II. dr. št. 20 članic.

Od društva sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k društvu sv. Ane 120, Forest City, Pa., 595 Marija Švigelj, 6. jul. 1908. I. dr. št. 101 članic.

II. dr. št. 23 članic.

SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.

K društvu sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 1777 Katarina Verbos, 21. sept. 1908. Dr. št. 27 članic.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 1323 Ana Beličič, 21. sept. 1908. Dr. št. 26 članic.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 2281 Marija Ritmanič, 21. sept. 1908. Dr. št. 41 članic.

Od društva sv. Veronike 115, Kansas City, Kans., 3391 Ivana Petrina, 24. sept. 1908. Dr. št. 46 članic.

Od društva sv. Ane 120, Forest City, Pa., 3720 Ivana Kres, 21. sept. 1908. Dr. št. 22 članic.

ODSTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Srca Jezus. 54, Chisholm, Minn., 2792 Franc Zamernik, 14. sept. 1908. Dr. št. 16 članic.

IMENA UMRLIH ČLANOV IN ČLANIC.

772 Janez Verbajš, star 49 let, član društva sv. Cirila in Metoda 8, Joliet, Ill. umrl 30. avgusta 1908. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 29. maja 1898.

1492 Marija Svete, stara 40 let, članica društva sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill. umrla 30. avgusta 1908. Vzrok smrti: vodenica. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja 1901.

2192 Marija Živčič, stara 34 let, članica društva Marije Sedem Žalosti 50, Allegheny, Pa., umrla 7. septembra 1908. Vzrok smrti: srčna hiba. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 10. julija 1904.

10227 Ferdinand Žagar, star 33 let, član društva sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans., umrl 9. sept. 1908. Vzrok smrti: vročica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 13. septembra 1906.

IMENA NAZNANJENIH DELEGATOV.

Društvo sv. Štefana 1, Chicago, Ill., Avgust Poglajen, Anton Gregorič. Društvo sv. Jožefa 2, Joliet, Ill.: Anton Glavan, Janez Živec, Anton Fritz. Društvo vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., Blaž J. Čulik, Jožef Klepec.

Društvo sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., ne pošlje nobenega delegata ker je v denarnih zadregah.

Društvo sv. Družine 5, La Salle, Ill.: Rev. Alojzij Kastigar, Franc Misjak. Društvo sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo.: Nikolaj Badovinac, Janez Adolsch.

Društvo sv. Cirila in Metoda 8, Joliet, Ill.: Martin Kambič. Društvo sv. Roka 10, Lyons, Iowa, naznanja, da ne more poslati delegata.

Društvo sv. Janeza Krst. 11, Aurora, Ill. ne pošlje delegata. Društvo sv. Jožefa 12, Forest City, Pa.: Rev. Jožef Tomšič, Jožef Kmet, Vincenc Šume.

Društvo sv. Janeza Krst. 14, Butte, Mont. ne pošlje delegata vsled prevelikih stroškov.

Društvo sv. Roka 15, Allegheny, Pa.: Jurij Flajnik, Matija Klarič. Društvo sv. Jožefa 16, Virginia, Minn. ne pošlje delegata vsled prevelikih stroškov.

Društvo sv. Janeza Krst. 20, Ironwood, Mich. ne pošlje delegata vsled prevelikih stroškov.

Društvo sv. Jožefa 21, Federal, Pa.: Janez Tavčer. Društvo sv. Barbare 23, Bridgeport, Ohio: Mihael Hočevar.

Društvo sv. Barbare 24, Blocton, Ala. ne more poslati delegata ker ima preveč bolnih družtenikov.

Društvo sv. Vida 25, Cleveland, Ohio: Janez Grdina, Mihael Skebe, Anton Grdina, Dr. J. M. Seliškar.

Društvo sv. Franciška Sal. 29, Joliet, Ill.: Martin Težak, Mihael Wardjan, Rev. F. S. Šusteršič.

Društvo sv. Petra 30, Calumet, Mich.: Pavel D. Spehar, Dr. Jožef V. Grahek, Mihael Šterk, Rev. Luka Klopčič.

Društvo Jezus Dobri Pastir 32, Enumclaw, Wash. ne pošlje delegata vsled prevelikih stroškov.

Društvo Matere Božje 33, Pittsburg, Pa.: Jožef Pavlakovič, Jožef Vranešič. Društvo sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans. ne pošlje delegata vsled velikih stroškov pri izplačevanju bolniške podpore.

Društvo sv. Alojzija 42, Steelton, Pa.: Marko Kofalt. Društvo sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont. ne pošlje delegata.

Društvo vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill.: Jožef Kompare, Jurij Lajič. Društvo sv. Cirila in Metoda 45, East Helena, Mont.: Martin Ovniček.

Društvo sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind. ne pošlje delegata vsled preslabih finančnih razmer.

Društvo sv. Franciška Seraf. 46, New York: Jožef Rems. Društvo sv. Alojzija 47, Chicago, Ill.: Janez Vukšinič.

Društvo Jezus Dober Pastir 49, Pittsburg, Pa.: Rudolf Požek. Društvo Marije Sedem Žalosti 50, Allegheny, Pa.: Mihael Hušič, Franc Malič.

Društvo sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill.: Fran Opeka, Franc Petkovšek, Rev. John Plevnik.

Društvo sv. Srca Jezusovega 54, Chisholm, Minn. ne pošlje delegata.

Društvo sv. Jožefa 56, Leadville, Colo.: Franc Sadar. Društvo sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y.: Janez Zupan.

Društvo sv. Jožefa 58, Haver, Pa.: Janez Tušar. Društvo sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn.: Anton Erčulj.

Društvo sv. Janeza Krst. 60, Wenona, Ill.: Martin Pirman. Društvo vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio: Janez Jerman.

Društvo sv. Petra in Pavla 62, Bradley, Ill. ne pošlje delegata vsled prevelikih stroškov.

Društvo sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio: Andrej Slak. Društvo sv. Jurija 64, Etna, Pa.: Janez Škof.

Društvo sv. Janeza Evang. 65, Milwaukee, Wis.: Matija Stiglič, Franc Francič. Društvo sv. Franciška 66, Cleveland, Ohio ne pošlje delegata.

Društvo sv. Nikolaja 67, Steelton, Pa.: Ljubomir Rakovski. Društvo sv. Srca Jez. 70, St. Louis, Mo. ne more poslati delegata ker je v finančnih zadregah vsled prevelikega števila bolnih družtenikov.

Društvo sv. Antona Pad. 71, Goff, Pa.: Anton Tome. Društvo sv. Antona Pad. 72, Ely, Minn.: Jakob Petrič.

Društvo sv. Barbare 74, Springfield, Ill. ne pošlje delegata ker je imelo preveč stroškov vsled bolnikov.

Društvo vit. sv. Martina 75, La Salle, Ill.: Janez Novak. Društvo sv. Jožefa 76, De Pue, Ill. ne pošlje delegata vsled preslabih finančnih razmer.

Društvo Marije Vnebovzete 77, Forest City, Pa.: Franc Končar. Društvo Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill. ne pošlje delegata vsled preslabih finančnih razmer.

Društvo Marije Pomagaj 79, Waukegan, Ill.: Franc Petrič. Društvo Marije Sedem Žalosti 81, Pittsburg, Pa.: Janez Bojanc.

Društvo Marije Sedem Žalosti 84, Trimountain, Mich. ne pošlje delegata. Društvo Marije Čistega Spočetja 85, So. Lorain, Ohio: Jožef Svete.

Društvo Srca Marije 86, Rocksprings, Wyo. ne pošlje delegata. Društvo sv. Antona Pad. 87, Joliet, Ill.: Matevž Lavrič.

Društvo sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa.: Nikolaj Erdeljac. Društvo sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa.: Anton Hotujec.

Društvo sv. Barbare 92, Pittsburg, Pa.: Janez Okovič. Društvo sv. Alojzija 95, Broughton, Pa.: Feljorian Debelak.

Društvo sv. Barbare 96, Kaylor, Pa.: Janez Jelovčan. Društvo sv. Barbare 97, Mount Olive, Ill. se ne udeleži zborovanja po delegatu vsled prevelikih stroškov.

Društvo sv. Treh Kraljev 98, Rockdale, Ill.: Janez Dernulc.

Društvo sv. Cirila in Metoda 101, So. Lorain, Ohio: Jožef Svete (isti ko za društvo štev. 85).

Društvo sv. Jurija 100, Sunnyside, Utah, ne pošlje delegata vsled prevelikih stroškov.

Društvo Novi Dom 102, Newark, N. J.: Janez N. Gosar.

Društvo sv. Ane 105, New York: Janez Zupan (isti ko za društvo štev. 57).

Društvo sv. Genovefe 108, Joliet, Ill.: Jožef Dunda.

Društvo sv. Družine 109, Aliquippa, Pa.: Jakob Derglin.

Društvo sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio ne pošlje delegata.

Društvo Srca Marijinega 111, Barberton, Ohio ne pošlje delegata.

Društvo sv. Jožefa 112, Ely, Minn.: Leo Kukar.

Društvo sv. Roka 113, Denver, Colo.: Štefan Prelesnik.

Društvo Marije Milosti Polne 114, Steelton, Pa.: Marko Kofalt (isti ko za društvo štev. 42).

Društvo Marije Pomagaj 119, Rockdale, Ill.: Janez Dernulc (isti ko za društvo štev. 98).

Društvo sv. Ane 120, Forest City, Pa.: Jožef Zalar.

Društvo sv. Jožefa 122, Rock Springs, Wyo. ne pošlje delegata.

Društvo sv. Ane 123, Bridgeport, Ohio: Mihael Hočevar (isti ko za društvo štev. 23).

Društvo sv. Jakoba 124, Gary, Ind. ne pošlje delegata.

Društvo sv. Petra in Pavla 125, Oglesby, Ill. ne pošlje delegata.

JOSEIP DUNDA, glavni tajnik K. S. K. Jednote.

Joliet National Bank

začasno se nahajajoča v Hotel Munroe

No. th Chicago Street, Joliet, Ill.

Največja banka v Jolietu in jedina banka v mestu, ki ima slovenske uslužbenke.

Poročilo o bančnem stanju ob zaključku poslovanja dne 23. sept. 1908 kot poslano zveznemu bančnemu kontrolorju:

AKTIVA:

Posojila		\$	931,111.99
Prevzigi, zavarovani in nezavarovani			13,035.47
Obveznice Združ. držav v zavarovanje cirkulacije			100,000.00
Obveznice Združ. držav v zavarovanje ulog Združ. držav			50,000.00
Obveznice Združ. držav na roki			3,500.00
Obveznice, vrednostne listine, i. dr.			119,651.54
Vrednost bančnega zemljišča in oprave			70,000.00
Vrednosti imetja in drugih zemljišč			11,506.56
Dolgotanega od narodnih bank (ne rezervnih zakladnic) \$	359.87		
Dolgotanega od državnih bank in bankirjev	1,424.98		
Dolgotanega od odobrenih rezervnih zakladnic	341,055.89		
Čeki in druge listine izpremenljive v gotovino	7,226.41		
Note (papirnati denar) drugih narodnih bank	20,000.00		
Drobni papirnati denar, nikliji in centi	1,192.66		
Postavna denarna rezerva v banki:			
'Specie' (zlati in srebrni denar, ter zlati in srebrni certifikati)	93,487.45		
'Legal-tender notes' (papirnati denar imajoč postavno vrednost)	40,418.00	505,165.20	
Odkupninski sklad pri blagajniku Združ. držav (5 odst. cirkulacije)			5,000.00

SKRIVNOSTEN UMOR V DOLINI BASCOMBE.

Angleški spisal C. Doyle.

Nekega jutra sedela sva jaz in moja soproga ravno pri zajutruku, ko je prišla služkinja brzojavko. Slutil sem takoj, odkod. Res je bil Sherlock Holmes, ki mi je brzojavil sledeče:

"Imaš dva dni časa? Ravnokar sem brzojavno pozvan v zahodno Angleško radi umora v dolini Bascombe. Veselilo bi me, če prideš. Zrak in okolica divna. Odhod Paddington 11. 15."

"Kaj nameravaš storiti; ali se peješ?" vprašala me je soproga.

"Res ne vem, kaj naj storim; ravno sedaj imam mnogo bolnikov."

"To nič ne dej; saj imaš namestnika. Nekoliko odmora ti ne bo škodovalo vsled napora zadnjih dni, Sicer te pa Sherlock Holmesova dejanja vedno jako zanimajo."

"Kako bi me ne! Saj se imam enemu izmed takih dogodkov celo zahvaliti, da sem spoznal tebe. Toda če hočem oditi, moram hiteti; vlak odhaja že čez dobre pol ure."

Od svojega bivanja v Afganistanu imel sem vsaj to dobro lastnost, da sem bil vsak hip pripravljen za pot. Rabil nisem mnogo, zato sem v nekaj minutah na potu proti kolodvoru v Paddington. Sherlock Holmes korakal je že z dolgimi koraki semintja pred kolodvorom. V sivem potnem plašču, s tesno kučmo na glavi. Zdelo se mi je njegova suha, visoka postava še bolj koščena in večja, kot navadno.

"Prav lepo od tebe, da si prišel, ljubbi Watson", dejal mi je Sherlock. "Zame je velike vrednosti, da imam povsem zanesljivega spremljevalca. Iskati pomoči na kraju zločina je navadno brez pomena, ali pa je pomoč le pristranska. Sedaj kupim še vozne listke."

Bila sva sama v vozu. Holmes je prinesel s seboj cel kup časopisov, katere je prebiral do postaje Reading. listal semintja, zapisoval in premišljeval. Potem pa je naenkrat pograbil vse skup ter vrgel v kot železniškega voza.

"Ali si čul o najnovejšem dogodku?" me je vprašal.

"Niti besedice. Zadnje dni tudi nisem ničesar čital."

"Poročila londonskih časopisov so prav malo točna. Pregledoval sem sedaj najnovejše časnike, da izvem kaj več podrobnosti. Kakor se mi zdi, je to zopet eden izmed onih navadnih slučajev, koje rešiti je tako izredno težko."

"V tem tiči neko nasprotje."

"In obenem čista resnica. Čim navadnejši je kak zločin, tem težje mu je priti na sled. Na vsak način se se-taj smatra krivcem sin umorjenega."

"Torej se je izvršil umor?"

"Vsaj sodi se tako. Jaz pa ne sodim ničesar, dokler se nisem osebno prepričal. Daj da ti ob kratkem pojasnim zadevo, kolikor je doslej meni samemu znana."

"Dolina Bascombe je kmetski okraj, ne več daleč oddaljen proti Herefordshire. Tam ima največje posestvo neki gospod John Turner, ki si je pridobil v Avstraliji bogastva ter se pred leti vrnil v domovino. Del njegovih posestev, zvan Hatherley, imel je v najemu gospod Charles McCarthy, ki je bil prejšnje čase tudi v Avstraliji. Tam sta se oba sedanja sosedla seznanila, zato ni bilo čudno, da sta se drug poleg drugega naselila v domovini. Turner je bil bogatejši, zato je bil McCarthy njegov najemnik. Vkljub temu pa je občasno z njim kot s sebi enakim. McCarthy je imel osemnajstletnega sina, Turner pa hčerko enake starosti; oba pa sta bila vdovca. Izogibala sta vsakemu stiku z angleškimi družinami, ki so prebivale v obližju. Živela sta samotno zase; le oče McCarthy in sin sta se včasih udeležila bližnjih konjskih dirk. McCarthy je imel le dva posla, slugo in kuharico; Turner jih je imel pa več. To je vse, kar sem doslej poizvedel glede obeh družin. Naj ti povem še stvari, ki so v zvezi z zločinom."

"Nekako ob treh popoldne — dne 3. junija, torej ravno pretekli ponedeljek, odšel je McCarthy z doma ter se podal proti ribniku Bascombe, ki ga kot malo jezero tvori razširjena reka v dolini. Zjutraj je bil še s svojim služabnikom v bližnjem mestu ter mu naročil, naj hiti, ker mora iti ob treh popoldne na sestanek glede važnega dogovora. Takrat se ni več vrnil."

"Hiša in zemljišče Hatherley, katero je imel v najemu, oddaljena sta od ribnika komaj četrtno milje. Na potu do tja videli ste McCarthyja dve osebi: neka stara ženica, katere preiskava ne omenja, in pa William Crowder, lovski čuvaj gospoda Turnerja. Obe priči ste izpovedali, da je hodil McCarthy sam. Lovski čuvaj izpovedal je tudi, da je videl nekaj minut kasneje iti njegovega sina po ravno isti poti s puško na rami. Dejal je, da je moral ta oče še videti."

"Pa tudi pozneje so še videli očeta in sina. Ribnik obdaja kroginkrog gosto zaraščeno lesovje, le tik obrežja raste malo trave in bičja. Čuvajeva mala hčerka je bila ravno v gozdu ter nabirala cvetice. Priporočevala je, da sta se oče in sin tik ribnika burno razgovarjala ter se naposled jela pripraviti. Čula je, da je oče zmerjal sina, ki

riti. Vsled razjarjenosti obeh in v strahu, da bi si jela dejanski nasprotovati, hitela je deklica domov ter povedala materi, kaj je videla ob ribniku Bascombe. Komaj pa je izgovorila, prihitel je prepaden McCarthyjev sin. Povedal je, da je našel očeta mrtvega v gozdu ter prosil pomoči. Bil je ves razburjen; klobuka in puške ni imel več, na desni roki in komolcu pa so se poznali sledovi krvi. Ljudje, ki so šli z mladeničem, dobili so mrtvega očeta, ležečega v travi poleg ribnika. Črepinjo je imel prebito, kolikor se je dalo izpoznati, vsled udarcev z nekim predmetom. Lahko mogoče je bilo, da so bili udarci s puškinim kopitom; sinova puška ležala je le nekaj korakov proč od mesta, kjer je bil izvršen zločin. Vse okoliščnosti so pričale proti mladeniču, zato so ga takoj prijeli ter izročili državnemu pravdniku.

"Obtožnica se je glasila, da je bilo dejanje 'nameravan umor'; že prihodnje porotno zasedanje je bilo določeno, da sodi o zločinu in storilcu. To je cel razvoj dogodkov, kakor ga je dognala predpreiskava s pomočjo policije."

"Ni mi znan slučaj, v katerem bi bilo lažje dobiti pravega storilca, kot sedaj", dejal sem jaz.

"Taki dokazi so čestokrat ničevi", zavrnil me je zamišljeno Holmes, "dokler nam kažejo tako določeno smer, da si mislimo, saj drugače ni mogoče. Če se pa le za las postavimo na drugo stališče, pa vidimo, da je smer povsem druga. V tem slučaju priča brezdvomno vse proti mladeniču; naposled je tudi mogoče, da je on pravice krivce. Vendar pa so nekateri sosedje prepričani o njegovi nedolžnosti. Med temi je v prvi vrsti gospica Turnerjeva, hčerka umorjenčevega najbližjega sosedla."

Ona je naprosila gospoda Lestradeja, ki ga tudi ti že poznaš, naj zagovarja mladeniča. Lestrade pa, ki mu je cela stvar pretežavna, prepustil je ta posel meni. Zato se morava takoj s prvim brzovalkom odpeljati v mesto, kjer je mladenič v zaporu, namesto da bi mirno tukaj zajtrkovala."

"Zdi se mi, da so pri tem dogodku dokazi tako jasni, da si topot pač ne bodeš pomnožil svoje slave."

"Nobena stvar na svetu ni v stanu človeka bolj varati, kot taki 'nepobitni dokazi', dejal je smeje se Holmes. "Morda se nam posreči, da dobimo drugih 'nepobitnih dokazov', katerih gospod Lestrade doslej ni iskal. Ne da bi se hvalil ali pa da bi bil častila-komen — to veš, da nisem, — sem prisiljen trditi, da bodem njegovo teorijo ovrgel s pomočjo sredstev, katerih on niti ne pojmi, ali pa sploh ni sposoben jih razumeti."

Vzemimo na primer: Jaz vem natančno, da je okno tvoje spalnice na desni, če le tebe pogledam. Ne verujem, da bi to opazil gospod Lestrade, ker je preneznatna malenkost."

"Kako za vse na svetu moreš?"

"Priatelj, jaz tebe in tvojo strogo kot vojaško točnost dobro poznam. Vem, da se briješ vsako jutro in sicer poleti vedno podnevi. Ker pa si na levi strani vedno bolj obrat kot na desni, je jasno, da nimaš na levi strani toliko svetlobe kot na tej. Ne morem si misliti, da bi se tako natančnemu možu, kot si ti, moglo kaj takega pripetiti, če bi imel od vseh strani dovolj svetlobe. Ta primer, ki je samoobsebi tako malenkosten, navajal sem ti le zato, da vidiš, kako daleč sega posledica opazovanja ter izvajanja."

"To je moje rokodelstvo, ki mi utegne ravno v sedanjih preiskavi mnogo koristiti. Iz predpreiskave posnel sem nekaj postranskih dogodkov in okoliščin, ki jih moram na vsak način natančneje poizvedeti in preiskati."

"Kakšne so pač te postranske okoliščine?"

"Zdi se mi, da mladeniča niso prijeli takoj na licu mesta, ampak šele potem, ko se je vrnil domov v Hatherley. Ko so ga prijeli, dejal je, da se temu prav nič ne čudi, ker drugega ni pričakoval. Ta njegova izjava bi bila morala odstraniti vsak dvom, ki so ga imeli sodni organi."

"Saj to je vendar priznanje!" posegel sem jaz v besedo.

"Nikakor ne, ker je obenem izjavil, da je popolnoma nedolžen."

"Ampak njegovo govorjenje se je vspricho cele vrste obteževalnih razlogov moralo vendar le smatrati kot skrajno sumljivo."

"Motiš se, Watson; baš nasprotno! Zame je to ravno tako, kakor če posije izza temnih oblakov solčni žarek. Če bi bil še tako nedolžen, biti bi moral pravi bedak, da ne bi uvidel, kako odločno govori vse proti njemu. Če bi se bil kazal takrat, ko so ga prijeli, presenečenega ali pa morda razjarjenega, no, potem bi se zdelo to meni sumljivo. Tako duševno razpoloženje zdelo bi se mi protinaravno a za zločinca v sličnem položaju najpametnejše. Njegov odkrit nastop pa kaže, da je mladenič bodisi nedolžen, ali pa tako trdne navi, da sam sebe popolnoma obvlada. Kar se tiče njegove izpovedi, da ni drugega pričakoval, se mi nikakor ne zdi protinaravno. Pomisli, da se je glasom važne izjave male deklice malo popred pripravil s svojim očetom ter celo dvignil roko

nadenj. Ko je stal pred mrtvim truplom svojega očeta vzbudila mu je vest kesanje, da se je tako daleč izpogabil v svoji otroški dolžnosti. Njegove besede se zde meni kesanje, ki ne prihaja iz srca zločinca, ampak nedolžnega človeka."

Jaz nisem bil Holmesovih misli. "Marsikoga so že obesili na podlagi mnogo manj tehtnih dokazov."

"Žal da je tako; marsikoga so že obesili po nedolžnem."

"Kaj pa je pri zaslišanju izpovedal sam mladenič?"

"Bojim se, da bo imel zagovornik na podlagi tega, kar je osumljenec izpovedal, težko stališče. Nekaj posameznosti vendar ni brez pomena. Tu je prvo zaslihanje. Čitaj!"

Holmes mi je dal časnik, v katerem je bilo vse natančno poročano, in mi pokazal oni odstavek, ki je obsegal obdolženčovo izjavo. Pazljivo sem jel čitati:

"Nato so privedli Jamesa McCarthyja, edinega sina umorjenčevega. Izpovedal je takole: Po tridenjvi odsotnosti z doma vrnil sem se šele v ponedeljek zjutraj, dne 3. t. m. iz Bristol. Vrnivši se nisem dobil očeta doma; dekla mi je povedala, da se je peljal s služabnikom, Johnom Cobb, v mesto. Takoj na to sem čul, da je pridrhal voz na dvorišče. Pogledal sem skozi okno in videl, da je izstopil oče iz voza ter hitrih korakov odšel — kam, tega nisem vedel. Vzel sem puško in se napotil proti ribniku, z namenom, da se prepeljem na drugo stran, kjer smo redili domače zajce. Med potom srečal sem tudi lovskega čuvaja William Crowderja, kar je ta tudi že navedel. Zmotil se je pač v tem, da je menil, da sem sledil očetu. Niti slutil nisem, da je šel oče pred menoj. Oddaljen sem bil komaj še 100 korakov od ribnika, kar sem začul klic: 'Coocoo'; ta klic sva z očetom navadno rabila med seboj. Sledil sem glasu in kmalu dobil očeta stoječega ob vodi. Ugledavši me, bil je zelo presenečen in vprašal me je rezko, kaj iščem onod. Vnel se je med nama razgovor, iz katerega pa je nastal preprič, ki bi mu bila kmalu sledila dejanja. Moj oče je bil namreč jako nagle jeze. Ker sem vedel, da v jezi ne pozna nikake meje več, ostavil sem ga ter se vrnil proti domu. Nisem bil še nad 150 korakov oddaljen, začul sem za seboj strašen krik. To me je napotilo, da sem stekel nazaj. Našel sem svojega očeta umirajočega na tleh; na glavi je krvavel iz težke rane. Vrgel sem puško v travo in vzel očeta v naročje, toda zavedel se mi več in v nekaj trenutkih je izdihnil. Nekaj časa klečal sem ob njegovem truplu, potem pa šel k oskrbniku Turnerjevih posestev prosit pomoči. Vrnivši se na kraj umora, nisem videl nikogar v bližini. Niti najmanjše slutnje nimam, kdo bi bil storilec zločina. Moj oče ni bil sicer priljubljen, ker je bil vobče nekam hladnega, skoro odurnega obnašanja; toda kolikor mi je znano, ni imel posebnih sovražnikov. — Drugega ne vem ničesar povedati."

Preiskovalni sodnik: "Ali vam je oče neposredno pred smrtjo kaj povedal?"

Priča: "Grgraje šepetal je pač nekaj besedi, ki jih pa nisem mogel razumeti; razločil sem le, da je izgovoril 'a rat'."

Sodnik: "Kaj pa je bilo povod vajinemu prepriču?"

Priča: "Prosim, da ne zahtevate odgovora na to vprašanje."

Sodnik: "Obžalujem, da sem prisiljen ga zahtevati."

Priča: "Pod nobenim pogojem nisem v stanu povedati. Zagotovim vam pa, da ni v nikaki zvezi s tem, kar se je kasneje zgodilo."

Sodnik: "O tem bo razsojeval sodni dvor. Mislim da mi ni treba opozarjati vas, da si z molkom in obotavljanjem jako škodujete."

Priča: "Vkljub temu moram vstrajati pri svojem sklepu."

Sodnik: "Ali ni bila beseda 'Coocoo' običajen klic med vami in očetom?"

Priča: "Da."

Sodnik: "Kako je mogoče, da je zaklal ono besedo predno vas je videl ali sploh vedel, da ste vrnili iz Bristol?"

Priča: — v vidni zadregi: "To mi je čisto nejasno."

Drugi sodnik: "Ali niste v tistem trenutku, ko ste se na očetov krik vrnili in ga dobili smrtno ranjenega, ničesar opazili, kar bi bilo vzbudilo vaš sum?"

Priča: "Ničesar posebnega."

Sodnik: "Kaj mislite s tem?"

Priča: "Bil sem tako razburjen, da v tistem trenutku, ko sem hitel iz gozda, nisem na nič drugega mislil, kot na očeta. Zdi se mi pa kot v sanjah, da sem videl ležati nekaj na tleh. Bilo je rujave barve — morda kaka sunknja ali pa ogrinjalo. Ko sem drugič odšel od očeta, tiste stvari že ni bilo več."

Sodni: "Hočete reči, da je izginila, predno ste dobili pomoči?"

Priča: "Da, tako je."

Sodnik: "Toraj ne veste, kaj je bilo?"

Priča: "Ne, meni se je samo zdelo, kot bi tam nekaj ležalo."

Sodnik: "Kako daleč od mrliča je bilo približno?"

Priča: "Kakih dvanajst korakov."

Sodnik: "Kako daleč pa je od tam do gozda?"

Priča: "Ravno toliko."

Sodnik: "Toraj je vendarle morala ona stvar izginiti med časom, ko ste bili le dvanajst korakov od onod oddaljeni."

Priča: "Da, med tem ko sem bil z hrbtom tja obrnjen."

S tem je bilo zasliševanje končano. Prebravši to poročilo sem položil časopis na stran.

"Kakor razvidim," dejal sem Holmesu, "posledica tega zaslišanja ne boče ravno ugodna za mladega McCarthyja. Sodnik se—in to po pravici—sklicuje na nesoglasje v izpovedi, da je oče sina klical, ne da bi ga bil poprej videl; zlasti pa, ker se je obtoženec branil povedati, kaj sta govorila z očetom. Čudna je tudi zadnja beseda umirajočega. Vse to priča odločno proti mladeniču."

Holmes se je potihoma smejal in se naslonil na blazino.

"Ti in preiskovalni sodnik sta se trudila, da bi zasledila v zagovoru mladega moža najhujše točke. Opazil pa nisi, da sta ga smatrala oba deloma kot preveč, deloma premalo bistroumnega. Premalo, če sta menila, da ni bil v stanu izmisliti si takega povoda prepriču, s čemur bi si bil pridobil naklonjenost sodnikov; preveč zopet, če sta mislila, da bi si bil kar tja v en dan izmislil pripovedko o izginolem plašču. Ne, dragi Watson, jaz presojam vso stvar s čisto drugega stališča ter pravim, da je vse, kar govori mladi mož — resnica. Videli bomo, v koliko bom imel jaz prav. Ne rečem več besedice o tem, dokler ne bomo tam, kamor smo namenjeni. V dvajsetih minutah bomo v Swindonu."

Malo pred četrto uro sva dospela v prijazno mestece Ross, kjer naju je pričakoval na kolodvoru velik mož, suhega obraza in visokega čela, izpod katerega je živahno gledalo dvojje pretkanih oči. Četudi je bil ognjen v svetlorjav potni plašč za dež in imel obute visoke škornje, spoznal sem na prvi hip znanega londonskega detektiva Lestradeja. Peljali smo se v gostilno, kjer je bila za naju že naročena soba.

"Zdolaj čaka pripravljen voz," dejal je Lestrade, ko smo sedeli pri čaši čaja; "znana mi je vaša gorečnost, zato sem vedel, da ne bodeste preje odjenjali, dokler ne pridete na kraj zločina."

"Jako hvalevredna in ljubezniva pozornost od vas. Najina vožnja je sedaj odvisna od barometra."

Lestrade je bil ospanjen.

"Meni ni prav jasno..." dejal je.

"Kako kaže barometer? Dobro — devetindvajset. Brez vetra, nebo jasno, brez najmanjšega oblaka. Pri sebi imam zavite smodke; te so zato, da jih zapalimo. In naslanjača ugaja mi mnogo bolj, kot trdi gostilniški stoli. Voza torej najbrže danes ne bom potreboval."

Lestrade se je skoro prezirljivo nasmešnil.

"Gotovo ste si že ustvarili svojo

Nadaljevanje na 10. strani.

Prva in edina slovenska tvrdka v Amer.

VSII CERKVENIH IN DRUŠTVENIH POTREBŠČIN.

John N. Gosar Co.

318 E. 89th St., New York, N. Y.

Se priporoča Preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za izdelovanje vsakovrstnih cerkvenih Paramentov, Zastav (Banderjev) Križev, Podob, Slik, slikanje in dekoriranje cerkva i. t. d.

Slavnim Slovenskim Društvom

v napravo Zastav, društvenih znakov, Regalij gumbov (buttons) vsako vrste društvene UNIFORME, i. t. d.

Z bratskim pozdravom

JOHN N. GOSAR CO.

Član K. S. K. J. in J. S. K. J.

Ne naročaj priptujcu, bodeš opeharjen

Nikjer boljše in cenejše.

Brat podpiraj brata!

Podružnica: 5312 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

Collins Street, Joliet, Ill.

Pijte samo "Elk Brand" pivo.

Izdelovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

Podpisani naznanjam rojakom, a se... kupil

SALOON

kjer točim dobro pivo in prodajam izvrstne smodke.

Martin Nemanič, Math. Stefanich

22nd St. & Lincoln, CHICAGO, ILL.

400 Ohio St., Joliet, Ill.

ZNAK NEVARNOSTI.

Malo ljudi postanejo žrtev bolezni kar naenkrat, ampak človek se slabo počuti predno ga bolezen bolj napade, za to se taki znaki nevarnosti kaj radi prezro. Taki slučaji so

naravni znaki nevarnosti

Ti so: bolečine, želodčni neredi, zaba sanost, slabost, a navadno tudi izguba okusa. Ti neredi nas opozarjajo, da nekaj ni prav. Pametni ljudje ne zamenjajo teh opominov, ker vedo, da se lahko pripeti kaj bolj nevarnega; vendar se pa nevarnost lahko prepreči brez posebne sitnosti, ako se posluša dober svet in se začne rabiti

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To zdravilo hitro deluje. Okrepča želodčne stene in živce, da delujejo redno; ako je pa kaka bolezen v želodcu je hitro ozdravi. Stori vam kar drugo nobeno zdravilo na svetu ne naredi.

Daie zdrav okus, stori prebavnost, pospeši sladko spanje, krepča živce in mišice, čisti kri, daje zdravo barvo obraza, krepča energijo, okrani zdravje.

Ohranilo bode vso družino v dobrem zdravju, ker se sme dajati otrokom kakor tudi starejšim. Koristi vsakemu žolodcu naj bo bolan ali zdrav, ker urejuje delovanje. To je edino pravo zdravilo za žolodce.

VPRAŠANJE—Ali ste že kedaj izprevideli, da vas trgovci goljufajo, ker vam dajo ponarejeno grenko vino mesto Trinerjevega; ki jeedino pravo grenko vino. Bodite pozorni in odklonite ponaredke. Ako rabite zdrav niških nasvetov, pišite nam in naš zdravnik vam ga pošlje brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vsakem slučaju žolodčnih nadlog in neredov prebavnih organov. Dobite ga v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER,

620-622 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Nadaljevanje s 4. str. na.

til. Pogledam na omenjeno karto. Ta prava je. Že vidim "rajske" kraje. Seveda sem bil zmeraj pri oknu, gledal na vse strani od St. Louisa ob progi naprej do Poplar Bluffa, tako da me še danes vrat boli. In kaj sem vendar videl? Kolikor bolj po Missouri, toliko so bili videti poljski pridelki slabši, katerih pa v resnici nisem videl drugega kakor koruzo in še po več krajih tako slabo, da bi se mi ne splačalo jo pobirati, ako bi mi jo šenkali. No, ko pridemo čez Jefferson Co., Washington Co., Iron Co., Wayne Co. sem že obupal, misleč si, ker ni nič drugega kakor tupatam kaka koruza, kako morejo ljudje tukaj živeti, ker nisem videl nobene pšenice ne trte ne fižola ne zelja. Po Illinois sem videl velike kupe slame na njivi, ki so pšenico o-matili že. Tako sem videl tudi v Ohio, Indiani, in tukaj pa nič drugega kakor koruzo in tako malo in tako slabo in tako malo sadnega drevja in že staro drevje z malim sadom! No, vlak se vije naprej in naprej po železnih goricah, kakor jih imenujejo, kakor ima tudi proga po njih ime. No, kmalu pride konduktor in mi pravi: "Prihodnja štacija Poplar Bluff." No, mislim sem si, toraj je še samo Butler Co. in potem smo iz "rajskih" krajev ven. No, sem si mislil, zopet za par cvancgarjev bogatejši, no, pa kaj menim, sem pa videl rajske kraje. Tako sem si mislil in morda da je le okoli Poplar Bluff omenjeni paradiz. No, in vendarle enkrat Poplar Bluff. Ko izstopim iz vlaka, takoj me vstavi človek, vpraša me: "Ste Slovaki?" ker je vedel, da sem Slovan, ker je videl na ljubelci znamke K. S. K. J. in društva sv. Barbare, spadajočega v Forest City. Odgovor: Slovenec sem. "No, in kam pa?" Odgovor: K Slovenem v Poplar, ali bližino njega; naslov imam od več Slovencev, mu povem. "Nikar ne hodi k nobenemu, te bodo opeharili, kakor so druge, taki so vaši ljudje. Le eden kar jih jaz ponam da je dober človek, in to je Zakrajšek," je rekel. Mislim sem si, kaj je to za ena krola. Poznal je list A. S., G. N. in vse Slovence je poznal po celi deželi. Vprašam ga, kaj je on za en rojak. Odgovor: "Nemec, Madžar, Slovak in tako dalje. Vi hočete grunt, kupit vem ste prišli na dopise, ki ste jih čitali v A. S. Jaz imam fajn farne po celem countyju kjer čete in edini sem jaz, ki jih imam. Le pojmo gor v konjušnico, plačate en dolar za buggy in takoj smo pri Zakrajšku." Par korakov mimo hotela in salona. "Vidite, to je moj hotel, to je moj salon, le balte notri. Daj ga dva glažka takoj," reče nato postavljeno, in nato pravi barmender: "Samo enega ste dobili, dobili morate še 2, da dobi tiket plačan." No, prvi ni vedel, da jaz zastopim Yankeeje, ta drugi je postal rudeč, pokaže mene in reče: "Ta človek ni prišel od njega." Nadalje reče: "Ta človek je srečen, da je prišel meni v roke. Ko bi ga Gram dobil, bi ga djal ob vse! No, le brž spite! Jaz grem po buggy", in gre. Jaz pa vprašam pivonatakarja, če je omenjeni več narodov rojak, lastnik hotela in salona. Odgovor: "Ne, on ima hišico in loto in morda še ta... Že nazaj: "Come on!" Grem, sem si mislil. Med potjo je pripovedoval vse sorte storje drugi, a prvi je ostal doma, to je v Bluffu. Ta je bil Nemec. Govorila smo angleško. Povedal mi je, da ima v kompaniji našega rojaka in da ga ni doma zdaj. Peljala sva se po potu proti Zakrajšku. Videl sem pa močvirje po ravnem, po hribu pa samo belo zemljo, tako ko smo ji reči v starem kraju "vareš", ki na taki zemlji nič ne raste, še res ne rada. Po enih krajih je bila koruza; koder je bila šele hosta posekana, je bila koruza še zadost lepa; koder pa je staro polje, pa ni čisto za nič koruza. Tudi sem videl koruzo še čisto zeleno. Kako pa to! "O ta je bila posajena šele 30. julija." Zakaj tako kasno? "Premo-krto je bilo, preveč dež." Kako pa da so jo drugi lahko prej? Sumljivo se mi je videlo in rečem, tukaj pride še čez meter vode! In pravi: 2 fusa. No, vidite, kako se je izdal sam. Kolikor bližje Zakrajška, toliko slabje. In res, ko pridemo k Zakrajšku, pozdravim ga: no, kako je? "O, o, o, in tako ko bi imel sosed, bi še bilo. Imam 2 kravi in si nimam s čim nič pripeljati in orati." Pravim: Kje so pa drugi Slovenci? "Eden tamle rože kosi, eden je pa tam dlje naprej." Koliko zemlje imate? "40 akrov," pravi. "15 obdelane in druga gozd." Pogledam si sem in tja. Koruzo vidim slabo. Vprašam drugega: Nimate nič? "Imam krompir, pa je droban." Sadja nisem videl nobenega. Skoraj kar oči ženo od Zakrajška, nisem videl drugega, kakor divje rože, par zapuščenih hiš, mlak iz trebljenega gozda! Rojak Zakrajšek je plačal za 40 akrov, kakor je rekel, 800 dol., če ni rekel 850, ker so mi povedali trije in ne vsi enako. Zatoraj se prisegam. Ali še nekaj moram povedati Zakrajšku. Ko se je agent opravičeval pri meni, kako da je on pošten, je rekel, da Zakrajšek nima dober "deed", da si on ne more denarja izposoditi na banki in da se je on postavil zanj, da je dobil življenje v štor. Toraj naj se Zakrajšek prepriča o tej reči, če ima plačan, če ima tudi "deed" dober, če ne ga bodo nagurali enkrat. Toraj naj Zakrajšek to v naznanje vzame, kar sem zvedel in naj se prepriča, ali je res ali ne.

Toraj, dragi rojaki, bom zaključil in povem, da v Missouri ne! In tudi v nasebino na Naylor ne. Jaz na Naylorju nisem bil, ker ni daleč od Poplar Bluffa, tudi tam ni rajskega kraja. Tudi mi je povedal rojak, katerega zdaj

ne omenim, ker bi mu ne bilo dovolji, da se Gram laže, da on ni prodal zemlje 45 Slovincem in tudi Angležem, da prodal je le 3 ali 4 Slovincem. Tudi da so zdravi kraji, je laž, ker je rojak, kateri mi je zgoraj omenjeno reč povedal, sam bolan, ima mrzlico in fiber; in tudi tisti slovenski agent, kakor že imenovan, jo ima in sedaj je na popotovanju. Najbrže oznanuje južno Missouri, kakor sem jaz pogruntal iz tega, ker je bartender rekel, kakor že omenjeno, da mora dobiti še dva, da bo imel tiket plačan, ker je mislil, da sem jaz od njega poslan. Proti koncu sem bil z njim vljuden in ker so videli, da ne obljubim nič za močvir in vareš, so me prosili, da naj bom tiho in da naj hvalim Missouri, da naj pošljem rojake, ker da mi plačajo 2½ procenta za od svote, ki jo dobijo od rojaka. No, tu vidite, kakih sredstev se lotijo ti lumpje in jaz kar naravnost povem, kar mislim. Jaz mislim, da ti rojaki, ki so že tam, kolikor jih je agentu naklonjenih temu ali drugemu in kateri delajo na to, da vabijo rojake v Missouri, ima 2½ procenta ali še več, ker so že mene hoteli podkupiti, sem prepričan, da jih dobijo drugi tudi; ako bi ne bilo tako, bi pisali kaj bolj resničnega, ne pa dokazane laži. In ko bi ne bilo tako, bi ne bil grunt tako slab po 20, 25, 35, 45 in 75 dol. aker in tanajslabji grunt, in kar je kaj boljšega ni naprodaj. Tako je in nič drugače. Zakaj pa bi ne bili poštini in prijatli? Zakaj ste torej v jezi sami med seboj? Zato ko ste eden od drugega komišn vlekli, kaj ne? Stvar pride vsa na dan, no videl nisem a izvedel sem precej, toraj hočem le še navesti imena teh agentov. Prvi je C. W. Frandt Real Estate Agency; ta se je izdal za lastnika. Drugi je A. G. Hagerter mgr. International Colonization, in tretjega nimam zapisanega, je Slovenec in ga ni bilo doma. In kar je moje prepričanje, če me hočete v bogati, vse cirkularje, katere naš rojak tam druka in ako jih dobijo, jih vničite, ker sem jih videl tam dosti, na katerih ni drugega kakor popolna laž. Oni imajo tudi slovenske liste; videl sem Glas Naroda, toda Am. Slovence pa ni mogel najti, morebiti ga nima. Kdor rojakov ne verjame, da tam skoraj ni za živeti na tistih zemljiščih, naj gre tje in se naj prepriča, kakor sem se jaz; ceneje mu pride, da verjame. H koncu Vas pozdravljam, kakor tudi vse poštene Slovence in Slovenke v Ameriki.

Louis Šušteršič, Box 185.

Willard, Wis., 21. sept. — Cenjeni A. Slovenec, prosim malo prostora za te moje vstice. Tukaj pri nas slovenska naselbina prav dobro napreduje. Zdaj, ko sem jaz sem prišel, smo prišli trije novi naselniki v enem tednu in v teku teh dveh tednov se vsem trem hiše delajo, Jordanova, Plavcova in moja. In štirje imajo že zemljo kupljeno, ki imajo priti sem.

Pozdrav vsem prijateljem v So. Chicagi! Frank Perovšek.

Planina na Notranjskem, 15. sept. — Dne 13. sept. vršila se je redka slavnost v Lučnah na Gorenjskem. Ta dan praznoval je ponovni zlati jubilej Rt. Rev. J. F. Buh. Pri tej zlati sv. maši pokazali so farani svoje veselje ter vdanost zlatomašniku: kajti pri prihodu v mili rojstni kraj iz rojstne hiše grede v cerkev sv. Vida čakalo je visokega čast. gosta vkljub delavnemu dnevu 12. sept. obilo občinstva. Mladina ustavila mu je vhod ter po kratkem nagovoru podarila zlatomašniku krasen sopek. Z ginjenim srcem sprejel je častiti cvetoče darilo ter se v poudčnem odgovoru zahvalil za prvi sprejem. Potem pomikala se je množica v krasno ozaljšano cerkev k blagoslovu. Zvečer ob 8. uri priredili so vrli pevci na čast slavljenca podoknico in župnišče v Lučnah bilo je čarobno z umetnim ognjem razsvetljeno. Raznobarni balončki razsvetljevali so gorati kraj Gorenjske. Pevci zapeli so v počast slavljenca kot n. pr. "Bodi zdrava domovina", "Zlatomašnik, bodi pozdravljen". Živijo-klici na mnoga leta so odmevali po gorski pokrajini in proslavo sivolasemu mnogozasluznemu možu. V kratkih jedernatih besedah je slavljenec zahvaljeval ter delil med navzoče spominke zlate maše. In pohod te slavnosti s čarobno razsvetljavo pomikal se je od župnišča. Krasen prizor razsvetljave v temni noči ostal je gotovo vsakemu v nepozabnem spominu. Po slavnosti je še kot dodatek bliskoviti grom privabil dež in še bolj izčistil že čisti gorski zrak. In napočilo je krasno jasno jutro 13. sept. Zvonovi z ubranim potrkavanjem pozdravili in budili so nas v rano jutro in vrhunec slavlja začel se je ob 10. uri, ko je v spremstvu obile obč. duhovščine ter med svojimi sorodniki stopal visoki slavljenec v višnjevi obleki v do kotička natlačeno cerkev, in tudi krog cerkve bilo je polno občinstva od blizu in daleč. In zlast sv. maša se je začela. Orglje so nove in so prvič poveljevale to redko slavnost. Izurjeni pevci so do srca segajoče melo dije peli. In zlatomašnik, dasi star 75 let, se je slično mladenču sukal pred oltarjem ter slavil dan, katerega pripravil je Gospod. Slavnostni govor imel je č. g. kanonik Kajdiž iz Ljubljane (zlatomašnikov sošolec). V dolgem govoru pomaševal se je izražal o zlatomašniku. S svojim govorom segal je na misijonarska pota v Združenih državah ameriških, med Indijanske rezervacije ter kazal delovanje zlatomašnika. Spomnil se je tudi na ustanovitelja Amer. Slov. (katerega je kot znano č. g. Buh ustanovil) ter nazadnje je č. govornik se zahvalil v

imenu ljubljanske skofije za požrtvovalnost zlatomašnika, ki je prepešal cerkev v Lučnah ter kupil precej dragocene orglje. In slavnost zlate maše je dasi trajajoča precej dolgo, vendar nekako hitro minola. Opazujoč to zlatomašno slavje videl sem zlatomašnika v solzah ginjenega, pevačočega Zahvaljeno pesem in to v rojstnem kraju v cerkvi sv. Vida, kjer je daroval svojo prvo sv. mašo pred 50. leti. Bog ohrani zdravega zlatomašnika, da včaka demantne sv. maše! Živijo zlatomašnik!

M. Pogorelec.

Možgani niso trpeli.

V krčmi se fantje stepo. Jeden izmed njih dobi veliko rano v glavo. Ko pride zdravnik, da bi preiskal, ali so tudi možgani ranjeni, reče kmetski fant: "No, možgani niso trpeli nič, zakaj, ko bi jaz imel kaj možganov, ne bi bil šel v pretep."

Pozor, rojaki!

Prečitajte to pozorno, ker je v vašo lastno korist. To je pravi recept ali prepis od prof. H. Taterkam za A. Horwatovo Zdravilno Grenko Vино, ki ima od vlade v Washingtonu dovoljeno Serial No. 19925 Registered label No. 18075. Rjaki! To vino ni ponarejeno ali kakšna goljufija. To je ta pravo zdravilno grenko vino za človeško zdravje. Prodaja se čisto poceni za gotov denar. Poskusite par steklenic vsacega; tako kot Kranjski Brinjevec, Tropinovec, Čista Slivovica, Grenko Vино in najkrepkejši Sporty Gin. Ako niste zadovoljni, pošljite nazaj, ker jamčim, da povrnem 10 odstot. več ko ste meni plačali. Pišite po cenik: A. Horwat, 600 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Naši zastopniki.

Rojakom, ki žele naročiti naš list, priporočamo naše zastopnike, ki so sledeči:

CALIFORNIA.

Za San Francisco, Cal. in okolico: John Stariha.

COLORADO.

Za Denver, Colo.: Geo. Paulakovich. Za Pueblo, Colo.: Joseph Hočevar in Math Novak.

Za Leadville, Colo.: Ant. Korošec.

IDAHO.

Za državo Idaho: John Težak.

ILLINOIS.

Za Chicago, Ill.: Fr. Banich.

Za South Chicago Ill.: Lov. Samotarčan.

Z Waukegan, Ill.: John Divjak.

Z Peoria, Ill. in okolico: Math R. Papich.

Za La Salle, Ill.: Simon Jesenšek.

Za Springfield, Ill.: John Peterzell.

Za Mt. Olive, Ill.: M. Gaishek.

Za Oglesby, Ill.: Anton Ass.

INDIANA.

Za Indianapolis, Ind.: John Hribernik.

KANSAS.

Za Fleming, Kans.: A. Skubitz.

Za Kansas City, Kans.: Geo. Vese- lič.

MICHIGAN.

Za Calumet, Mich. in okolico: Nick Grabrijan.

MINNESOTA.

Za Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.

Za Chisholm, Minn.: Fr. Tancig.

Za Eveleth, Minn.: Pet. Snrovršnik.

Za Hibbing, Minn.: Fr. Golob.

Za Soudan, Minn.: John Lovšin.

Za St. Joseph, Minn. in okolico: John Poglajen.

MISSOURI.

Za St. Louis, Mo.: Jos. Simonič.

MONTANA.

Za Great Falls, Mont.: Math. Urich.

NEW YORK.

Za Little Falls, N. Y.: Fr. Gregorka.

Za Brooklyn, N. Y. in okolico: Fr. G. Tassotti.

OHIO.

Za Cleveland, O.: John Russ.

Za Newburg, O.: John Lókar.

Za So. Lorain, O.: Ant. Kerhin.

Za Bridgeport in Lansing, O.: Mih. Hočevar.

Za Barbenton, O.: Jos. Podpečnik.

PENNSYLVANIA.

Za Irwin, Pa.: Geo. Bohinc.

Za Trestle, Pa. in okolico: Geo. Pre- vich.

Za Conemaugh, Pa.: Mart. Černetič.

Za Pittsburg in Allegheny, Pa.: John Verbišcar.

Za Broughton, Pa.: Anton Demšar.

Za Burdine, Pa.: John Demšar.

Za Moon Run, Pa.: Fr. Machek.

Za Forest City, Pa.: Alois Miklav- cich.

Za Johnstown, Pa.: Jos. Likar.

Za Imperial, Pa.: Fr. Lokar.

Za Canonsburg, Pa.: Geo. Shaltz.

Za Rankin, Pa.: Math Kozan.

Za Reading, Pa.: John Jakljevič.

Za Pittsburg, Pa. in okolico: Ignac Podvasnik.

Za Etna, Pa.: John Skoff.

Za Steelton, Pa.: Jos. A. Pibernik.

UTAH.

Za Sunnyside, Utah: Anton Kosec.

Za državo Utah: Anton Palčič.

WYOMING.

Za Cumberland, Wyo.: John Pagon.

Za Rocksprings, Wyo.: Max Keržiš- nik.

WISCONSIN.

Za Milwaukee, Wis. in okolico: Jos. Kastigar.

— Kadar potrebujete zdravnika oglasite se pri možu, ki z njim lahko govorite v slovenskem jeziku. In to je? Dr. Struzinsky. N. Chicago St

OBLEKE

MOŠKE IN DEŠKE

Naše obleke za jesen in zimo so sedaj v največji zalogi; ako toraj rabite kaj obleke, pridite k nam, ker tu izbere- rete najboljše blago, a poleg tega še prihranite denar.

Obleke v prodajalni THE EAGLE so vedno najboljše

Moške obleke vse najnovejšega kroja po **\$10 do \$25**

Dički, glejte da vam stariši kupijo obleko pri nas, ker mi imamo kar potrebujete, po

\$2 in višje do \$7.50

Čedno moderno in trpežno blago - velika zaloga.

Moški klobuki

The Eagle \$2.00 klobuk bode vam v zadovoljnost.

GIMBEL IN KINGSBURY KLOBUKI PO

\$3.00

Čevlji

Imamo zalogo najboljših čevljev. Vsak par jamčimo. Razne vrste po

\$2, \$2.50, \$3, \$3.50 in \$4

Kupite prihodnji par pri nas in boste zadovoljni.

POHISTVO

Vsakdo kupi včasih kaj pohištva. Zakaj ne pridete k nam, da si prihranite čas, a poleg tega še denar. Nizke cene, najboljše blago in največja zaloga pohištva, ki se sedaj prodaje po posebno nizki ceni.

Cene pohištva

POSEBNOSTI--Gugalnik vreden \$5.00, sedaj po.....	\$3.00	Cauch, nevadna cena \$6.00, sedaj za.....	\$4.00
Železne postelje, vredne \$7.50, prodajamo po.....	\$5.00	Volnena posteljina, vredna \$10.00 sedaj po.....	\$7.00

Peninsular peči

Kupite Penninsular peč in imeli boste najboljšo na svetu. Jeklene peči za gretje \$28.00 in višje. Peči za kok \$10.00 in višje. Base burners \$28 in višje, peči za mehki premog \$3.50 in višje.

THE EAGLE

406-408-410 N. CHICAGO STREET

KUPUJTE PRI NAS. ŠTEDITE DENAR

ROJAKOM

priporočamo svojo

Gostilno, Phoenix Buffet

kjer se toči vedno sveže pivo, žganje, ter najboljša vina. Tržim tudi domače smodke.

Ant. Skoff,

N. W. Phone 609.

1137 N. Hickory St. Joliet

Ant. Kirinčič

Cor. Columbia in Chicago Sts.

JOLIET, ILL.

Gostilničar

Točim izvrstno pivo, katero izde- luje slavnostna Joliet Citizens Bre- wery. Rojakom se topla priporočam

POZOR, SLOVENC!

Ko se muditev našem mestu se nadejam naše vašega poseta **mojej moderni gostilni.**

Točim dobro Schoenhoffen-ovo pivo in druge pijače, tudi prodajam došeče 'Union-Made' smodke.

Rojakom se priporočam.

RUDOLF MARAŽ,

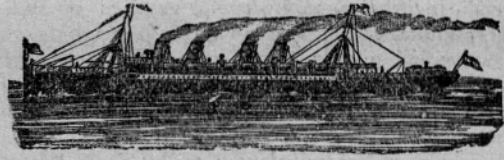
Washington St., blize 10th Ave. GARY, IND.

Prodajam parobrodne listke; pošiljam denar v staro domovino in posrekuje pri kupovanju zemljišč in lot.

Rojaki, o priliki obiščite

Slovenski dom

kjer se toči vedno sveže in najboljše pivo, žganje, vi- no in druge pijače ter pro- dajajo najboljše smodke. V obilen poset se vam pri- poroča.

Prodajam tudi parobrodne listke ter pošiljam denar v staro domovino.

John Povsha, lastnik

HIBBING, MINN.

123 Pine Street,

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 28. sept. — Društvo sv. Antona Pad. št. 87 K. S. K. Jednote bo imelo dne 10. oktobra društveno veselico v Golobčevi dvorani. Veselica je namenjena v korist društvene blaginje. Nadejam se, da se bo veselica vršila v najlepšem redu. Tudi se bo skrbelo, da bo vsak dobro postrežen in zadovoljen. V imenu društvenega odbora so naprosena in povabljeni vsa jolietška društva, kakor tudi posamezniki iz Jolietja in okolice, da bi se v polnem številu udeležili naše veselice. Kajti tudi mi smo pripravljeno vsakemu društvu pri takej priliki pomagati. Na veselici bo tudi srečanje za zlat cekin v vrednosti \$10.00; toraj vsi, kateri imajo od nas tikete kupljene, naj pridejo svoje sreče iskat, ker enega sigurno sreča zadene tisti večer. Tiketi so po 25c in kdor ga še nima, si ga lahko omisli pri društvu sv. Antona Pad. dokler je še čas, ker tiketi se hitro razprodajo. Vstopnina je Slovonom prosta, za drugi narod 25c. Toraj kličem in vabim vse Slovence in Slovenke v Jolietu in okolici na veselo svidenje 10. oktobra zvečer v Golobčevi dvorani!

Dalje obenem pripominjam, da naše mlado društvo lepo napreduje pri številu članov. Zatoraj opominjam vse tiste fante in moške, kateri še niso pri nobenem podpornem društvu, da si to omislijo, dokler je še čas; kajti nesreča hitro pride vsakemu ako je še tako mlad in zdrav. Toraj prosim, ne odlašajte tega, ker tukaj ima vsak dosti prilike k društvu pristopiti, bodisi k enemu ali drugemu, tukaj imamo društev na izbero.

Naše društvo bo imelo svojo redno sejo dne 11. oktobra in takrat je tudi prilika za vsakega dobrega moža ali fanta, postati član društva sv. Antona Pad. in K. S. K. Jednote. Kakor tudi nadalje se vrše redne seje druge nedelje vsakega meseca v šolski dvorani cerkve sv. Jožefa. Dalje naznanjam vsem članom društva sv. Antona Pad. št. 87, da se udeležijo prihodnje društvene seje v obilnem številu, ker imamo več važnih reči na dnevnem redu. Obenem se bo vršil tudi trimesečni račun, katerega bodo društveni nadzorniki naznanili na prihodnji seji. Vsak član je dolžan redno prihajati k društvu in sejem, in potem bo znal vse določbe in stanje svojega društva.

H koncu pozdravljam tudi vse delegate, kateri se bodo udeležili X. glavnega zborovanja in želim, da bi jim Bog dal veliko uspeha in da bi njihovo delo tudi dober sad obrodilo na polju naše slavne K. S. K. Jednote. Z bratskim pozdravom na vse člane in članice K. S. K. J. Amerikanskemu Slovencu pa želim veliko naročnikov in predplačnikov.

Math Golobich, tajnik.

Pittsburg, Pa., 29. sept. — (Naznani.) Vsem slavnim društvom Pittsburg-a in okolice, katere se vdeležijo korakanja ob času blagoslovljenja Jednotine zastave, se tem potom naznani, da je pripravljeno odbor izvoli sobrata Ignac Glaca za glavnega maršala, kateri bode vodja parade.

Vsa društva so naprosena, da se pravočasno snidejo v cerkveni dvoran in ko se bode zasljal glas godbe, si bomo pomikali za glavnim maršalom do zborovalne dvorane po gge uradnike, delegate in zastavo K. S. K. Jednote. Od tam pa odkorakamo nazaj v cerkev z delegati vred k blagoslavlju Jednotine zastave.

Nadaljni vsprejdi se bojo vršili pred narejenim programom.

Za pripravljalni odbor:

Geo. Weselich, tajnik.

Nasveti posameznih udov za X. zborovanje K. S. K. J.

K. S. K. J. — društva in bolniška blaginja.

Chicago, 22. sept. — Dovolite, da nekaj malega odgovorim dopisniku i. La Salle, ki nagovarja brate delegat za skupno bolniško blaginjo.

1.) Jaz sem zoper to, ker društveni člani bi v tem slučaju morali več plačevati in skupno bolniško blaginjo, kar sedaj navadno plačujejo pri društvu. Pri našem in pri mnogih drugih je sedaj ta navada: vsak plača vsak mesec za bolniško podporo v društveno blaginjo posebno vsoto, na primer 50 centov. Skušnja uči, da to plačevanje ne zadostuje. Zato vsako pametno društvo napravi vsako leto kako veselico ali kak piknik ali oboje, da se opomore društveni blaginji. Veselica in piknik — to je vse prostovoljna stvar; društvo to stori ali ne. Če je potreba stori ta korak, in če so društveni člani kaj vredni, bodo blizu prišli, in pripomogli k vspehu veselice ali piknika. Če se pa ne napravi ne veselice ne piknik, potem pa — tako je pri nas navada — se kolekta od vsakega člana nek poseben določen prispevek za društveno blaginjo. To liko vam rečem, društveni člani, da se motite, če mislite, da se društvena podpora z lahkoto izplačuje. Društvo sv. Stefana št. 1. K. S. K. J. je samo v enem letu izplačalo \$1,010.35 (en tisoč in deset dolarjev, 35 centov); društveni člani so pa komaj vplačali nekaj čez \$800 dolarjev. Kje smo dobili

drugo? Trudili smo se — in kakor se trudimo mi za svoje brate, tako je vsako društvo dolžno truditi se za svoje bolnike. Sedaj se pa društva pritožujejo, da ne morejo shajati. Vprašanje je, ali se dovolj trudijo? Jaz rečem: dobimo pomoč od drugod! Ti rečeš: dobimo pomoč od drugod! On (ona) reče: dobimo pomoč od drugod! Mi vsi rečemo: dobimo pomoč od drugod! Ja, odkod pa? Dajmo stran vse veselice, vse piknike, vse posebne sklade za bolniško blaginjo, vprašam Vas, koliko bomo pa potem morali plačevati vsak v bolniško blaginjo? Lepo je reči: vsi za enega, eden za vse. Po mojem se to pravi: Vsi društveni člani naj plačujejo za enega bolnika ali za par bolnikov; vsi jednotlivci člani naj pa plačujejo za enega ali več — mrličev.

2.) Skupna bolniška blaginja! Kdo bi ne bil bolan? Če delegatje to potrdijo, bom tudi jaz kmalu zbolel. Danes me društvo nadzoruje, skoraj še preveč; če vzame jednota bolniško podporo v oskrb, kje bo potem pravo nadzorstvo? Jaz bom bolan, kadar bom hotel. Zdravniku bom dal 25c ali 50c, v posteljo se vlečem za en dan ali dva, in vse je narejeno. Včasih bom reumatizem imel, včasih me bo trgalo po glavi, drugič me bo pa križec bolel. Društvo in odbor mi gotovo ne bo nagajalo in nasprotovalo — ker to bo vse plačala jednota. Danes bo plačala meni, jutri pa onemu, ki me je prišel obiskat. Vsi bomo tiho in bomo denar vlekli, kakor ga vlečejo pri čikaški narodni jednoti. Koliko časa bi ga vlekli, to je pa drugo vprašanje.

3.) Majhna društva se pritožujejo, da ne morejo zdrževati bolnikov. Veste, kaj vam povem? Mi jih lahko — pri večjih društvih, a samo zato, ker včasih še posebej — enkrat ali dvakrat na leto — pritisnemo s kakimi izvanrednimi dohodki za društveno blaginjo. Pa še vi to storite! To še posebej vam naročam, kjer živite v majhnih slovenskih naselbinah! Jaz se bi danes "mufla" iz Chicago samo pod tem pojmom, če bi drugod imel kak boljši zaslužek. Če se člani majhnih društev ne marajo preseliti iz majhnih naselbin v večje, kjer je slovenska cerkev in šola, je to gotovo zato, ker imajo v onih majhnih krajih večji zaslužek, kakor ga imamo mi v naših naselbinah. Če pa imate boljši zaslužek pa tudi lažje več plačujete — v bolniško blaginjo.

Letos pravi neko društvo, ki obstoji skoro iz samih farmerjev, da ne more poslati delegata na konvencijo. Zakaj farmerji ne morejo poslati delegata? Placati ne marajo — that's all!

Vsako društvo naj skrbi za svoje bolnike!

Frank Banič.

Wahpeton, N. Dak., 30. sept. — Umrli je za srčno hibo v petek ga. Mary Mikše rojena Fuks, soproga Slovencem dobroznanega tukajšnjega trgovca g. Antona Mikše. Rojena je bila l. 1841. na Dolenjskem. V Ameriki je bivala s soprogom že blizo 40 let. Tu v Wahpeton zapušča žalujočega soproga, hčer Mary, omoženo Mrs. Kraker in v Breckenridge, Minn. 'va sina, Franka in Leo. Mikše. Potreba se je vršil ob obilni udeležbi v ponedeljek dne 21. sept. ob 10. uri redpolodne iz tukajšnje cerkve sv. Jazeza.

Posebno je bilo lepo videti, ko so o nosili k večnemu počitku petero je vnukov: Math, Mark in Henrik Craker, Anton in Leo. Mikše in nečak Peter Fuks.

Pogreba so se udeležili rojaki in ojakine iz bližnjih mest.

Pokojnica je bila blaga žena, do rmati in skrbna gospodinja. Vsak i jo je poznal jo je čislal, ker je ve ko dobrega storila posebno onim rokom, ki so iskali dela na bližnjih rmah v okolici. Številnim poslom a delavcem, ki so delali za nje sopro a je bila prava mati.

Mikšetovi in Krakerjevi družini srčo so žalje, a pokojnici naj sveti večna ič.

(Nadaljevanje s 8. strani.)

sodbo na podlagi časnih poročil." Cela stvar je jako jasna in prozorna kot zrak; čim dalje časa se jo premišljuje, tem jasnejša postaja. Vendar pa se mladi dami — posebno pa še tiki, ki kaže tako odločen nastop — ne more protiviti, četudi sem ji že povovno zatrjeval, da tudi vi, gospod Holmes, ne bode v stanu kaj več domnati, kot sem storil jaz. Evo, njen oz je že tukaj!"

Komaj je Lestrade izgovoril, planila je v sobo mladenka, ena izmed najtubeznejših devotki, kar sem jil kdaj videl. Oči so ji žarele, napodprte ustnice trepetale; rdečica nčih je pričala, da vsled razburjenja in skrbni ni mogla niti vspričo tuja obvladati notranjih čustev.

"Kako me veseli, gospod Holmes da ste prišli," je dejala in uprla vani svoje krasne oči. "Zato sem se tako pripeljala semkaj, da vam to povem Jaz dobro vem, da je James nedolžen pa tudi morate to vedeti, predno začnete s svojo preiskavo; niti trenutk ne smete o tem dvomiti. Rastla sva in bivala skupaj od mladosti in nikde ne pozna njegovih slabosti bolje o mene. On ima tako dobro srce, da v stanu poškodovati niti črva. Kdo ga pozna, mora vedeti, da je taka ob dolžitev največja budalost."

"Upam, da se nam posreči oprostiti ga, gospica," dejal je Sherlock Holmes, "Zanesite se name; kar je v moči, vse storim."

"Ali ste čitali obtožnico? Kaj sk

pate iz nje? Ali ni nikakega izhoda, nikake rešitve? Ali mislite tudi vi, da je on kriv?"

"Nasprotno, zdi se mi jako verjetno, da je nedolžen."

"Čujete li!" vzkliknila je mladenka ter se zmagoslavno ozrla na Lestradeja. "Sedaj vidite! Daje mi celo upanje."

Ta je zmajal z rameni.

"Meni se zdi, da je moj tovariš nekoliko prenagel v svojih sodbah."

"Toda on ima prav, — jaz vem, da ima prav. Nikdar in nikoli ni tega storil James. Kar pa se tiče prepira z očetom, sem prepričana, da pri zaslišanju le zaradi tega ni hotel povedati resnice, ker se je tikalo mene."

"V kakem oziru?" vprašal je Sherlock Holmes.

"Čemu naj še prikrivam, James in oče njegov sta prišla zavoljo mene večkrat navskriž. Gospod McCarthy je zahteval, naj bi se midva z Jamesom takoj poročila. James in jaz sva se imela rada že od otroške dobe kot brat in sestra, pa on je še premlad, je še premalo poizkusil v življenju — zato — in pa — — — zato se še ni hotel vezati za vedno. Vsled tega je med Jamesom in očetom nastal večkrat prepir in jaz sem uverjena, da je bilo temu tudi tako na usodepolni dan."

"Ali je bil vaš oče z vajino zvezo zadovoljen?" vprašal je Holmes.

"Ne; nasprotoval je z vso odločnostjo. To je hotel le McCarthy."

Mladostni, sveži obrazek je zardel, ko je uprl vanj Holmes svoj prodirač in vprašujoči pogled.

"Bojim se, da ne bode dovolil zdravnik."

"Zdravnik? Čemu?"

"Moj ubogi oče je že mnogo let bolan; ta strašni dogodek pa ga je docela potrl. Sedaj ne more iz postelje in dr. Willows trdi, da ima neozdravljiv živčni napad. Smrt gospoda McCarthyja ga je tembolj pretresla, ker je bil njegov edini znanec izza one dobe, ki jo je preživel v Viktoriji."

"Kaj pravite — v Viktoriji! To je važno."

"Da, bil je med iskanci zlata."

"Res, tam si je gospod Turner — kolikor sem čul — pridobil svoje premoženje."

"Tako je."

"Hvala vam, gospica. Vaše pripovedovanje je zame velikega pomena in koristi."

"Kaj ne da mi takoj naznanite, če bode jutri kaj novega izvedeli, gospod Holmes. Gotovo obiščete Jamesa v zaporu. Povejte mu, vas prosim, da sem jaz povsem prepričana o njegovi nedolžnosti."

"To storim, gospica."

"Hiteti moram domov, ker je oče jako slab in me vedno zelo pogreša, če nisem pri njem. Zdravstvujte in Bog naj vam pomaga pri vašem nadalj nem poslu."

Brzo kakor je prišla je odhajala mladenka; s ceste čulo se je le še drdranje koles.

"Ne vem, kaj naj si mislim o vas, Holmes", dejal je po kratkem molku nekako oblastveno Lestrade.

"Čemu je treba mladenki vzbujati upe, ki jim mora biti posledica razočaranja? Nisem prerahločuten, toda to moram imenovati krutost."

"Jaz sem nasprotno popolnoma prepričan, da se mi posreči oprostiti Jamesa," zavrnil ga je Holmes.

"Ali imate dovoljenje, obiskati ga v zaporu?"

"Da, toda le za vas in zase."

"Potem sem pa vendarle primoran izpremeniti svoj sklep, da danes nikar ne več ne odidem. Imava li še dovolj časa peljati se z vlakom v Herford, da govoriva z obtožencem?"

"Časa več kot dovolj."

"Pojdiva torej tja. Ti Watson pa, ne dolgočasi se med tem preveč; v malo urah se vrneva."

Spremlil sem oba na kolodvor, potem sem pa taval po mestnih ulicah; naposled sem se vrnil v stanovanje. Jel sem čitati nek roman, a dejanje se mi je zdelo tako površno in plitvo v primeri s krvavim skrivnostnim dogod-

kom, s katerim smo se ravno pečali. Moje misli so vedno uhajale preko povesti v resnični dogodek, tako da sem naposled položil knjigo iz rok ter se popolnoma vdal razmotrivanju dogodkov tega dne.

Vzemimo, da je govoril nesrečni mladenič resnico, kaj pa se je zgodilo potem čisto nepričakovano, kakšen nesrečen, naravnost peklenški slučaj se je pripetil v tem kratkem času, ko je zapustil očeta, pa do onega trenutka, ko je začul njegov bolestni klic? Bilo je nekaj strašnega. Ali ni mogoče ničesar zaslediti? Morda kot zdravnik na podlagi popisa rane dobim kako sled. Pozvonil sem ter naročil časnika, v katerem je bil natančen opis celega dogodka. Zdravnikova izjava se je glasila, da je prebita glava od zadaj, in sicer tretjina leve črepinje ter leva polovica glavne kosti. Udarec je moral biti silen in storjen s kakim topim orožjem. Primerjal sem kraj udarca na lastni glavi. Jasno mi je bilo, da se je izvršil udarec od zadaj. Za obtoženca je bilo to olajševalno, kajti takrat, ko sta se z očetom prepirala, stal mu je nasproti. Seveda, mogoče je tudi, da se je stavec obrnil v tistem hipu, ko je storilec zamahnil. Vseeno je treba Holmesa opozoriti na to okolnost. In kaj naj pomenjajo besede, ki jih je izgovoril oče umiraje? V deliriju ni bilo. Mož, ki umre nenadne smrti, navadno ni zmešan. Najbrže je hotel označiti, vsled česa in kako ga je doletela ta usoda. Toda kaj je hotel s tem označiti z besedo "a rat?"

Dalje prih.)

POZOR, SLOVENC!

Rojakom priporočam svojo

Edino SLOVENSKO BRIVNICO

V JOLIET, ILL.

Delo jamčim.

John Swaiger

1005 N. Chicago St

John Stefanic

na voglu Scott in Ohio cest, Joliet, Ill

Slovenska gostilna

Kjer se toči vedno sveže pivo, izvrstna vina in žganja ter prodajo prijetno dišeče smodke.

Northwestern Phone 348. JOLIET

Očistite jetra

Flexer's Pink

Liver Pills

čistijo jetra zdravijo nered in zabanost. Urejujejo prebavne organe. Cena po pošti ali v naši lekarni 25c škatljica.

FLEXER & REICHMANN

LEKARNARJA.

Cor. Bluff and Exchange Streets

JOLIET, ILL.

W. Brown, preds. Rich. Pichler, podpr.

W. G. Wilcox, kasir.

Citizens' National Bank

Kapital \$100 000.00.

BARBER BUILDING, JOLIET, ILL.

Obresti se plačujejo od vlog po 3 odstot. NA LETO

er se obrestna svota. Če ne dvignjen, pripiše glavnici na prvi dan meseca januarja in julija. Za vsako vsoto, ki je hranjena en mesec plačamo obresti nudi na prvi poslovni dan vsakega meseca pripišemo obresti k svotam ki so bile vložene pred petim dnevom vsakega meseca. Certifikati kažejo po 3 odst. obresti od vsake vsote, ki je bila uložena šest mesecev.

la banka je odprta od 9. ure zjut pa do 4. ure pop.

Poročilo o sklepu

Citizen's National Bank-e

JOLIET, ILL.

ob zaključku poslovanja dne 23 septembra, 1908.

VIRI:

Posojila in odštetki	\$416,080.98
Presežki	9,268.80
J. S. Bonds za cirkulacije	104,267.27
Druge obveznice	95,899.93
Premičnina	15,305.26
Dolg bank in U. S. Treas.	81,638.40
	\$722,460.65

Obveznosti:

Glavnica	\$100,000.00
Preostanek	17,819.65
Note nat'l bank	100,000.00
Vloge	504,640.99
	\$722,460.64

ROBT. PILCHER Preds.

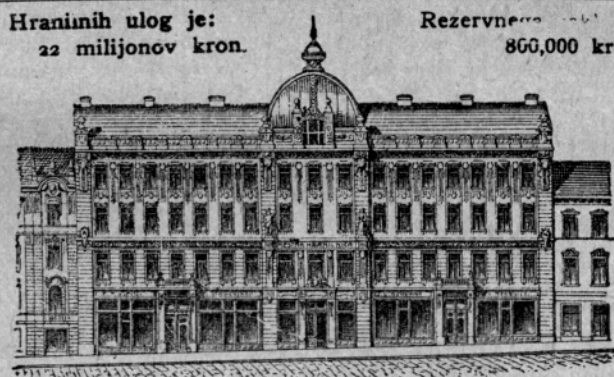
FRED BENNITT, Podpreds.

W. G. WILCOX, Kasir.

Kje je najbolj varno naložen denar?

Hranilnih ulog je: 22 milijonov kron.

Rezervirano je: 866,000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

je največji in najmočnejši denarni zavod te vrste po vsem Slovenskem.

Sprejema uloge in jih obrestuje po 4 odstotke. Rentni davek plačuje hranilnica sama.

V mestni hranilnici je najvarneje naložen denar. Za varnost vseh ulog jamči njen bogati zaklad, a poleg tega še mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Varnost je torej to lika, da ulagatelji ne morejo nikdar imeti nobene izgube. To pripoznavajo država s posebnim zakonom in zato c. kr. sodišča nalagajo denar malo letnih otrok in varovancev le v hranilnici, ker je le hranilnica, a ne posojilnica, pupilarno varen denarni zavod.

Rojaki v Ameriki! Mestna hranilnica ljubljanska vam daje trdnost za vaš denar.

Mestna hranilnica ljubljanska posluje v svoji palači v Prešernovih ulicah.

Naš zaupnik v Združenih državah je že več let naš rojak

FRANK SAKSER

109 GREENWICH STREET, NEW YORK, IN NJEGOVA BANČNA PODRUŽNICA 6104 ST. CLAIR AVE., N. E. CLEVELAND, O

POZOR! POZOR!

Bliza se sezona balov in domačih veselic. Skrbeti je treba, da bo zdrava pijača v dno pri roki. In to je gotovo

slovenski pop

ki ga izdeluje znana slovenska tvrdka

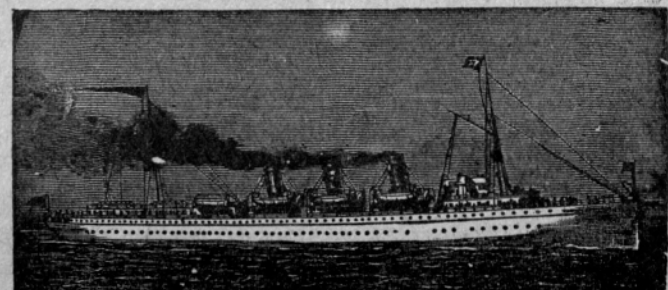
Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott Street, Joliet, Ill.

Chicago tel. 2272, N. W. 480. Ob nedeljah N. W. 344.

Kranjski pop je najizvrstnejša pijača proti žeji, bolj okusna in hladna nego katerakoli druga. Pokusite ga rojaki in rojakinje in prepričani boste, da trdimo zgolj resnico. Nadalje izdeluje ista družba raznovrstne sladke pijače v steklenicah, ki so vredne vsega priporočila. Rojaki podpirajte domače podjetje in držite se gesla:

SVOJI K SVOJIM!

J. J. KUKAR,

536 Belvedere St., Phone 1441.

WAUKEGAN, ILL.

ZASTOPNIK

vseh parobrodskih družb.

Pošiljam denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu. Priporočam se rojakom.

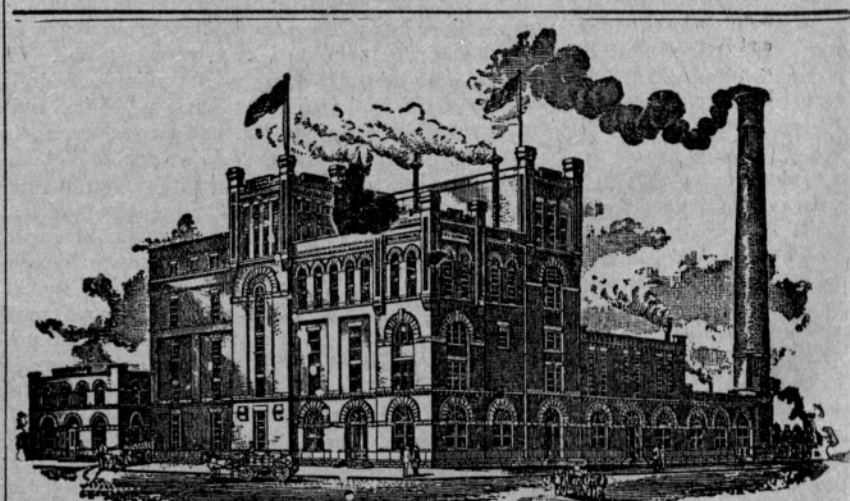
FRANK MEDOSH

9478 Ewing Ave., vogal 95th ulice, en blok od slovenske cerkve sv. Jurija So. Chicago, Ill.

Gostilničar.

Izdeluje vsa v notarska dela, prodaja šif-karte ter pošilja denar v staro domovino vest no in zanesljivo.

Poštena Postrežba vsakemu Telephone 123: South Chicago

Fred Lehning Brewing Co.

JOLIET, ILL.

FINO PIVO V STEKLENICAH.

BOTTLING DEPT. SCOTT and L.A. OBA TEL.

KRANJSKA MESTA.

XII. METLIKA.

(Dalje.)

Začetkom srednjega veka je pripadala slovenska meja ali marka — tako se je namreč zvala ta pokrajina — k Ogerskej v političnem in cerkvenem obziru. Ko je 1091. leta ogerski kralj sv. Ladislav ustanovil Zagrebsko škofijo, vtešil je tudi pokrajine Žumberk, Metliko in Črnomelj. A tudi Oglejski patrijarhi so imeli nekako duhovno oblast po teh krajih, nastavliali so duhovnike ter skrbeli za novi naraščaj. A desetino so morale odrajtovati vse župnije ali fare Zagrebškemu kapitelnu.

Ker so imeli ogerski kralji v 12. stoletju doma dovolj posla, niso se brigali za to skrajno mejo, katere se je tekoma časa oprostila Ogerskega gospodarstva. Novi boj za vrhovno cerkveno oblast je nastal zopet začetkom 14. stoletja. Leta 1336. je imenoval Oglejski patrijarh Bertrand Metliškim župnikom Henrika Opavskega, duhovnika nemškega reda. Za tega časa je prišel nemški red desetino pobirati, katero so cerkve dajale Zagrebškemu kapitelnu. Vsed tega se obrne Zagrebški nadškof s prošnjo na papeža Benedikta XII., ki je takrat bival v Avignonu. Papež je sicer odločil, naj se povrnejo Zagrebške cerkvi stare pravice in v slučaju nepokorščine naj se motilci izobčijo. In res je papež Klement VI. izobčil Henrika in nekatere druge. Ker je ljudstvo z njimi bilo, niso se dosti brigali za vse to. Bili so za to dobe v Metliki zaporedoma župniki: Henrik, Orlolf in Jakop, a Gonzlav je bil v trgu. Po tem potu se je oprostila slovenska meja Zagrebške duhovne nadvlade ter prišla pod Oglejske patrijarhe.

Ravno tako se je oprostila slovenska marka svetne oblasti Ogerske. Okolo 1205—1213. leta je odstopila kraljeva hiša Ogerske slovensko mejo sorodnih rodovini istrskih grofov iz hiše Andehsov. Za časa Henrika IV. 1228. leta je bila Metlika njihova svojina. Po smrti mejnega grofa Henrika jo je podedovala njegova soproga Zofija, grofinja Višnjegorska. Umrila je 1256. leta kot nuna v Admontu. Po njej so podedovali Metliko grofje Sponheimski. Za temi so postali Metliški gospodje goriški grofje okolo 1268. leta.

V dan 6. junija 1364. leta je postavil goriški grof Albreht za dediče avstrijske vojvode, ako umrje brez otrok. Vsed te pogodbe je postala Metlika imovina avstrijskih vojvod. Avstrijski vojvoda Rudolf je obljubil na Albrehtovo prošnjo podložnikom pustiti one pravice, katere so uživali pod gospodstvom goriških grofov (v dan 16. januarja 1365. l.). Ko je pa onega leta bival Albreht v "Novemtrgu" na Metliškem, obljubil je postaviti tacega stotnika slovenske meje, ki bo de prisegel, da pripozna samo avstrijskega vojvodo Rudolfa in pa njegove dediče za Metliške gospodaje. Leta 1374. je Metlika prisegla zvestobo vojvodoma Albrehtu in Leopoldu. Avstrijski vojvode so imeli tu svoje stotnike, katerim so zastavljali svojo imovino. Taki stotniki so bili: Sigifred pl. Galenberg (1424. l.), Janez Hohenwarth (1462. l.), Andrej Hohenwarth, ki je ustanovil meščansko bolnico (1469. l.); od 1543.—1556. leta je bil Anton pl. Thurn. Leta 1578. so bili gospodari Metliškega gradu grofje Alapi, kasneje grofje Frangepani, ki so ga zapustili Zagrebškemu kapitelnu, kateri ga je prodal 1792. leta rodovini Zavinškovce.

Zdaj so se prve hiše postavile, to se ne da zgodovinsko dokazati. Isto tako nam dosihod ni znano, kdaj je Metlika dobila mestne pravice. Izvestno je, da je bila v 14. stoletju še trg, kakor tudi sosednje mesto Črnomelj. V 18. dan junija 1407. leta pa je vojvoda Albreht ukazal, da so prosti davka vojaki in vitezi, ki bivajo v mestih Metliki in Črnomlju. Tu se v listinah Metlika prvič zove mesto. Skoraj gotovo je postala mesto od 1377. do 1407. leta. Mesto je bilo neposredno podložno deželnim knezom, ki so mu česče potrdili pravice, tako med družini nadvojvoda Karol, prišedši v Ljubljano k deželnemu zboru 1567. leta.

Nemški red, ki je bil ustanovljen v Jeruzalemu 1128. leta v namen, da streže ranjenim in onemoglim romarjem, imel je v Metliki vže 1223. leta svojo hišo. Župnija ali fara je tudi jako stara. Leta 1228. je bil župnik Henrik, 1295. leta pa Gerlah Hmeljniški. Farna cerkev je bila zunaj današnje Metlike ter se je zvala "Bela" (Alba) poleg trga. Pozneje je bila župnija premeščena k cerkvi svetega Nikolaja. Koroški vojvoda Urolik III. je podaril župnijo nemškemu redu 1268. leta. Oglejski patrijarh Peter je daritev potrdil. Goriški grof Ivan je 1337. l. vzel v varstvo vse cerkve in imetje nemškega reda po Metliške grofiji. Ko so 1753. l. pridli Turki na Metliško ter umorili Semiškega prosta in župnika Janeza Stariho, preemestil je nemški red prošnjo v Metliko. Župnijo in imovino nemškega reda so oskrbovali kompturi.

Grb slovenske marke je bil zvon s kembeljinom na polji; čes, naj skrajna meja zvoni, kadar se bliža sovražnik. Tega je bilo česče treba. Ne da se opisati niti dopovedati, kaj je trpela Met-

lika in nje okolica po krvoločnih Turkih. Vže jeseni 1408. l. je pridrla turška tolpa na slovensko mejo, ter plena in razgrajala po Metliške okolici. Podrla je hišo nemškega reda in Črnomajsko župnijo. Se mnogo slabije je bilo za Metliko 1431. leta ali kakor je bolj verjetno 1429. leta. Blizu do 8000 roparjev je pridrla v okolico. Kakor divja zver so planili na ubogo, slabo utrjeno Metliko. Iz lesa narejeno mesto so hitro obvladali, mlado in staro, moške in ženske pobili, cerkve razrušili, živino in sploh vse, kar je bilo kake vrednosti, pograbili in se seboj odnesli. Od tod so udarili proti Novomestu, kjer jih premaga Urolik Senk Ostroviški. Leta 1464 je odpustil cesar Friderik IV. meščanom polovico davkov, a papež Pavel II. je podelil odpustek vsem onim, ki so se bojevali v Metliške grofiji proti Turku. Ali malo je vse to pomagalo. Vže 1469. l. so Turki zopet prilomastili v slovenske kraje ter gospodarili, da se Bog usmili. Meseca junija so pridli turški konjiki preko Slavonije čez Kolpo; bilo jih je kakih 10,000. Ušatorili so se pred Metliko. Ves teden so divjali po okolici, ter na novo sezidano mesto Metliško popolnem razdžali. Metličani brez strehe so se potem pomaknili bliže k trdnemu gradu ter okolo njega postavili hiše. V gradu je gospodaril tega časa Andrej Hohenwart. Ta je imel dosti posla, da je preživel uboge meščane. Od tod so se Turki razkrojili požigajoč in moreč malo ne po vsem Kranjskem.

Leta 1547. so Turki zopet prišli na slovensko mejo ter so hudo pustoli na Metliške zemlji in po okolici Semiške in Novomeške. Leta 1575. so divjaki zopet prilomastili pred Metliko, polastili se mesta, pomorili ali v sužnjost odpeljali, kar jim je prišlo živega pred oči; mesto so zapalili, da ni ostalo drugega nego pepel in razvaline. Tri leta pozneje so Turki zopet prišli pred mesto, oblegali ga od 28. marca do 1. aprila. Vrl Metličanec so pomorili nad 1000 Turkov; a naposled se je vender le moralo mesto udati. Strašno so divjali Turki po mestu. Mestnega sodnika so se suličami prebodli, a mestnim svetovalcem posekali glave; žene in dekleta so skrunili, zaprli jih v cerkev in jo potem zažgali. Okolo 900 mladeničev in mož so odpeljali v sužnjost. V tem so se zbrali brambrovci iz Kranjske in Koroške — kakih 12,000 mož — ki so Turka zapodili v beg na 12. dan meseca aprila.

Zadnjič so plenili Turki po Metliške okolici 1723. leta. Osobito mnogo kvare je trpela oni čas Semiška okolica.

Zaradi kvare, ki so jo naredili Turki mestu in pa zaradi kuge, ki je vzlazila 1646. leta mnogo ljudi pomorila, obožalo je mesto tako, da si še koncem 17. stoletja ni opomoglo. V dveh letih je podavila kuga nad 1200 ljudi; mnogo hiš je ostalo brez gospodarjev in mestno obzidje je jelo razpadati. Mestni očetje so bili primorani prodati mestno imovino, da so poplačali davek. Vender to vse še ni bilo dosti; ostalo je še 1209 glid. dolga.

Sredi šestnajstega stoletja so luteranske homatie novič razvzele Metličane. Leta 1561. je v mestu oznanoval novo vero nekov suknar Gregorij, ki ni umel niti nemškega niti latinskega jezika, a znal je Trubarjeve knjige na izust. Za njim sta to delo prevzela Janez Tulšak in Peter Vojmanijus.

Novomeški arhidijakon Jurij Graf je storil konec tem homatijam in zaprl oba oznanovalca na povelje Ljubljanskega škofa.

Tudi šolo je imelo mesto vže sredi 16. stoletja. Učitelji so bili: Sebastian Schwarz (1582), Jurij Stauder, G. Gmek in Matija Kompare (1584 l.) Sredi 16. stoletja so se naselili po Metliške okolici Uskoki ali Vlahi. Meseca septembra 1530. leta je pribežalo ali uskokilo več družin iz Bosne na Avstrijsko. Njih vodja in harambaši so šli naravnost h kralju Ferdinandu, da si izprosijo bivališča svojim ljudem. Za boj pripravi moške so pa šli proti Bihaču, kjer so se v bitki neki prav dobro obnesli. S tem je izginil strah, da bi to bili kaki turški ogleduhi. Deželni stanovi so nasvetovali, naj se Vlahi naslele po Žumberku, Kostelu in Vinici; odkaže naj se jim zemlja, ki bo de prosta davka, samo neko desetino od živine in žita naj odrajtujejo; za glavarja in stotnika naj se jim da kak hraber mož; služijo naj za oglednike ter branijo mejo turških napadov. In res, v teku desetih let se je naselilo 3000 družin po Metliške okolici, Žumberku in Kostelu do 1541. leta. Vender je trajalo še dokaj časa, da so se stvari uredile in pribeglim družinam zemljišča odkazala, ker ni bila volja graščinskih gozdarjev, dati jim zemljišča, a zemljišča deželnih knezov so bila zastavljena. V tem času so se preživeli s tem, da so plenili po Turškem. Jako mnogo zaslug je imel cesarski svetovalec Janez pl. Lenkovič, da se je stvar uredila. Bil je njihov stotnik, in kot tacemu je pripadal Mehovski grad. To zemljišče se je razdelilo med Vlaho. Pozneje so bili po vojaško organizovani, imeli so svoje stotnike in dobivali plačo od vicedoma. Njih opravilo je bilo: braniti mejo proti Turkom. Tako je bila nastala vojaška granica.

Družinsko življenje Uskokov je čisto različno od sosednih Belokranjcev. Živelo je po več družin vkupe v jedne hiši; gospodar je bil najstarejši mož, a gospodinja žena najmlajšega sina. Vse v hiši se jima je moralo pokoravati. Vodila sta domače delo in vsa opravila, katere so izvrševali

ostali družinski udje. V jedne hiši je bivalo po 10 do 12 mož za vojsko sposobnih, ki so morali biti vedno pripravljeni za boj ter stražiti mejo. Sploh pa niso bili in še danes niso nič kaj prijetni sosedje. "Radi so segali in še segajo po tujem blagu, in znali so najti, kar ni nihče izgubil, ter vzeti, predno se jim je dalo", pripoveduje Valvazor. Ker so slabo gospodarili, pošlo jim je kmalu vse, kar so si prideli. Zdaj jim drugega ni preostajalo, nego iti na plen. Poiskali so si ga deloma v sosednje sovražne deželi, a deloma tudi pri svojih sosednjih prijateljih. Sila težko jih je bilo zasatičiti; bili so hitrejši nego najčilejši konj, med seboj jedini ter zvezani kakor železna veriga. Teško jim je bilo dokazati storjeno hudodelstvo. Obdržali so do današnjega dne svoje šege in svojo nošo, po katerih se ločijo od sosednih Belokranjcev. Žene nosijo obleko iz bele tkanine in pisan zastor. Lase si kitijo s tem, da si v kite vpletajo različno srebrnino in drug lišp. Dekleta nosijo čepice (kape), ki so pri imovitejših večkrat nakitene z zlatimi in srebrnimi cveticami. Moška noša je podobna hrvatskeji. Po veri pripadajo deloma grško-katoliške, deloma pravoslavne cerkvi.

Danes šteje Metlika 1244 prebivalcev, ki se žive največ ob vinoreji in poljedelstvu. Obrtnikov in rokodelcev je malo. Hiše so videti dokaj lepe in snažne ter pričajo o blagostanji mesta.

Za dušni blagor meščanov skrbi prost nemškega reda, kateremu pomagata dva duhovna pomočnika. Za naobraženost naroda skrbi četvero-zredna ljudska šola. Sploh se Belokranjci še danes odlikujejo se Slovonom prirojeno gostoljubnostjo.

Za kratek čas.

O Veliki noči.

"Gospod doktor, prosim vas, zapišite mi nekaj za pokvarjen žolodec!"

"Kako dolgo pa že imate pokvarjen žolodec?"

"Sedaj ga še nimam, a jutri, ko se najem povitic."

Odkritosrčno.

Zdravnik vpraša bolnika, kako kaj diha.

"I, tako, noter pa ven, ako sem na mrazu, pa celo meglo diham!" odgovori bolnik.

Koze staviti ne pomaga nič.

"Jaz nikakor ne verjamem, da bi koze (osepnice) staviti kaj pomagalo," pravi prebrisana žena. "Ravno lani sem dala jednemu svojih otrok staviti koze, a drugi dan pa de skozi okno in pri tej priči obleži mrtev."

Nevarnost.

Zdravnik, poklican k bolniku, zapazi majhno rano in zaukaže, naj hitro pošlje hlapca v lekarno po mazilo. Bolnik se ustraši in reče: "Oh za Boga, gospod, mislim, da še ni taka nevarnost!"

"Velika nevarnost je," odgovori zdravnik; "zakaj, ako ne prinese hlapca hitro mazila, bode se rana prej zacelila."

Pameten bolnik.

V bolnici so vsak dan drgnili strežniki bolnikom trpečim na protinu bolne ude, kar jim je provzročalo tolike bolečine, da so razven jednega vsi kričali in stokali. Ko vprašajo tovariši voljnega bolnika, kako tolike bolečine prebiva tako mirno, odvrne jim smeje: "Kako ste neumni! Ali mislite, da jim nastavljam svoje bolne ude, da bi jih drgnili? Kaj še!"

Kaj dela zdravnik.

Tonček: "Kdo pa ti zdravi bolni prst?"

Francek: "Ljubi Bog!"

Tonček: "Kaj pa zdravnik?"

Francek: "Ta ga hodi samo gledat."

Pri zdravniku.

Kmet pride k zdravniku. "Prosim, gospod doktor zapišite mi nekaj!"

Zdravnik: "Kaj vam pa je?"

Kmet: "Dobro mi ni!"

Zdravnik: "Kje vas boli?"

Kmet (položiti roko na srce): "Tu-kaj me boli, ako se primem!"

Zdravnik: "Pa se ne smete ondu prijemati."

Kmet: "Saj res, gospod zdravnik. Lepa hvala in z Bogom!"

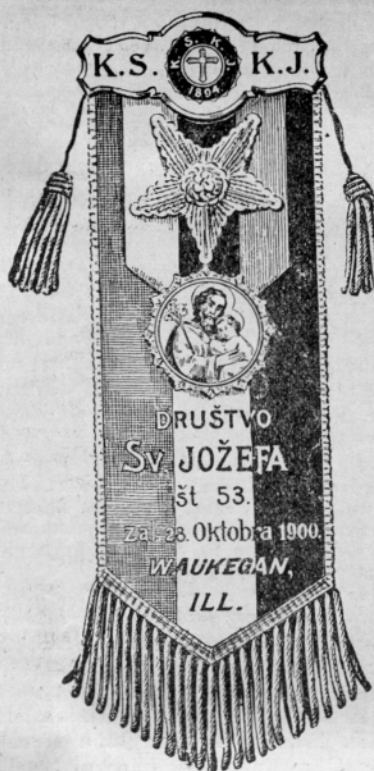
Širokoustneži.

Znano je, da so nekateri ljudje tako vajeni vode, da ne utonejo v nobeni vodi, naj si je še tako globoka.

V Plepelčevi krčmi je pravil nekdo, da je šel na Laškem pol ure daleč v morje, pa da mu voda ni sezala višje, nego do prsi, z levo roko je pušil tobak, hotel je reči, da je držal pipo, z desno pa plaval.

"To so majhne reči," oglesi se drug, "v zadnji vojski je šel ves bataljon rdeče-plaščarjev čez reko Reno, ki pa ni plitva voda, in bili niso višje mokri, nego do kolen."

Sedaj se oglasi tretji: "Ali je to tako čudno? Saj so prehodili tisti dan, da so prišli do Rena, nad 20 ur. Zato se jim naredili taki mehurji na nogah, da se niso deli pogrezili v vodo nego do kolen." — Dobro jim je vedal.

Emil Bachman

580 South Centre Avenue.
Chicago, Ill.

Slovanski tvorničar društvenih odznakov (badges), regalij, kap, bander in zastav. Velika zaloga vseh potrebnih za društva.

Obrnite se name kadar potrebujete kaj za društvo. Pišite slovensko. KATALOG NA ZAHTEVANJE ZASTONI.

Fr. Bambich

Cor. Chicago & Ohio Sts., Joliet.

slovenska gostilna

priporočata rojakom fino "Elk Brand" pivo, dobro importirano žganje in kalifornijsko vino ter dišeče smodke. Rojakom se priporočava v poset. N. W. Phone 406.

POZOR, ROJAKI!

urejeno

Moderno gostilno

National Buffet
v kateri bodem točil najboljše porterjevo pivo, izvrstno žganje, domače vino in prodajal dišeče smodke. Prodajam premog.

ANTON T. TERDICH,

203 Ruby St.

N. W. Phone 825. Joliet, Ill.

Pozor Rojaki!

Novopiznadjeno garantirano mazilo za plešaste in golobradce, od katerega v 6 tednih lepi lasje, brki in brada popolnoma zrastejo, cena \$2.50! Potne noge, kurje očesa, bradovice in ozelbino Vam v 3 dneh popolnoma ozdravim za 75c., da je to resnica se jamči \$500. Pri naročbi blagovolite denarje po Post Money Order pošiljati.

Jakob Wahčić,

P. O. Box 69 Cleveland, Ohio

JOHN GRAHEK GOSTILNIČAR.

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržinske najboljše smodke. Prodajam tudi trdi in mehki premog

TELEFON 7612.

1022 N. Broadway.....JOLIET, ILL.

Ustanovljena 1871.

The Will County National Bank

Of Joliet, Illinois.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

J. A. HENRY, predsednik.

C. H. TALCOTT, podpredsednik.
HENRY WEBER, blagajnik.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMACIH SMODK.

Posebnost so naše

"The U. S." 10c. in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na

108 Jefferson Street. Joliet, Ill.

Vina na prodaj

Naznanjam rojakom, da prodajam naravna vina, pridelek vinograda

"Hill Girt Vineyard"

Dobro vino od 35c do 45c gal., staro vino po 50c galon, riesling vino po 55c galon. Tudi razpošiljam pristen drožnik in fino slivovko. Fino muškatal vino po 50c galcn. Na zahtevanje pošljem uzorce. Vsa naročila pošljite na

Stephen Jakše,

— Box 77 —
Crockett, Contra Costa Co., Ca)

The Joliet National Bank

RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE SVETA.

KAPITAL \$100,000.00

T. A. MASON, predsednik.

G. M. CAMPBELL, podpredsednik

ROBT. T. KELLY, blagajnik.

Na voglu Chicago in Clinton ulic.

OBLEKE ČEDITI IN ČISTITI je naše delo. Gladimo obleke vsake vrste. Prinesite jih k nam; mi jih popravimo, da izgledajo kot nove. Prvi uzorec našega dela vas bo prepričal. Delo izgotovimo točno za mal denar.

JOLIET STEAM DYE HOUSE,
James Straka & Co.
620-622 Cass St. JOLIET, ILL.
Pokličite nas po telefonu N. W. 488. Chicago 489.

E. PORTER Brewing Co.

EAGLE BREWERY izdelovalci

ULEŽANE PIVE

PALE ALE IN LONDON PORTER
POSEBNOST JE PALE WIENER BEER.

Anton Nemanich & Son

205-207 OHIO STREET, JOLIET, ILL.

Prvi slovenski pogrebniški

ZAVOD IN KONJUŠNICA.

Chicago Phone 2273.

Northwestern Phone 416.

Priporoča se Slovincem in Hrvatem ob vseh svečanostih kot krstih, porokah, pogrebih i. dr., ter imam na razpolago dobre konje in kočije po zmernih cenah. Na vse pozive, bodisi po dnevu ali po noči se točno ustreza.

PRIVATNA AMBULANCA.

Stanovanje 1000 N. Chicago St.

N. W. Phone 344.

VS AKDO VE?

DA MI PRODAJAMO BLAGO ZA MENJ KOT POLOVIČNO CENO. NAJLEPŠA PRILIKA DOBITI ZLATNINO POCENI JE SEDA J PRI

B. BERKOWITZ

910 N. Chicago Street JOLIET, ILL.

POPRAVLJAMO ure, stenske in žepne ter izdelujemo vsa v to stroh. spadajoča dela po najnižjih cenah, naše delo vam jamčimo. Popravnica. Govorimo tudi raznovrstne jezike. Ako kupujete pri nas si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec \$1 na leto.

E. Wunderlich Granite Co.

804-806-808 N. Hickory St. Joliet, Ill.

Velikazaloga spomenikov

Naše prodružnice so: v Chicago Bethania and Resurrection Cemetery blizu Summit, Cook Co., in Naperville Ill. Chi. tel. 1872. N. W. Phone 495

Pozor rojaki!

Naznanjamo Slovincem, da smo otvorili novo lepo urejeno

GOSTILNO

kjer se toči dobro pivo, whiskey in vino ter prodajajo fine cigare. Običite nas!

DRNULC & BUŠČAJ,
Rockdale, Illinois.

Rojaki! Pijte

"Elk Brand" pivo

dobite je pri

Mike Kočevar,

cor. Ohio & State Sts.

N. W. Phone 809. Joliet, Illinois.

Imenik podrejenih društev Kranjsko - Slovenske Katoličke Jednote.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill. Predsednik: John Zefran, 56 W. 25th St.; tajnik: Fr. Banič, 661 22nd St.; delegat: Ant. Pogajen, 144 W. 23 St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. Predsednik: Ant. Oberstar, 105 Cora St.; tajnik: Mih. Uršič, 115 Indiana St. delegat: Ant. Glavan, 1119 Broadway. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

3. Društvo Vitezov sv. Jurija, Joliet, Ill. Predsednik: J. N. Pesdertz, 1506 Centre St.; tajnik: Jos. Panian, 1001 N. Chicago st.; delegat: B. J. Chulik, 711 N. Chicago St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. Predsednik: Geo. Nemanich, Box 1230; tajnik: John Lovšin, bx 1230; delegat: Fr. Tancig, bx 674. Vsi v Soudan, Minn. Mesečna seja se vrši 4. nedeljo.

5. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. Preds.: Frank Mišjak, 342 Crossett st.; tajnik: Jos. Berglez, 1130—3d St.; delegat: Jos. Bregač, 1108—4th St. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu.

7. Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo. Predsednik: J. Oražen, 1045 Obriando ave.; tajnik: Math Novak, 432 So. Santa Fe ave.; delegat: Nick. Badovinec, 1909 E. Obriando ave. Mesečna seja vsakega 14 dne v mesecu.

8. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill. Predsednik: John Gregorič, 1222 Broadway; tajnik: Matevž Bučar, 706 N. Broadway; delegat: Mart. Kambič, 1204 Cora st. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

10. Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa. Preds.: John Stefanič 608 Pearl st.; tajnik: John Tancig, 609 Pearl st., Lyons, Iowa. Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo.

11. Društvo sv. Janeza Krst., Aurora, Ill. Preds.: Mart. Zelenšek, Bx 262; tajnik: Fr. Mrva, Box 262; delegat: Alf. Kessler, 231 Middle ave. Mesečna seja vsako prvo soboto ob 8. uri zvečer.

12. Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa. Predsednik: Vinc. Šume, N. Main St.; tajnik: Jos. Zallar, Jr., Box 547; delegat: Rev. Jos. Tomšič, Box 11. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

13. Društvo sv. Janeza Krst., Biwabik, Minn. Predsednik: Fr. Jaklovic; tajnik: John Stopnik, Box 64; delegat: Frank Nose, Box 77. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

14. Društvo sv. Janeza Krst., Butte, Mont. Preds.: John Konda, 1260 Talbot St.; tajnik: J. Malerich, 1260 Talbot St.; delegat: Paul Tomažin, Box 579. Seje se vrše prvi in tretji četrtak.

15. Društvo sv. Roka, Allegheny, Pa. Predsednik: Geo. Flajnik, 4625 Hatfield st., Pittsburgh, Pa.; tajnik: Nick Klepec, 1 Peach Alley, Allegheny, Pa.; delegat: Mat. Klarič, 4708 Hatfield St. Seja vsako tretjo nedeljo.

16. Društvo sv. Jožefa, Virginia, Minn. Predsednik in delegat: Fr. Trampus, Box 306; tajnik: Math. Kostašnek, Box 306, Virginia, Minn. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

17. Društvo Marije Pomočnice, Jenny Lind, Ark. Predsednik: Fr. Planovšek, Box 76; tajnik: John Eržen, Box 47; delegat: And. Novosot, Box 8. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu po 20.

20. Društvo sv. Janeza Krst., Ironwood, Mich. Predsednik: Mat. Šute; tajnik: Mih. Mavrin, 213 Broadway ave.; delegat: M. Rupe, 144 Larmore St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo.

21. Društvo sv. Jožefa, Federal, Pa. Predsednik: John Krek; tajnik: John Demšar, Box 237; delegat: John Tavcar, Box 82. Vsi v Burdine, Pa. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

23. Društvo sv. Barbare, Bridgeport, Ohio. Predsednik: Mih. Hočevar, Box 315; tajnik: Jos. Hočevar, Box O; delegat: Al. Šusteršič, Box 185. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

24. Društvo sv. Barbare, Blocton, Ala. Predsednik: Pet. Klobučar, Piper Ala.; tajnik in delegat: Fr. Keržič, Box 33. Seja vsako 2 nedeljo.

25. Društvo sv. Vida, Cleveland, O. Predsednik: Anton Grdina 6108 St. Clair ave.; tajnik: Jos. Jarc, 1126 E. 61st St., N. E.; delegat: John Grdina, 6011 St. Clair ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

29. Društvo sv. Frančiška, Sal, Joliet, Ill. Predsednik: Jos. Jurjevič, North Broadway; tajnik: Mihael Wardjan, 903 N. Scott st.; delegat: Mart. Težak, 1201 N. Hickory st. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

30. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. Predsednik: John R. Sterbenc, 2008 Calumet ave.; tajnik in delegat: Paul Spehar, 210 5th St. Mesečna seja vsako četrto nedeljo.

32. Društvo Jezus Dober Pastir, Encumclaw, Wash. Predsednik: Pet. Verovnik; tajnik in delegat: Jos. Malnarič, R. F. D. No. 1. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

33. Društvo Matere Božje, Pittsburgh, Pa. Preds.: Jos. Ivanovič, 4925 Hatfield St.; tajnik: Anton Mišica, 528 Butler street; delegat: Jos. Pavlakovič, 54 Lou Road, Sharpsburg, Pa. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

38. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kans. Predsednik: Paul Sterk 413—N. 5th St.; tajnik: M. Majerle, 413 5th St.; delegat: Peter Majerle, 319 Barnet Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

39. Društvo sv. Jožefa, Riggs, Iowa. Predsednik: Jakob Skala, Charlotte, Iowa; tajnik: Stefan Stukel; delegat: John Skala. Seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu.

40. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn. Predsednik: Pet. Sterk, 120 North St.; tajnik: Mike Bizal, 216 — 3 ave.; delegat: Tom. Viver, 305 — 3 ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri.

41. Društvo sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa.

Predsednik: John Bojane, 571 Butler street; tajnik: John Jevnikar, 132 Almond Alley; delegat: Ig. Podvasnik, 159 1/2 Butler St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

42. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa. Predsednik: Mark. Kofalt, 848 S. 2nd st.; tajnik: J. A. Pibernik, 172 Fredrick st.; delegat: Fr. Plut, 154 Main st. Mesečna seja vsaki tretji četrtak.

43. Društvo sv. Jožefa, Anaconda, Mont. Pred.: John Deržaj, 718 E. Park ave.; tajnik in del.: Mihael J. Kraker, 503 E. 3rd st. Mesečna seja vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu.

44. Društvo Vitezov sv. Florijana, So. Chicago, Ill. Predsednik: Jakob Kovač, 9550 Ave. M.; tajnik: Math. Černetič, 3948 Kreader Ave.; delegat: Josip Kompare, 8908 Greenbay ave. Mesečna seja prvo nedeljo v mesecu.

45. Društvo sv. Cirila in Metoda, East Helena, Mont. Predsednik: John Lozar, Box 32; tajnik: Martin Ovniček, 503 E. 3rd st. Mesečna seja vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu.

46. Društvo sv. Frančiška Seraf., New York, N. Y. Predsednik: Joseph Rems, 319 — 90th st.; tajnik: Mihael Zobec, 416 E. 9th st.; delegat: Jos. Stern, 424 E. 9th St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

47. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. Predsednik: Mart. Kremesec, 500 N. 18 Pl.; tajnik: John Vukšinič, 1317 Trumbull Ave.; delegat: Anton Kremesec, 512 W. 18 Pl. Mesečna seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

49. Društvo Jezus Dober Pastir, Rud. Požek, 201—57 St.; tajnik: Geo. Veselič, 4834 Plum Alley. Mesečna seja vsako četrto nedeljo.

50. Društvo Marije Sedem Zalosti, Allegheny, Pa. Predsednik: Mih. Hušič, 12 Elbow St.; tajnik: Frank Malich, 271 High Street, Pittsburgh, Pa.; delegat: Marko Ostrončič, 92 Villa st. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

51. Društvo sv. Petra in Pavla, Iron Mountain, Mich. Predsednik: Anton Podgornik, 515 Smith St.; tajnik: M. Badovinec, 6 Evine; delegat: Math. Kozan, 516 Smith St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

52. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. Predsednik: Math. Jug, 738 Warman ave.; tajnik in delegat: Al. Pon, 723 Warman ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

53. Društvo sv. Jožefa, Waukegan, Ill. Predsednik: John Umek, 1414 Mc Alister ave.; tajnik: John Dobrovolc, 1426 McAlister Ave.; delegat: Frank Opeka, Box 257. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo.

54. Društvo sv. Srca Jezusovega, Chisholm, Minn. Predsednik: Mart. Zalar, Box 541; tajnik: Fr. Firšt, Box 147; delegat: Fr. Krebs, Box 54. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

55. Društvo sv. Jožefa, Crested Butte, Colo. Predsednik: Mart. Pavlišič, box 41; tajnik in delegat: M. Krašovec, Box 63. Mesečna seja vsako četrto nedeljo.

56. Društvo sv. Jožefa, Leadville, Col. Predsednik: Filip Starc, 514 Front St.; tajnik: Korošec, 506 W. Chestnut st.; delegat: John Keržan, 701 Elm St. Mesečna seja vsakega 14. dne.

57. Društvo sv. Jožefa, Brooklyn, N. Y. Predsednik: Vinko Riedl, 13 Scholes St.; tajnik: J. Zupan, 135 Montrose Ave.; delegat: Pet. Vogrič, 799 Flushing Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

58. Društvo sv. Jožefa, Haser, Pa. Predsednik: John Tušar; tajnik: Fr. Demšar, Box 66; delegat: Ant. Rozina. Vsi v Irwin, Pa. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

59. Društvo sv. Cirila in Metoda, Eveleth, Minn. Predsednik: Valentin Čampa; tajnik: P. J. Srnovšnik, Box 750; delegat: Anton Erčul, Box 25. Sparta, Minn. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

60. Društvo sv. Janeza Krst., Weno, Ill. Predsednik: Jac. Pirman; tajnik: Jos. Rudolf, Box 76; delegat: Martin Pirman, Box 62. Mesečna seja je v šolski dvorani prvo nedeljo.

61. Društvo Vitezov sv. Mihaela Youngstown, Ohio. Predsednik: Ni kola Gračan, 2 Bridge St.; tajnik in delegat: John Jerman, 619 W. Federa st. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo.

62. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. Preds.: John Pesdire, Box 353; tajnik: John Jerina, delegat: Fr. Drašler, Box 90. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

63. Društvo sv. Lovrenca, Cleveland, O. Predsednik: A. Marinič, 8100 Aetna Road, S. E.; tajnik: John Šusteršič, 7713 Astell Place; delegat: And. Slak, 7733 Axtell Pl., S. E. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

64. Društvo sv. Jurija, Etna, Pa. Predsednik: George Novak, 42 R.R. st.; tajnik: Geo. Novak, Jr.; delegat: John Škof, 571 Butler St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

65. Društvo sv. Janeza Evang., Milwaukee, Wis. Predsednik: J. Malenšek, 237 Hannover St.; tajnik: Ignac Kušljan, 322 Florida St.; delegat: M. Stiglič, 415 Florida St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu v nemški dvorani.

66. Društvo sv. Frančiška, Cleveland, Ohio. Predsednik: Jos. Popich, 1367—E. 47 St.; tajnik: Jos. Perko, 5114 Filber Court, S. E.; delegat: Ant. Šustaršič, 1816 Ater Ave. Mesečna seja vsako zadnjo nedeljo.

67. Društvo sv. Nikolaja, Steelton, Pa. Predsednik: John Žlogar, 234 Frederick st.; tajnik: J. Hočevar, 234 556 S. 3 st. Mesečna seja vsak tretji ponedeljek.

68. Društvo sv. Barbare, Irwin, Pa. Predsednik: Jos. Klačter, Box 88, Adamsburg, Pa.; tajnik: John Ferbots, Box 276, Monroe, Pa.; delegat: Fr. Pervinšek, Box 90, Adamsburg, Pa. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

69. Društvo sv. Jožefa, Great Falls, Mont. Predsednik: Mat. Urih, bx 441;

tajnik John Ramuta, bx. 605; delegat: Jac. Stariha, 1711 6th ave. N. Mesečna seja vsako 3. soboto.

70. Društvo sv. Srca Jezusovega, St. Louis, Mo. Predsednik: Jos. Petrič, 1837 S. 7th St.; tajnik: Rob. Kunstel, 2118 N. 11th St.; delegat: Ant. Bukovec, 1100 Wyoming St. Mesečna seja vsako 3. nedeljo.

71. Društvo sv. Antona Pad., Goff, Pa. Predsednik in delegat: Ant. Tome, bx 94; tajnik: John Tome, box 94. Mesečna seja vsako 1. nedeljo v mesecu.

72. Društvo sv. Antona Pad., Ely, Minn. Predsednik: Fr. Verant; tajnik: Jac. Muhvič, Box 1003; delegat: Jac. Petrič. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

73. Društvo sv. Jurija, Toluca, Ill. Predsednik: Lukas Rački, Box 319; tajnik: Jacob Cesar, Box 328; delegat: Stefan Polič, Box 280. Mesečna seja prvo nedeljo po 15. dne vsakega meseca v Poličevih phostorih.

74. Društvo sv. Barbare, Springfield, Ill. Preds.: Jos. Zupančič, 1913 E. Stuart St.; tajnik: A. Kužnik, 1201 S. 19 St.; delegat: J. F. Kren, 912 S. 16th St. Mesečna seja vsako 2. nedeljo.

75. Društvo Vitezov sv. Martina, La Salle, Ill. Predsednik: John Novak, Box 173; tajnik: Jos. Barbarič, 28 La Harpe St.; delegat: Gregorič, 1212 Main St. Seja vsako tretjo nedeljo.

76. Društvo sv. Jožefa, La Salle, Ill. Predsednik: John Banič, Box 230, De Pue, Ill.; tajnik: Alois Banič, Box 411, De Pue, Ill.; delegat: John Obri, Box 55, De Pue, Ill. Seja prvo nedeljo.

77. Društvo Marije Vnebovzete, Forest City, Pa. Predsednik: Kancijan Majhen; tajnik: John Osolin, Box 492; delegat: Anton Bokal, Box 548. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

78. Društvo Marije Pomagaj, Chicago, Ill. Predsednik: Ther. Banič, 661 W. 22 St.; tajnica: Kat. Koenig, 50 W. 25 St.; delegat: Ana Ulašič, 580 W. 21st St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

79. Društvo Marije Pomagaj, Waukegan, Ill. Predsednik: Fr. Grom, 834 —10 st.; tajnik: Matija Jereb, 834—10 St.; delegat: Fr. Petrič, Box 14. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

80. Društvo Matere Božje, South Chicago, Ill. Predsednik: Uršula Kučič, 9429 Ewing Ave.; tajnica: Tereza Žiherle, 189 — 95th St.; zastopnica: Katarina Jakovčič, 9621 Avenue M. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

81. Društvo Marije Sedem Zalosti, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Marija Flajnik, 4636 Hatfield St.; tajnica: Josefa Fortun, 4822 Plum Alley; delegat: Roza Bojanc, 225 — 57th st. Mesečna seja vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

83. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. Predsednik: Frank Zupančič, tajnik: Anton Skubic, Box 175; delegat: Fr. Špehar. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

84. Društvo Marije Sedem Zalosti, Trimountain, Mich. Predsednik: Pet. Šikonja, Box 215; tajnik: Geo. Pintar, Box 96, Painesdale, Mich.; delegat: Alb. Mataja, Box 188. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

85. Društvo Marije Cistega Spočetja, South Lorain, Ohio. Predsednik: Gertrude Virant, 500 Globe St.; tajnica: Amalia Bombach, 565—11th Ave. delegat: Neža Ambrožič, 562 11th Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

86. Društvo sv. Srca Marije, Rock Springs, Wyo. Predsednik: Johana Ramovš, box 466, tajnica: Johana Starman, box 253; delegat: Ivana Ferlič, box 399. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

87. Društvo sv. Antona Pad., Joliet, Ill. Predsednik: Math. Judnič, 1101 Bluff St.; tajnik: Math. Golobich, 518 Summit St.; delegat: Math Lavrich, 1312 Broadway. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

88. Društvo sv. Alojzija, Mohawk, Mich. Predsednik: Jos. Butala; tajnik: St. Lamut, Box 121; delegat: John Butala, Box 44. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

89. Društvo Petra in Pavla, Etna, Pa. Predsednik: John Erdeljac, 46 Railroad St.; tajnik: Frank Kuzmijak, 32 Ganster St.; delegat: N. Erdeljac, 35 Ganster St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

90. Društvo sv. Cirila in Metoda, South Omaha, Neb. Predsednik: Mart. Ožganc, 1407 W. 18th St.; tajnik: Ant. Ostrončič, 1408 S. 12 St.; delegat: Jos. Švajgar. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

91. Društvo sv. Petra in Palva, Rankin, Pa. Predsednik: Mart. Starešinič, 13 Orchard Alley, tajnik in delegat: Math. Kozan, 332 — 3d St., Rankin, Pa. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

92. Društvo sv. Barbare, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Mil. Car, 46th st., tajnica in zastopnica: Marija Zivčič, 4925 Plum Alley, vsi v Pittsburgh, Pa. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v Bennett, Pa.

93. Društvo Friderik Baraga, Chisholm, Minn. Predsednik: Franc Setti ničar, Box 328; tajnik: Stefan Zgonc, Box 43, delegat: Jožef Lam, Box 123. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

94. Društvo Marija, Zdravje Bolnikov, Cumberland, Wyo. Predsednik: John Kočevar, Box 266; tajnik: Fr. Kramer, Box 187; delegat: Jac. Rosc, Box 163. Mesečna seja je vsako drugo nedeljo.

95. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. Preds.: Fr. Možina, Box 157; tajnik: Ant. Demšar, Box 135; delegat: Flor. Debeljak, Box 72. Mesečne seje se vrše vsako drugo nedeljo.

96. Društvo sv. Barbare, Kaylor, Pa. Predsednik: Mat. Starešinič; tajnik in delegat: John Jelovčan, Box 60. Redne seje se vrše vsako drugo nedeljo.

97. Društvo sv. Barbare, Mount Olive, Ill. Predsednik: Vic. Merar; tajnik Math Gaishek, Box 518; dele-

gat: John M. Knez. Mesečne seje se vrše prvo nedeljo.

98. Društvo sv. Treh Kraljev, Rock dale, P. O. Joliet, Ill. Predsednik: John Okoren; tajnik: Val. Pirc, 113 Central Ave., delegat: John Rnule, Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

100. Društvo sv. Jurija, Sunnyside, Utah. Predsednik: John Verhovec, Box 214; tajnik: Anton Težak, Box 35; delegat: John Starič. Mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

101. Društvo sv. Cirila in Metoda So. Lorain, O. Predsednik: Fr. Ambrožič, 562—11 ave.; tajnik: John Juha, 562 — 11th ave.; delegat: Jos. Svete, 960 — 10th ave. Mesečne seje se vrše vsako zadnjo nedeljo.

102. Društvo Novi Dom, Newark, N. J. Predsednik in tajnik: Chas. Miškatovič, 335 — 15 Ave.; zastopnik: John Gosar, 719 High St., West Hoboken, N. J. Redne seje vsako drugo soboto v mesecu.

103. Društvo sv. Jožefa, Milwaukee, Wis. Predsednik: Jurij Sagadin; tajnik: Bernard Pavlič, 1138—30th st.; delegat: Franc Muren, Florida st. Mesečna seja prvo nedeljo.

104. Društvo Marije Čist. Spoč., Pueblo, Colo. Predsednik: Josephine Mrhar, 1210 Bohman ave.; tajnica: Jennie Hočevar, 207 E. Northern ave.; delegat: Jennie Zupančič, Messa ave. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

105. Društvo sv. Ane, New York City, N. J. Predsednik: Ivana Stern, 424 — E. 9th St.; tajnica: Mrs. Mrhar, 402 S. 5 St., Brooklyn; delegat: Fany Pirnat, 344 E. 9th st. Mesečne seje vsakega 15.

106. Društvo sv. Ane, Chicago, Ill. Preds.: Marija Kremesec, 500 W. 18 Pl.; tajnica: Ter. Hočevar, 788 W. 21 St.; delegat: Tereza Kremesec, 504 W. 18 Pl. Seja prvo nedeljo.

107. Društvo sv. Barbare, Moon Run, Pa. Predsednik: Pavel Korenčan, Box 92; tajnik: Urban Olivani, Box 186; delegat: Jac. Joger, Box 286. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

108. Društvo sv. Genovefe, Joliet, Ill. Predsednik: Iv. Ogulin, 604 Hickory St.; tajnica in delegat: Marija Dunda, 1002 N. Chicago St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo.

109. Društvo sv. Družine, Aliquippa, Pa. Predsednik: John Žitnik, Box 131; tajnik: Janez Vrečar, Box 213; delegat: Jac. Derglin, Box 131. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

110. Društvo sv. Jožefa, Barberton, O. Predsednik: Mav. Slatnar, 743 Cornell St.; tajnik: John Rataj, 696 Wunderlich Ave.; delegat: A. Kranj, 167 Cornell St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo.

111. Društvo sv. Srca Marijinega Barberton, O. Predsednik: Ivana Zgajnar, 643 Newell Street; tajnica: Antonija Rataj, 696 Wunderlich Ave.; delegat: Neža Kranje, Box 362. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

112. Društvo sv. Jožefa, Ely, Minn. Predsednik: St. Banovec, Box 1022; tajnik: Leopold Kukar, Box 1047; delegat: Jos. Agnič, Box 266. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

113. Društvo sv. Roka, Denver, Colo. Predsednik: Al. Andoljšek, 615 Elgin St.; tajnik: John Klun, 4881 Washington St.; delegat: Fr. Andoljšek, 4543 Pearl St. Mesečna seja vsak 12. dan v mesecu.

114. Društvo sv. Marije Milosti Polne, Steelton, Pa. Predsednik: Mary Matjašič, 607 So. 2d St.; tajnica: Mary Starašinič, 617 S. 2d St.; delegat: Ana Kočevar, Hotel Oberlin, Oberlin, Pa. Mesečna seja vsako tretjo soboto v mesecu.

115. Društvo sv. Veronike, Kansas City, Kans. Preds.: Neža Žagar, 404 Ferry St.; tajnica: Mary Majerle, 413 N. 5th St.; delegat: Apol. Žagar, 332 Barnet Ave. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.

117. Društvo sv. Srca Jezus., Murray, Utah. Predsednik: Jože Železnikar, Box 428; tajnik: Fr. Truden, Box 315; delegat: Vincenc Padar, Box 428. Redne seje vsakega 10. dne v mesecu.

118. Društvo sv. Pavla, Little Falls

N. Y. Predsednik: Fr. Gregorke, 2 Casler St.; tajnik: Ig. Malovašič, 624 E. Mill St.; delegat: John Gregorka, 2 Casler St. Seja vsako drugo nedeljo.

119. Društvo Mar. Pomagaj, Rockdale, Ill. Preds.: Mary Kostelec; tajnica: Marija Zalar, 506 Moen Ave.; delegat: Ana Marentič. Mesečne seje četrto nedeljo.

120. Društvo sv. Ane, Forest City, Pa. Predsednik: Mary Spec, Box 611; tajnica: Jennie Telban, Box 607; delegat: Jennie Svete, Box 617. Mesečne seje 3. nedeljo.

121. Društvo Marije Pomagaj, Little Falls, N. Y.

122. Društvo sv. Jožefa, Rocksprings, Wyo. Predsednik: Matt Ferlič, 211 Sherman St.; tajnik: Fr. Gosar, Box 523; delegat: Maks Keržič, Box 383. Mes. seje 2. nedeljo.

123. Društvo sv. Ane, Bridgeport, O. Predsednik: Mary Perko, Box 57, Lansing, O.; tajnica: Jos. Hočevar, R. F. D. 2—11 1/2; delegat: M. Kovač, Box 101, Lansing, O. Seje 3. nedeljo v mesecu.

Stassen & Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notar-sko suoko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

Na prodaj farme v Wisconsin.

Zemljišča in farme v Marinette County, Wisconsin prodajam prav po ceni. Blizu cerkve, šole in dobrih potov. Za nadalnje pogovore pišite na lastnika: THEO. KERSTEN, ali pa pokličite po telefonu g. August Schoenstedt, Loughran Bldg., Joliet Ill.

Theo. Kersten,

CRIVITZ, WIS.

Pozor Rojaki!

Kupite si farme v North Dakoti in Montani potem boste neodvisni v par letih.
Pridite k nam, da se pomenimo.

M. B. Schuster

Young Building

POZOR, ROJAKI!

Kako pride vaš denar najvarneje v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku. Nadalje ko želite potovati v staro domovino ali nameravate vzeti koga svojih sorodnikov ali prijateljev v Ameriko, obrnite se takisto na Mohor Mladiča. On vam lahko preskrbi dobro i hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIČ, 572 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

NASLOVNIK

trgovcev, obrtnikov, gostilničarjev in odvjetnikov, ki se priporočajo rojakom.

JOLIET, ILLINOIS.

ADLER J. C. & CO., 112 Exchange St., priporoča rojakom svojo mesnico.

BAMBICH FR., 920 N. Chicago St. Gostilničar.

BRAY-EVA LEKARNA SE PRIporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene. 104 Jefferson St., blizu mosta.

CHULIK BLAŽ J., 711 N. Chicago st., blizu slove. cerkve. Prodajalna moških in ženskih oblek.

DENAR NA POSOJILO. POSOjujemo denar na zemljišča pod ugodnimi pogoji. Munroe Bros.

EAGLE THE, 406-410 N. Chicago St. Prodajalna pohištva in moških oblek.

FINK MATH, 500 Francis St. Stavbenik (contractor).

FREUND S. E., advokat in namestnik avst. konzula, 114 N. Chicago St., Barber Bldg.

GOLOBITSH ANTON, 805 N. Chicago St. Gostilna in dvorana

GOLOB JOHN, 608 N. Broadway. Izdelovalec kranjskih harmonik.

GRAHEK IN FERKO, 207 Indiana St. Mesnica.

S. HONET, KROJAČ, 918 NORTH Chicago St., Joliet, Ill. Šivam, popravljam in čistim obleke. Po najnižji ceni.

HORWAT ANTON, 600 N. Chicago St. Izdelovalec cigar in trgovec z likerji na debelo.

JURIČIČ FRANK, 1001 N. Chicago St. Prodajalec moških oblek in obval. Agent vseh prekomorskih črt.

J. P. KING, LESNI TRGOVEC. Des Plaines in Clinton Sts. Oba telefona 8. Joliet, Ill.

KONESTABLO ANTON, 201 Jackson St. Krojač. Izdeluje, popravlja in gladi moške oble.

LOPARTZ GEORGE, 402 Ohio St. Grocerijska prodajalna.

PETRIC IN LEGAN, 209 Indiana St. Gostilna.

WOLK & PRAŠNIKAR, 200 1/2 Ruby St. Krojača moških in ženskih oblek. Popravljamo, likamo in čistimo obleke po najnižji ceni.

SIMONICH IN STRUTZEL, 920 N. Chicago St. Trgovca z moškimi oblekami (up-to-date clothing).

STONICH GEORGE, 813 N. Chicago St. Trgovca z grocerijo, premogom in pošiljanje denarja.

TORKAR LOUIS, 30 Fairview Ave. Prodajalec zemljišč, lot, peska in kamenja.

VOGRIN ANTON, 307 Ruby St. Izdelovalec in popravljalec čevljev.

VOGRIN ANA, 510 N. Bluff St., N. W. telefon 1727. Izkušena babica (midwife).

ROCKDALE, ILLINOIS.

MARENTICH ANA, 109 Moen Ave. Prva slovenska gostilna.

DERNULC & BUŠČALJ, 500 Moen Ave., slovenska gostilna.

SOUTH CHICAGO, ILL.

KOMPARE JOS., 8908 Greenbay Ave. Salun in prodaja šifkart.

PITTSBURG, PA.

NOLLE C., 5170 Butler St., ameriški hotel.

DINAN C.